

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Születésnap üdvözet.

Budapest, augusztus 17.

Isten éltesse felséges urunkat, I. Ferencz József apostoli királyt. Minden jókat, erőt, egészséget kívánunk születésnapjának évfordulójára. Lelje népe boldogságán örömet.

Mi ugyan, különösebb okot keresve, hiába keresünk ünneplésre a szokásos alkalmiságon kívül, hogy az agg uralkodó egy esztendővel idősebb, Isten kegyelméből nagy kort ért el és országai népét dúló háboru nem pusztítja. Mi, ha a magyar királyhoz fordulnánk hódolatteljes üdvözetünkkel, nem találunk meg a hazában, idegenben kellene kutatnunk, hogy merre van, idegen földön, idegen nyelvű, más szokású, más törvényű emberek között lelnék rá még akkor is, amikor azt hirdetik hivatalosan, hogy otthon van, akkor sincs nekünk idehaza. A mi királyi palotánkban néma termék falán aranyozott kárpitra hideg csillag fénye tekint be az ablakokon át éjszaka és csak kísértetek árnyékát találja. Bujdosó napsugár, ha nappalta keresi, nem talál rá magyarok koronázott királyára. Tavaszszal pompázó sátrakat fűz össze a duszlombu fák ága a várkertben. Virág virul ottan és édes csicsérgéssel köszöntik a hajnalt a dalos madarak. De elmulik a tavasz, el a nyár melege és őszi hervadás elpusztítja a fák lombját, a kertek virágát, immár ismét elhervasztja

a reményeket: büszke palotánk újból gazda nélkül maradt, mintha csak tél lenne, amikor szintugy nem láthattuk itt a királyt.

Valjon hát mi reánk gondol-e egy atyai szeretettel, mint amiképpen hű népe mindig várta, hogy a szólás-mondásnál több legyen hozzánk való tartozása? Valjon mi vagyunk-e azok, akik valóban hirdethetjük, hogy a legelső magyar ember a király? Valjon hozzánk tartozásának egyéb jelét látjuk-e, mint olykor a hivatalos formákat, amelyek a törvényben vannak s azok közül is leginkább csak amelyeknek elmulasztása csak aképpen ütköznék az alkotmányba, hogy a felelős miniszterek nem állának helyt értették.

Több mint egy esztendeje nem volt Budapesten a magyar király. Az év háromszázhatvanöt napja közül egyet se töltött nálunk. S ha máskülönb a hivatalos foglalkozást nézzük és összehasonlítjuk azzal, ami belőle Ausztriának jut, igen beszédes számokra akadunk. Egy év alatt összesen 27 óráig foglalkozott az uralkodó magyar minisztereknek és államférfiaknak a kihallgatásával s azt nem tudjuk, hogy ebből a 27 órából mennyit vettek igénybe olyan ügyek, melyeknek a megoldásánál Ausztria érdeke volt az irányadó. Viszont ezzel szemben osztrák államférfiak és miniszterek 154 (százötvennégy) órát töltöttek az uralkodónál. Amiből minden más magyarázat nélkül konstatálni lehetne,

hogy is vagyunk a bizonyos paritással, egyebekről nem is szólván. De talán a gazdag Ausztriával szemben, mely a velünk való közösség előnye folytán lett gazdaggá, esetleg más cselekedeteivel tünteti fel szeretét a szegény Magyarország iránt, amelyek azért sorvadttal folytonosan inségesebb szegénységbe, mert ereje javát Ausztriának és a csupán Ausztria érdekében fungáló közös intézményeknek kellett feláldoznia? Talán a humánus és közintézmények segítése szolgált alkalmul atyai jóindulatának feltüntetésére. Nos tehát, itt van a kimutatás. Magyarországi jótékony célokra, tűzkárosultak, vízkárosultak s más elemi csapások által sujtottak segítésére, templomokra, kápolnákra, humánus intézetekre egy év alatt összesen 17,400 (tizenhétezer négy száz) koronát küldött az uralkodó. Ugyanezen idő alatt hasonló célokra az ő jóvoltából Ausztriának 160,000 (százhatvan ezer) korona jutott. Tehát ha ez lenne a mérték, körülbelül egy tizedrészt jut nekünk az ő szeretetének a megnyilvánulásából, a többi kilencz rész Ausztriáé.

Nem mérhetjük azonban számokkal, se métermértékekkel, se grammokkal az uralkodó hozzánk tartozását, se érzését, se indulatját. Nem mértük soha még a nagy félreértések keserves idejében sem. Mindig az volt reményünk és vallásunk, hogy elkövetkezik valamely változás, amikor megtudja az uralkodó, hogy mit jelent neki, hatal-

Galagonya.

Irta: Floriche.

(Utánnovomás illus.)

Ragyogó tavaszi reggel volt. A palota földszintjének egyik góth ablakából — szökefűrtös fejét az ablak rácsához szoritva — egy rózsás-arcú, nagy kékszemű leány nézte az apró lángvirágokkal borított, csaknem fává fakadt, nagy galagonya-bokrot.

Az éjjel virággá pattant apró rózsák körül kék és fehér pillangók röpködtek s a leány nézte, nézte, mint pihen meg egy-egy lepke az üde szirmokon s aztán újra szárnyra kelve, repül fel, fel a messze távolba, mint az ő sóvárgó, sejtelmes vágya...

Mióta emlékezni tud, e kolostorban töltötte egész életét, melynek első, eltörülhetlen impressziója a virító galagonya-bokor volt s azóta szereti azt és minden évben ünnepnapja annak fakadása.

Ameddig a park magas kökerítése jelzi a hárt, addig tart az ő világa. Szörnyű egyedül érzi magát; nincs senkije, csak a jó testvérek és a barátnői. Nem tudja, kik a szülei, mert, ha a testvérektől kérdezi, azok folyton csak azt felelik:

— Majd megtudod nemsokára!

De ez a „majd nemsokára“ már csaknem tizenkét év óta tart, pedig sejteti, érzi, hogy valakinek kell lennie, máskülönb nem kénveztet-

nék annyira sem az apácák (kiknek főnöke a királyi vérből származó Chartresi hercegnő), sem barátnői, kik a birodalom legarisztokratább családjából valók, míg ő csak az egyszerű Florence de Chautilly nevet viseli.

Ugy érzi, mintha sűrű köd fogná körül és várja türelmetlenül, hogy történiék vele valami, ami áttöri a ködöt, hogy tisztán láthasson, hogy megtudjon mindent.

Barátnőitől tudja, hogy a kert köfalán túl van egy nagy szabad világ, ahol az emberek dalolva, tánczolva, vígan élnek életüket. Azok az apró marquiseok, princezsek, akik évente kétféle hónapot töltenek a nagy világban, már igazi kész gyermekei a rothadó kornak és magukkal hozzák a chronique scandaleuse legújabb fejezeteit, miket Florence hallgat, imitt-amott csak sejtve, másutt rémülve érte azokat meg.

Ismeri a szereplő nagyságokat, a ragyogó hölgyeket, a hódító daliákat névről s ezekkel a híres szépségek történetét Camargotól mademoiselle Florenceig.

Szemei előtt fátyolozott fényben ragyog, csillog a szabad világ csábító varázsa és félve, remegve, epedve, vágva sóvárog az után. Türelmetlensége napról-napra nő és kinozza hű ápolóját, Brigitte testvért (akit valami tündérmese után fée Urgélenek keresztelt el), hogy szabadítsa ki s vigye az apáához, vagy az anyjához, de a jó öreg néne csak csillapitgatta:

— Várr még kis Aubepiném, szép galagonyavirágom, majd nemsokára ellönnék érted aranyos hintóval!

De mikor az a „nem soká“ olv rém hosszú ideig tart! Mikor itt ég a föld lábai alatt s mikor ő már megunta haláláig az álmod és valóságot akar!

Pedig az ő álma nagyon szép volt! Királynénak álmodta magát, aki a tündérmesék minden eszközeivel teszi nagygyvá, hatalmassá, boldoggá a népét s mikor az ő boldog országának csillogó lovagjai, fényes főurai térdelve hódolnak előtte, egyszerre megjelenik a „Prince Charmant“, akivel halálosan megszeretik egymást és a jószágos, nagy királynéből lesz szerelmes, boldog asszony...

Nagyon szép ez álomnak is, hát még a valóságban milyen lesz?!

Egyszerre egy kis fehér kéz érintette a vállát:

— Kis Aubepine, gyönyörködsz a virágokban?

A leány felriadt. Egy mosolygó, gömbölyű arcú apáca állt mellette:

— Ah, fée Urgéle, de megijesztettél!

— Pedig most jó hírt hozok. Vendéged jött — a fivéred!

A Florence térdei megrögytak, arca elsápadt, de egy pillanat múlva futva ragadta magát a társalgó felé Brigitteet.

De a köztöbön uira megállt. Ő egy arany-paszományos, selyemruhás lovagot várt és egy egyszerű, fekete bársonyba öltözött lelkész talált. Igaz, hogy természet, szépségre vetekedhetett bármely daliával!

mának és trónjának Magyarország hírsége és a magyar nemzet önfeláldozó ragaszkodása, amelylyel az első magyar király koronájával ékesített uralkodó iránt hagyományos lovagiassággal viselkednek. Valamely változásra kellett számítani, amelyik kipróbálja az érzések őszinteségét. Jött is nem egy. Jöttek megpróbáltatások. A magyarság mindig megmutatta, hogy benne bizni érdemes. Jöttek idők, amikor az alkotmányában, jogaiban és törvényeiben megsértett nemzet a forradalom lángjával érinthette volna az abszolút hatalmat és a szerződés felbontására találhatott volna okot. De a nemzet inkább türt és hova-tovább újabb reménységek virágát plántálta és nevelte.

Azóta is eltelt két évforduló. Mindenik ős elhordta a tavasz virágait és letarolta a reménység mezejét.

És csak úgy vagyunk itt a születésnapi évfordulónál jó kívánatainkkal, úgy vagyunk, ahogy voltunk. Adjon az Isten erőt, egészséget az uralkodónak. És nekünk? . . . Nekünk adjon az Isten türelmet, még több türelmet.

Budapest, augusztus 17.

Wekerle és Szerényi Pöstyénben. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök és Szerényi József államtitkár vasárnap délelőtt a gyorsvonattal Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter látogatására Pöstyénbe utaztak. A miniszterelnököt és az államtitkárt, kik 10 óra 55 perczkor érkeztek meg, a pályaudvaron gróf Wilczek Frigyes főispán, Fodor Kálmán országgyűlési képviselő, valamint Machovich főszolgabíró fogadták. — Wekerle és Szerényi megérkeztek után megtekintették a fürdőt, majd pedig felkeresték lakosztályában Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert. A miniszterelnök és az államtitkár a délutáni gyorsvonattal utaztak vissza Budapestre, ahová este kilenc óra negyvenöt perczkor érkeztek meg.

Tóth János államtitkár Budapest. Tóth János kultuszminiszteri államtitkár nyári szabadságáról

— Hugom, én abbé de St. Albin vagyok, a te testvérbátyád!

Az abbé dallamos hangja hallatára a leány örömprepsve futott karjai közé.

Az első felindulás csillapultával Florence rögtön hozzáfogott a vallatáshoz:

— Ha te a testvérem vagy, ugy-e megmondod, ki az apám?

— Még ma elviszlek hozzá!

— Ugy-e nagy ur az én apám?

— A legnagyobb az országban!

— A király?

— Annál is nagyobb. A „Monsieur“!

E néven akkor csak a régeps Orleans herceget nevezték.

— Ő küldött érte. Ezentul Madamenál, a nagyanyánknál maradsz!

— És az anyánk? . . .

A fiatal lelkész szép arca elborult:

— Őt nem fogod látni, kis hugom! — Aztán megelőzve a leány aikain lebegő kérdést, folytatta:

— Kis Florenceom, mi szomorú csillag alatt születünk! A mi anyánk nem felesége az apánknak és őt neked látni, vele beszélni soha sem lesz szabad!

A kis leány sápadtan, remegve kérdezte:

— És a neve?

— Az, ami a te keresztneved!

Florence felsikoltott, mintha szívet, agyát hasogatnák. Majd meredten nézett maga elé. Tehát az ő anyja a rémes, fertelmes hírű, büvös szépségű, szívtelen, kincsragzó, ledér courtesane, a híres prima ballerine, mademoiselle Florence! Így ő csak egy fejedelmi szeszély és

visszaérkezett a fővárosba és átvette hivatalának vezetését. Az államtitkár szabadságidejét Mezőtúr mellett fekvő birtokán töltötte.

Az olasz sajtó Magyarország ellen. Az olasz sajtó egy részében az utolsó időben sűrűn jelennek meg tendenciózus és magyarellenes kirohánások. A külföldi sajtóorgánumok részéről megszokhattuk már ezt az eljárást. Magyarország hova-tovább úgy kezd szerepelni, mint Európa prügelknabeje, akibe hol egy német, hol egy francia, hol egy angol nyomtatvány törli a lábát. A mostani esetben sem az a föltűnő, hogy bennünket támadnak, hanem az, hogy azokat a lapokat, amelyek ezt cselekszik, szoros baráti viszony szálai fűzik a monarchia külügyminiszteréhez. Értesülésünk szerint a szeptemberben összeülő delegációkon egy előkelő magyar képviselő ebben a tárgyban interpellációt készült intézni Aehrenthal külügyminiszterhez, bebizonyítván azt is, hogy a kérdéses olasz lapok rendes szubvencziót huznak a monarchia külügyminiszterétől. Valószínűnek tartjuk, hogy már erre a közlésünkre megjelenik a hivatalos czáfolat, mely szerint a külügyminisztérium egyáltalában nem szubvencionál olasz lapokat. Ebben az esetben azonban mi egész czimsorozattal szolgálunk azoknak az olasz sajtóorgánumoknak, amelyek állandó szubvencziót kapnak a külügyminisztertől s ennek dacára rendszeresen támadják Magyarországot. Vagy éppen ezért támadják? Kíváncsiak vagyunk, hogyan magyarázza meg a külügyminiszter a szubvenczió és a magyarfaló kirohánások közt levő összefüggést?

A közös külügyi költségvetés. Holnapután báró Aehrenthal külügyminiszter elnökletével közös miniszteri értekezlet lesz, a melyen befejezik a közös külügyi költségvetés tárgyalását.

A tanácskozáson jelen lesz a két miniszterelnök is. Ez a konferencia fog végleges határozatokat hozni a jövő évi közös költségvetésről s egyben a külügyminiszter tájékoztatni fogja a két kormányt a keleti eseményekről s ennek kapcsán a monarchia külpolitikájáról a törökországi eseményekkel szem-

alias pénzvágyból fogant és bölcsőjét a királyi fény és a piszok mocsokja ringatták . . .

Szemeiből lassan peregtek a könyvek:

— Itt maradok! — susogta. — Fátyolt öltök!

Abbé de St. Albin vigasztalta:

— Nem, kedves kicsim, neked itt nincs több helyed; téged várnak a Louvrebán!

— Hát te miért lettél pap?

— Mert Monsieur akarta és nekem tetszett a pálya. De te nem arra születél. Neked sokkal több vágyad van a szabad élet után, semhogy itt naradjál!

A gyerekleány szemeiből folyton peregtek a könyvek, mialatt a leendő cambreii érsek szelid gyöngédséggel simogatta szöke fűrteit.

— Ne sirj, kis virágom, ne légy szomorú! Ne félj te semmitől és hidd nekem, hogy a bölcsőnk két nemtője közül csak a fény fog a te szép homlokodra ragyogni . . . És most menj öltözni, — apánk vár reánk!

Pár percz múlva már röpitette őket az udvari batár a Palais Royale felé.

Florence szíve erősen dobogott, mikor apja elé vezették, de mikor meglátta a még mindig dallásan szép herceget, úgy futott hozzá, mint egy kezes bárány.

Az élvővár orleansi, kinek egész életcélja a Kéjhajászat, új és újabb szerelmi intrikák szövése volt, egy ideig közönyösen nézte eddig ismeretlen leányát, de aztán megszóialt kebelében az atya szíve s meghatva ölelte magához gyermekét, majd térdeire ültetve kezdte eddigi életéről kikérdezni.

A kis leány is felmelegedett és beszélt, cse-

ben, ugyszintén közléseket fog tenni Bosznia közgazgatási formájának jövő alakulásáról és a szerbi kereskedelmi szerződés következtében beállott új helyzetről. Az osztrák kormány tudatában van annak, hogy az agráriusok nagy nehézségeket akarnak a szerződés elé gördíteni.

Az erdélyi magyarságért. Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár e hónap vége felé kezd meg régóta tervezett székelyföldi körutját, mely alkalommal utba ejti Székelyudvarhelyet is, ahol az e hónap 24-én tartandó székely szövetségi közgyűlésen is valószínűleg résztvesz. Az államtitkár fogadtatására ünnepélyes előkészületeket tettek. — Az e hónap 24-én Székelyudvarhelyen tartandó székely szövetségi közgyűlés alkalmából Ferenczy Géza és Zakariás János képviselők körlevélben kérték fel az összes erdélyrészi képviselőket a közgyűlésen való megjelenésre, hogy azután külön képviselői értekezleten egységes eljárásban állapodjanak meg az erdélyrészi magyarság érdekeinek erővesebb felkarolására szolgáló törvénykezési intézkedések sürgetésére. A felhívás folytán eddig gróf Bethlen István, Gál Sándor, Tutsek Sándor, Fenyvesi Soma, Farkas Albert, Hainod Ignác, Sümei Vilmos, Hinleder Ernő és Gáspár János jelentették be eljövételüket.

A francia pénzügyminiszter Budapest. Maurice Caillaux, francia pénzügyminiszter e hónap 20-án Bukarestből Budapestre fog érkezni. Caillaux feleségével kirándulást tett a Keleten s most Konstantinápolyból utazik vissza Párisba, Budapestre három napot fog tölteni. Caillaux tiszteletére 21-én a francia főkonzul, Vicomte de Fontenay ebédet ad, melyre az itt időző főuri világot és a politikai nevezetéseket már meghívták. Másnap, 22-én Wekerle miniszterelnökkel ebéd és fogadás lesz a francia miniszter tiszteletére, 23-án pedig Széll Kálmán látja őt vendégeül. Caillaux a Clemenceau-kabinet legbefolyásosabb tagja és nagy finanszkapacitás, amit az ellenségei is kénytelenek bevallani. Nevezetes, hogy az apja is pénzügyminiszter volt, még pedig a reakcionárius Broglie-kabinetben, Mac-Mahon alatt, Caillaux nagy barátja Magyarországnak és itteni tartózkodását föl akarja használni, hogy velünk és a mi viszonyainkkal tüzetesebben megismerkedjék.

vegett, csicsergett, mint egy dalos kis madár. Szavainak édes csengése, szépsége, bübája, egész lényéből kiáradó üde, tiszta ártatlansága belopta magát az apa lelkébe és mintha félne, hogy érintésével beszenyezi a leányát, szelíden letolta az öléből.

— Kis leányom, ezután együtt maradunk, minden nap látni fogjuk egymást. Jöjj bemutatlak nagyanyádnak. De tudod, ő nagyon szigorúan vigyáz az illemre, nála okosan kell viselni magadat!

A duchesse douairière d'Orleans akkor csakugyan az egyetlen volt az udvarnál, aki szigorúan megkövetelte az etiquetteet. Mint az uralkodóház feje, királyi fényvel vette magát körül és még gyermekeinek sem volt szabad belépésük termeibe.

De nemcsak pedáns, de kora legrutabb aszszonyainak is egyike volt és emiatt csak nagyon kevesen szerették. Daczára végtelen jó szívének. Olyan volt ő, mint a hazaiabeli — a palatinátsi — édes, illatos gesztenye, melynek előbb le kell fejteni szurós burkát, hogy élvezhető legyen.

Aubepine egy pillanat alatt lefejtette azt.

Az ő tündérmeséiben a nagymamák mindig, mint jószágos, szerető védőöngénuszok szerepeltek, hogy lehetett volna hát az övé félelmes, szigorú asszony?!

Madame teljes udvarától körnvezve várta sohsem látott unokáját, aki a terembe lépve, ösztönszerűleg felismerte a magas karszékben ülő, hatalmas termetű, két arasznyi haidiszt viselő hölgyben a nagyanyját és kirántva kezét az apjától, egy szökéssel a Madame ölében termett s nem törődve semmi etiquetteel, két karjával átölelte.

A nagy tegnap Zár Frank J gyűlésen l tak a nag rekesztés zatosan tük abezy gnyudalt é jos ováci — Elj szerbekkel Naszti szönte az lakása elő vezérét. N egyelőre v azért a vi vánóságára sztajniczáb Hir szerin a belgrádi ködtek. A várhatók félben van tudakolta, csot. Anyi gathassa. engedelmet szék helyb végzést. A legnyilatk felségsértés lás vádja azon száló tartózkodik szerb, törö bosnyák ez nel tegnap kába rándu

már évekk Bosznia és egyházi üg sék, söt es mely ismét legációk t

val átölelt lébe rejtet de nagyor

Az ud maga a M e nem vá ról a gőn elpityered cses és a tudta mié

A ges hogy azt Neki csak résziil.

E per a Madame nak. Szár a régens cziálával vel. L'au bájos mos fényes ve telenebb u sem csiná látta, min nalaí, de semmi sz körülötte jak eseng szíves sz tában, mi megilleti

Az ifi Soubise, M rokonai, a nyeztek k

A nagyszerb propaganda. A Sztarcevic-párt tegnap Zágrábban népgyűlést rendezett, amelyen dr. Frank József hívei nagy számmal vettek részt. A gyűlésen beszédek mondtak, amelyekben tiltakoztak a nagyszerb propaganda ellen. A népgyűlés befejezése után a tömeg az Iliczán vonult végig és zajosan tüntetett a szerb bank épülete előtt. A tüntetők abczugolták a szerbeket, majd egy szerbellenes gúnydalt énekeltek. Nasztics lakása előtt a tömeg zajos ovációt rendezett Naszticsnak és ezt kiáltották: — Eljen Nasztics! Le a hazaárulókkal! Ki a szerbekkel!

Nasztics megjelent lakása ablakánál és megköszönte az ovációt. A tömeg végül dr. Frank József lakása előtt tüntetett és éljenzte a Sztarcevic-párt vezérét. Nasztics György négy napos kihallgatása egyelőre véget ért. Nasztics elhagyja Zágrábot, de azért a vizsgálóbíró rendelkezésére áll és annak kívánságára bármikor ismét Zágrába érkezik. Kosztajniczban és Dvorban a vizsgálat tovább folyik. Hir szerint sikerült több klubot felfedezni, amelyek a belgrádi forradalmi klub alapszabályai szerint működtek. A legközelebbi időben újabb letartóztatások várhatók. Pribicevics István állapota javulófélben van. Szombaton a nála járt borbélytól azt tudakolta, meg fogja-e erősíteni a király Zmejanovicot. Anyja engedelmet kért ma, hogy fiát meglátogathassa. Az ügyesség azonban nem adta meg az engedelmet. A dvari vádlottakra nézve a törvényszék helybenhagyta a vizsgálati fogságot elrendelő végzést. A dubiczai vádlottak több ízben becsmerlegetnyilatkoztak a királyról; valószínű tehát, hogy felségsgértés miatt elmarasztalják őket, ha a honárulás vádjá alól fel is mentik. Nasztics György üres óráiban Krapotkin herceg műveit olvassa. Ugyanazon szalóban, ahol lakik, három titokzatos idegen tartózkodik, akik titkolják kilétüket. Kettő közülök szerb, török fezt viselnek. A harmadik állítólag egy bosnyák ezredbeli hadnagy. Nasztics a három idegennek tegnapelőtt egy Zágrág közelében fekvő falucskába rándult.

Autonomia Boszniában. A bosnyák mohamedánok már évekkkel ezelőtt mozgalmat indítottak, hogy Bosznia és Herzegovinában a közigazgatási és az egyházi ügyek terén bizonyos autonomia létesíttessék, sőt egy nagyobb bizottság állandóan működik, mely ismétlenül egy Budapesten, mint Bécsben a delegációk tanácskozásai alkalmával e tárgyban me-

morandumot terjesztett elő, mely a bosnyákok kívánságait tolmácsolta. Sokáig a bizottság fáradozásai eredménytelenek maradtak, báró Burián közös pénzügyminiszter azonban már régebbi idő óta foglalkozik teljes komolysággal a bosnyákok e kívánalmával és alapos kilátás van arra, hogy a kérdések nemcsakára az érdekelt felek teljes melegegésére megoldást nyernek.

Nyolcz pontban állapították meg a bosnyák mohamedánok kívánságait és e nyolcz pont közül báró Burián közös pénzügyminiszter többeknek elfogadását már kilátásba is helyezte. Nevezetesen ami a közigazgatási autonómiát illeti, a bosnyákok maguk is belátják azt, hogy a viszonyok még nem elég érettek arra, hogy ott központi törvényhozó képviselőtestület létesíttessék és azért teljesen honorálják a miniszter azon törekvését, hogy járási, illetőleg kerületi tanácsok szerveztessenek, melyek konzultatív jelleggel bírnának, úgy hogy egyes lokális érdekű dolgokban az országos kormány előbb e tanácsok véleményét fogja meghallgatni. Az egyházi ügyekben a miniszter készséggel megadja az egyes felekezeteknek az autonómiát. A bosnyákok teljes bizalommal néznek a dolgok fejlődése elé és a bizottság is, melynek tagjai ismétlenül értekeztek báró Burián pénzügyminiszterrel, reményt táplál arra nézve, hogy fáradozása a legközelebbi időben teljes eredménnyel fog járni. A bizottsági tagok nézete szerint a törökországi események siettetik ugyan a kielégítő megoldást, attól tartanak azonban, hogy a nagyszerb propaganda, melynek különben Boszniában és Herzegovinában semmi nyoma sincs, némiképpen késleltetni fogja az autonomia behozatalát.

Küldöttségek Sztérény József államtitkáránál. Rákospalota község küldöttsége tisztelettel ma délután a kereskedelemügyi minisztériumban Sztérény József államtitkáránál, Kovácsy Kálmán ref. lelkész vezetésével, kérve, hogy a vasúti közlekedést Budapest és Rákospalota között megkönnyítsék. Az államtitkár válaszában kijelentette, hogy a kérést a legnagyobb jóindulattal fogja megvizsgálni.

A magyarországi gyárak munkásaiból alakult termelő- és hitelszövetkezetnek küldöttsége állami segély kiutalását kérte küldöttségileg az államtitkártól. A küldöttséget az államtitkár igen szívesen fogadta és kérésükre azt válaszolta, hogy a termelő- és hitelszövetkezetet szakértő közeggel megvizsgálhatja és abban az esetben, ha a jelentés kedvező lesz, kérésüket a legmelegebben fogja pártolni.

Támadások Zmejanovic ellen. Karlóczán a kongresszusi választmány tegnap ülést tartott, amelyen a sajtóban Zmejanovic Gábor verseczi püspök

és a kongresszusi választmány ellen megjelent vádakkal foglalkoztak. A választmány felháborodva utasította vissza egy fővárosi estilap támadásait és határozatban kimondta, hogy a jövő kongresszusnak kimerítő jelentést tesz a patriárkai birtok jövedelméről és számszerű adatokkal fogja bebizonyítani a vádak alaptalanságát. Egyben elhatározták, hogy az illető lap ellen megindítják a sajtópört.

Népgyűlés az adóreform tárgyában. Bogáros tornáltalmegyei községben szombaton népgyűlés volt melyen mintegy 3000 sváb kispap vett részt. A népgyűlésen Blaskovics Ferencz apátkanonok elnökölt. Résztvettek a népgyűlésen Baross János Kardos Samu, Várady Imre képviselők is. Hosszas vita után határozati javaslatot fogadtak el amelyben üdvözlik az adóreformot és annak mielőbbi törvénybe iktatását és a kataszter igazságos revízióját követelik. A határozati javaslatot országsszerte szétküldik és azt memorandum alakjában rendelték kidolgozni és a Délvidék képviselőinek vezetésével monstre-deputáció adja át a kormány tagjainak.

Beszámoló. Sággy Gyula képviselő, a függetlenségi párt alelnöke vasárnap délután tartotta beszámolóját választókerületének székhelyén, Somorján, óriási hallgatóság előtt. A választók ülését a Himnusz eléneklése után Földes Gyula ügyvéd, a somorjai függetlenségi párt elnöke nyitotta meg, majd pedig Ernyei főszolgabíró üdvözlötte a kerület választóközönsége nevében a népszerű képviselőt és felkérte beszámolóját elmondására. Sággy Gyula mondotta el ezután beszámoló beszédét, amelyet a hallgatóság nagy tetszéssel fogadott. A szabad ég alatt tartott gyűlést a szemező eső sem zavarta meg. A választók gyűlése bizalmat szavazott a kormány- és Sággy Gyulának és elhatározta, hogy üdvözlő táviratokat intéz a kormány tagjaihoz. A gyűlés a Szózat eléneklése után véget ért. — A gyergyói felső járásban, Tölgyesen Sümegi Vilmos képviselő tegnap beszámoló-beszédet mondott.

A székelyudvarhelyi mandátum. A székelyudvarhelyi választópolgárság tegnap jelölő-gyűlést tartott, amelyen Solymossy Endre tanárt általános lelkesedéssel egyhangulag képviselőjelöltnek kiáltották ki. Solymossyt bizottság hívta meg a jelölő-gyűlésre és nyomban megtartotta programbeszédét, amely nagy hatást keltett. A gyűlésről Kossuth Ferencz minisztert, a függetlenségi és 48-as párt elnökét és Wekerle Sándor miniszterelnököt táviratban üdvözlöttek.

val átölelte a nyakát, össze csókolta. aztán keblébe rejtette kis fejét és zokogott, zokogott — de nagyon boldogan.

Az udvar elszörnyedve látta e botrányt, — maga a Madame is összeránczolta a homlokát e nem várt attackra s igyekezett lefeiteni magáról a gömbölyű karokat, de mikor a kis leány elpityeredett, az öreg asszonynál is eltört a méces és a könyvek összefolytak és egyik sem tudta miért?

A gesztenye szurós burka lefelelt anélkül, hogy azt valaha Florence megízlelhette volna. Neki csak a gesztenye édes, illatos, jó ize jutott részül.

E percztől kezdve Florence kedvence lett a Madamenak, következésképp az egész udvarnak. Származása titkát ismerte mindenki, maga a régens felesége is, aki végtelen lusta indolenciájával mit sem törődött az ura hűtelenségeivel. L'Aubepine maradt becéző neve, akinek bájos mosolya, üde, tiszta szépsége, mint egy fényes verőfény sugar ragyogta át a legerkösebb udvar atmoszféraját. Körülötte senki sem csinált titkot tiltott, bűnös viszonyból, — látta, mint szövődnek a szerelmi ármányok fonalai, de az ő hófehér tisztaságához nem fért semmi szenny. Hódolt neki az egész társaság, körülötte térdepelt az aranyifúság, fejedelmi sarjak esengtek — őh, nem a kezéért, csak egy szíves szaváért és Aubepine értéke teljes tudatában, mint köteles adót fogadta a hódolatot: megilleti az őt, hiszen régen megálmodta!

Az ifjú prince de Leon, Bouillon, Henin, Soubise, Lauragais, Richelieu, sőt legközelebbi rokonai, a Chartresi és Berry hercegek versenyeztek kegyeiért és míg az udvar minden tagja

lélekzetfojtva leste az ádáz küzdelmet, melynek bére egy virág szakítása, azalatt a Madame és a régens felve sugtak össze.

Az udvar erkölcsstelenségét maga a régens inaugurálta és a Madame lassanként beletörődött abba s látva, hogy saját családja szolgáltatja a botránykrónika legaljasabb fejezeit, szemet hunyt a rothadás előtt.

Mégis most, midőn vérok ifju, szép tiszta bimbófakadását látták veszélyben, felébredt alvó lelkiük jobb fele és éberen örködtek veszélyben forgó kincsük felett.

Egyszerre a nyolczas küzdőcsapathoz egy kilenczedik bajnok csatlakozott: az ifjú király.

A leendő roi bien aimée nem tudta, micsoda rokonság fűzi Aubepinehez, — ő csak azt tudta, hogy szebb, bájosabb leányt nem látott soha és mert az ő ereiben is a nagyapja lelketlen, romlott Orleans-véré folyt, mint a véreb rohant a büvösen szép zsákmány után.

Aubepine nem lett volna leány, ha nem érezte volna meg a benyomást, amit az alig legényszámba menő uralkodóra gyakorolt, — de mert ő maga tiszta volt, mint a hermelin, nem ismerve semmi rossznak még az árnyékát sem, nem félt semmi rossztól.

Ő csak azt látta, hogy megérkezett a megálmodott „Prince Charmant”, akinek ő predesztinált hitvese és álmainak következetes folytatásul természetesnek látta, hogy egy hosszú gavotte után a király terem sarkában felállított thujabokrok alá vezesse s kezét folyton kezébe tartva, így szóljon:

— Aubepine, sok mondani valóm van, miket itt nem mondhatok el! A bál után küldje el komornát s várjon reám! Megteszi?

Aubepine visszaszorította a király kezét: — Ugy lesz, sire!

... Aubepine várta a prince charmant-t... A bál ruhát egy könnyű pongyolával váltva fel és egy támlásszékekben nyugodtan, szivdobogás nélkül hallgatta a közlő lépteket — hiszen a jó barát, az ő szívbéli férje érkezik!

Az ajtó halkán kinyílt s amint a perverz könnyű diadalokhoz szokott király meglátta a viaszgyertyák fehér fényében, amint egy glorioltól övezett, mosolygó, tündéren szép gyermeket s amint belelékzette a szoba ártatlanságtól telített illatos levegőjét, életében először és talán utoljára érezte azt a varázst, melyet egy tiszta, mi rosszat sem sejtő leány jelenléte idéz elő. Egy pillanatig megállt, mintha félne közeledni, majd szó nélkül borult a leány elé s a két kicsi, virágszirom-finom kezét zakatoló homlokára szorította. A csendet Aubepine törte meg:

— Végre itt vagy!! ... Boldog Isten, de régóta várlak!

Régóta!? ... és az egész élete alig volt több tizenhét évnél...

A király felemelte a fejét s oly végtelen szomjas epedéssel nézett a leányra, hogy az is önkénytelenül haldott feléje és forró lélekzetük már perzselte egymás orcáit, már szemük elől eltűnt a világ, hallani vélték egymás szive dobogását, ajkaik már-már összeforrak, midőn egy rövid, száraz szó rebhenté őket szét:

— Sire!

A douairière, aki tanuja volt a thujabokrok alatti jelenetnek, egy reitek-aitón belépett fél-tett unokáihoz:

— Sire, mit keres ön itt?!

Az olasz sajtó a monarchia ellen.

Velence, augusztus 16.

A törökországi események körül annyi minden történik; váratlan bekövetkezésük és hirtelen fejlődésük olyan nagy méretű meglepetést okozott, hogy természetesnek tűnik, ha ezidőszert még nem bontakozik ki teljes valóságában a nemzetközi okozatoknak minden veszedelmessége. Egyelőre még a szabadságharcok mindenkor rokonszenvének fátján át csillannak felénk az események és csak a koronás fők, meg a diplomaták feje fájdult már bele abba a mámorba, amely az ifjú-törökök sikerei nyomán az egész művelt világot megérintette.

Nem csodálom ennél fogva, hogy fontos és nagy hordejerű jelenségek is elkallódnak a hirtelen meglepetés e mámoros hangulatában és ha mulasztás történik e tekintetben a sajtó részéről is, a mondottak után ez éppen olyan természetes, mint az, hogy a diplomácia egyelőre szándékosan szemet huny olyan dolgok előtt, amelyek kellemetlenek neki és amelyekkel lehetőleg csak akkor foglalkozik, ha az már elkerülhetetlenné válik.

Bizonyos helyzetben azonban akarva sem lehet korlátozni a látóképességét és ha még olyan kellemetlenségek tárnak is a szem elé, meg kell őket látni. Ha pedig a látottak olyan dolgok, hogy azok másokat is érdekelnek, akkor azokat elhallgatni — legálább is nem kötelesség.

Igy vagyok én most az olasz sajtónak a törökországi eseményekkel szemben tanúsított magatartásával. Egész nap ugyan magyar szó hullámzik az ember fülébe a Lidón, de azért a „friss” híreket mégis csak az olasz lapokból meríti a kíváncsi érdeklődő. Sok meglepődés ér azonban, hogy olvasom cikkeiket és még több, mikor azoknak nyomát keresem a magyar és az osztrák sajtóban, semmit se talállok, ami arra mutatna, hogy észrevették. Kétségtelenül az események első mámorja és gyors tovalendülése okozza ezt is.

Ha azonban Visontai Soma szükségesnek tartotta a kormánykörök figyelmét felhívni arra, hogy Bosznia és Herzegovinának adassa meg Magyarország az alkotmányt, akkor igen-igen hasznos dolog megtudni azt is, hogy mint vélekedik erről az európai koncertnek egyik jelentékeny tényezője és a monarchiának érdekellentétese: Olaszország, illetve ennek sajtója.

Röviden jelenthetem, hogy a talján sajtó éppen

A király, mint egy csinyen ért gyerek szökött fel s lesültöt szemekkel állt nagynénje előtt; de annak keze egy intésre lassan elhagyta a termet.

Aubepine neheztelve fordult a Madame felé: — Nagyanym, miért küldted el Louist?

E kérdés kifejezte a leány egész lelke minden tisztaságát s az öreg nagyszony meglatva vont a ölébe a gyermeket és szerető, meleg szavakkal beszélt neki olyan dolgokat, miktől a leány szeméi kinyitáltak és keserves zokogásban tört ki.

Az öreg hercegné maga fektette le unokáját s reggelig virrasztott lázas álmai felett, aki egész éjjel anyjáról beszélt, kitől irtózott és akihez hasonlítani semmiben sem akart...

Másnap Aubepine visszatért a Clugny zár-dába s tíz nap mulva ugyanott örök frigyre lépett Feriol d'Argentol gróffal s aztán örökre elhagyta Párist...

A Madame és a Monsieur féltve gyermekük érényét, siettek őt eltávolítani az udvartól.

A Feriol gróf apját valami könnyelmű legénykedésért még XIV. Lajos száműzte avergnei birtokaira. A délcég, elkényeztetett udvaronc eleinte unta magát a hegyei között, de lassanként megszerette azokat és átvedlett szenvedélyes gazdává. Szerelemből elvett egy szegény nemes leányt és boldogan élt haláláig. Fia a nyomdokába lépett, eszébe sem jutott más környezet után vágni és többre becsülte elsőnek lenni parasztjai közt s gondiát viselni azok-

séggel nincs Visontaival egy véleményen. Nem kommentálta ugyan közvetlenül az ő cikkét — bár megemlékezett róla — ellenben igen terjedelmes és igen jelentékeny személyiségek tollából közölnek politikai eszmefuttatásokat, amelyeknek tendenciája homlok-egyenest ellenkezik a monarchiának Bosznia-Herzegovinára vonatkozó igényeivel, avagy az alkotmányadás lehetőségével és gondolatával.

Előljár ebben az irányban az „Il Secolo”. Eddig két igen nyílt szavu és éppenséggel nem kertelő cikket közölt a monarchiának Bosznia-Herzegovinában való szerepléséről.

A berlini szerződés — írta a nevezett lap — egy megbízást adott Ausztria-Magyarországnak. Paczifikálta Boszniát és Herzegovinát. Tette ezt azért, mert a török birodalomtól a rend helyreállítását és fenntartását nem várhatta, másrészt azért, mert e feladatot arra kívánta bízni, akinek ahhoz legtöbb érdeke fűződik. Így jutott a monarchia az okkupált tartományokba.

Amde, fűzi tovább gondolatmenetét az olasz, senki se gondolt a berlini böles szerződésközül arra, hogy Ausztria-Magyarország valaha valahogyan véglegesen uralmába vegye az okkupált részeket. Világos bizonyosága ennek az a körülmény, hogy a szuverénitás kifejezetten fenntartott, amiből ismét okszerűen következik az, hogy, amely pillanatban Törökország képessé válik szuverénitását minden idegen támogatás nélkül saját maga gyakorolni, abban a pillanatban Ausztria-Magyarországnak a berlini szerződésben nyert megbízása tárgytalanná vált.

Hogy mi legyen mindezek után a monarchia további teendője, ezt nem mondja meg expressis verbis az „Il Secolo”, de azért a második cikkben fenomenális bátorsággal és eléggé nem dicsérhető önzetlenséggel és áldozatkészséggel elvégzi a kitéseket.

E második cikkben Olaszországnak Tripolis-hoz való viszonyáról ír, vonatkozással a török eseményekre. Olaszország szintén európai megbízásból protektorkodik Tripolis felett, titkos célja szintén a megszerzés s e vágyait a beállott változások nem kevésbé érintik, mint a monarchiát. Az olasz lap azonban bátran oldja meg a kérdést: Ki Tripolisból! — ez a megoldása.

Törökország — ugymond — meggyógyult. Semmi szükség sincs az olasz vállvergetésre. Talpra áll és egyesült muzulmánok tudni fogják, mit, hol és hogyan kell tenniük. Pénzébe, áldozatába kerül

nak, mint beállni tányérnyaló, udvari intrikusnak.

Feriol bátor, erős, becsületos, nyíltszívű embernek ismerték. Ilyennek tanulta ismerni maga az orleansi herceg is, midőn vele egy kis hadjáratban megismerkedett. Őt szánta vejeül és miután a gróf szíve szabad volt, távol minden haszonleséstől, egyedül az Aubepine szép szeméért sietett a herceg parancsának eleget tenni s vitte szép feleségét Argentolba.

Az Aubepine lelke erős rázkódást szenvedett, hogy álomvilágából le kellett a rideg valóra ugrania, de szíve nem tört meg és várta, várta az ő megálmodott boldogságát.

Ha férje csak egy kevésbé is ismerte volna a női szívet, ha lett volna benne egy parányi poétikus ösztön, hogy bepillantson felesége lelki világába és ha meg tudta volna azt érteni, talán Florence is fellelte volna sóvárgott édenét, — de Feriol minden nemes jósa daczára oda volt nőve a röghöz és nem tudott magasabbra repülni.

Őt teljesen kielégítette falusi magányának csendes élve és — mert felesége szeméből sohasem olvasott ki bánatot — azt hitte, hogy boldog az is...

Pedig Aubepine nagyon messze járt a boldogságtól. Szörnyű egyedül érezte magát és mint hajdan a Clugny kolostorban, úrra elfogta az a névtelen, epedő, sóvár — így az ismeretlen, egyszer már csaknem valóságossá vált álombeli boldogság után. Szíve, lelke halálosan éhes, szomjas volt a szerelemre, amit nem ismert, de aminek a csirját ott hordta szíve mélyén s ami elementáris erővel fakadt volna virággá s virá-

Olaszországnak? Ezzel számolnia kellett a megbízás vállalásakor. Nehéz a lemondás? De ez az igazság és a tisztesség követelése... Így kell eljárnia Olaszországnak és élesen kihangzik a cikkek tendenciájából a monarchiának szóló fizetetlen tanács, hogy ő is hasonlóképpen cselekedjék. Annál is inkább így kell érteni a Secolo cikkét, mert végső szavaiban azzal biztatja Olaszországot Tripolis elhagyására, hogy felhívja összes erőinek a balkáni érdekekre való összpontosítására.

A „Corriere della Sera” kitessékelése már nem ilyen bátor, nem ilyen parasztian egyenes és nyílt logikával magyarázott, de talán annál veszedelmesebb.

A Corriere különbséget tesz azon megbízás között, melyet a monarchia Boszniára és Herzegovinára és aközött, melyet a novibazári Szandzsákra nézve kapott a berlini szerződésben.

Az utóbbira nézve ugyanazon huron pendül, mint a Secolo: ez egy egyszerű protektorátus, amelynek forrása Törökország rendezetlen közigazgatási viszonyaiban rejlett, minél fogva a török birodalom közigazgató képességeinek és belső nyugalmanak helyreállításával tárgytalanná vált. Másodrangú kérdés a nem régen nyert vasúti koncesszió ügye; ez az új-török regime kormányának és illetve összeülő parlamentiének a dolga. Ezekkel, mint felelős tényezőkkel és mint egyenragu szerződő felekkel kell megegyeznie a monarchiának.

A Corriere itt természetesen arra céloz, hogy az alkotmányos Törökország tudni fogja, miképpen intézze el ezt az ügyet — Olaszország tetszésére. A mire bizonyára az olaszoknak gondjuk is lesz.

Ez az oka, amiért a Corriere egyelőre nem a vasúti koncesszióra, hanem arra helyezi a fősúlyt, hogy Ausztria-Magyarországnak a novibazári Szandzsákban csak érdekei maradtak meg, hivatása azonban betölt.

Bosznia és Herzegovinára nézve azonban igen ravaszán sandít a Corriere. Okosan elkerüli a jogosultság kérdését, hanem beállítja a helyzet tengelyét a monarchia legnagyobb mumusát, a nemzeti-ségi kérdést.

Bármilyen is — véli — az bizonyos, hogy a monarchia ügyei egy új irrendentizmussal, a muzulmán irrendentassággal, fognak szaporodni. A megszállott tartományok mohamedánjai vágyakozva fognak átsóhajtani Sztambul parlamentje felé, akár a tiroli olaszok Itáliába, az oláhok Bukarestbe stb.

zott volna az az elrebbentett csók ott a Palais Royal egyik terében...

Csak az Isten a megmondhatója, hányszor kísértette nappalát, éjjelét a prince charmant jelenése és hányszor siratta vissza félbeszakított szép álmát és mégis képtelen volt lemondani a reményről, hogy annak folytatása lesz.

Harmadszor fakadt úrra a galagonya, mióta Aubepine Argentolban lakott. A harmadik virágnylást már félveves kis fiával nézte.

A ragyogó tavaszi reggelen a kastély gothi ablakából kihajolva két rózsaszaru szöke fej gyönyörködött az apró lángvirágokkal borított, csaknem fává fakadt, nagy galagonya-bokorban: a szép asszony és kicsi babája...

A baba, örülve a verőfénynek, kacagva tapsolt kis kacsóival, a szép asszony pedig szelid mosolyival nézte gögicselő kis fiát. mig lelke ábrándozva kalandozott el messze, keresve, kutatva álombeli hőstét és a virággillat, a napfényt, a röpködő rovarok zsongása, mintha megrészegítették volna, szíve lilhegve nőtt a szerelem vágyától...

Egyszerre felnyílt az ajtó. Aubepine kis fiát a hősébe fektette, megfordult és az ajtó küszöbén látta szíve testét öltött vágyát: — a prince charmant-t — a királyt...

Ugy tetszett, mintha álmodna, vére forróbban pezsegne, mintha nagy boldogságában reá szakadna a menyország. Szólanul rogyott egy karszékebe, csak a karjait tártá szét, a másik pillanatban már előtte térdelt az ő hőse. Részegető, észvesztő vágygval volt telve a levegő. Aubepine két kezébe fogta a királyt fejét és halkán, sóhajszzerűen suttozta:

—Végre itt vagy — úgy vártam rád!

stb. . . . és így a változott helyzet mindenképpen felhős horizontot teremtett a dunai birodalomnak.

A ki ért az „értés” mesterségéhez, annak nem kell magyarázni, hogy a Secolo kitessékélése és a Corriére mumus állítása egyazon urnak szolgálnak: Olaszország balkáni érdekeinek, amelyeknek a törökországi események kapóra jöttek és amelyekért Tripolis kilátástalan kilátásait szívesen áldozzák fel.

Kétségtelen, hogy politikai szövetségünk „barátságos” eljárása e „nehéz pillanatokban” nem épen mondható nyájának és szeretetreméltónak. Arra azonban mindenképpen alkalmas, hogy az ember feltegye a kérdést: mi jogon akar bárki is alkotmányt adni a megszállott tartományoknak, holottan ilyen csak a szuverenitás tulajdonosa adhat — ami nem a monarchiát illeti. S miért fogadjon el a boszniai lakosság kétséges jogon nyújtott kisebb szabadságot, mint szuverenitásától a nagyobbbat?

De arra is alkalmas az olasz viselkedés, hogy az emberek elolvassák újra Szilágyi Dezsőnek az okkupáció ellen annak idején tartott beszédeit és ilyen módon vigasztalódjanak a megszállott tartományokba ölt és veszendőnek induló milliókért, a melyek gyümölcseit olasz barátaink a törököknek kívánják leszedetni, hogy nekik is jusson belőlük.

Sok minden egyéb közepette pedig még azért is érdemes az olasz sajtó magatartását megóvni az elkallódástól, mert ha nem önző érdekekből állítanak fel meglepően bátor, sőt vakmerőnek nevezhető tetteiket, hát azt kellene azokra mondani, hogy az objektív igazság cseng ki belőlük.

Dr. Balog Imre.

Az osztrák császár-jubileum.

Budapest, augusztus 17.

Az osztrák császárjubiläum alkalmából az osztrák hivatalos lap holnap közli az uralkodó kéziratát, amelyben a császár széleskörű amnesztiát ad. Ezenkívül a Wiener Zeitung holnap száma fogja közölni a közös hadsereg tisztikarának kitüntetéseit az uralkodó születésnapja alkalmából. A kitüntetések száma kerek másfélszer. Schönaich közös hadügyminisztert bárói rangra emelte ő felsége és valamennyi hadtestparancsnok megkapta a titkos tanácsosságot.

A hadsereghez bocsátott parancs szerint a császár megemlékezésül azon hű és odaadó szolgálókat, amelyeket hadereje hatvan éven át teljesített, 1908. évi december 2-ával a jubiláris katonai

És lehajolt — és forró lélekzetük már perzselte egymás arcát, szemek előtt már eltűnt a világ, hallani vélték egymás szíve dobogását, ajkaik már-már összeforrtak s akkor egy édes, csengő hang rebentette szét őket — a kis baba hangja . . .

A szép asszony a bölesőhöz szökött és onnan tekintett égő, epedő szemmel a királyra, aki tárt karokkal sietett feléje:

— Florence!

E név hallatára az asszony megremegett. Az anyja jutott eszébe. Felkapta kis fiát és mintha paizsul szorítaná keblére:

— Nem Florence, de Aubepine a nevem! Átied egész lelkem, szívem, vérem minden cseppje, mégis esdve kérlek: menj, hagyd el engem mindörökre!

Bal karjával magához szorította gyermekét, a jobbal az ajtóra mutatott. Könyvelábadt szeméből sugárzott a szerelem, de a király megértette, hogy az ifjúságának tartozik az engedelmességgel. Némán borult a kivutott kis kézre és hosszan megcsókolta azt. Mialatt Aubepine kéjjel zárta le szempilláit s mire uíra felnyitotta — a prince charmant már eltűnt . . .

Visszament az ablakhoz. A galagonyának az éjjel virággá pattant piczi, piros rózsái között kék és fehér pillangók rönkődtek és a szép asszony nézte, nézte, mint pihen meg egy-egy lepke az fide szirmokon, aztán uíra szárnyra kelve, mint repül fel, fel a magasba, míg eltűnik, mint az ő élete boldogságának minden reménye . . .

érdemkeresztet alapítja. A második legmagasabb parancsirat mondja: Midőn hálásan visszaemlékszem azon derék harcosokra, akik velem gróf Radetzky tábornagy vezetése alatt az 1848. évben az olasz hadjáraton résztvettek, mindazoknak, kik ezen hadjárat valamelyik ütközetében résztvettek, rang és álláskülönbség nélkül, a jubiláris katonai érdemkeresztet adományozom. Ő felsége továbbá adományozta a Lipót-rend lovagkeresztjét Horstein altábornagynak, a gráci 22. landwehr gyaloghadosztály parancsnokának; Falk Gusztáv vezérkari tábornok, auditornak a hadügyminisztériumban a II. osztályú vaskorona-rendet, Radanovics Henrik altábornagynak, a lemergi 43. landwehr gyaloghadosztály parancsnokának a II. oszt. vaskorona-rendet. Ezenkívül a III. oszt. vaskorona-rendet négy ezredesnek, a Ferenc József-rend lovagkeresztjét 13, a katonai érdemkeresztet 43 tisztnek. A legmagasabb megelégedésnek 117 tiszt előtt adtak kifejezést. Tíz tiszt a koronás arany érdemkeresztet kapta. A Terézánium harmadik évfolyamából hat hadnagyot soroztak be a landwehrhez.

Ferenc Ferdinánd és Jenő főhercegeknek a katonai érdemkereszt briliánsai adományoztatnak. Lipót Szalvátor és Ferenc Szalvátor főhercegeknek legmagasabb megelégedése fejeztetik ki. Ezenkívül gróf Paar Alajos lovassági tábornoknak és Montecuccoli tengernagynak a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta. Péter Ferdinánd főherceg ezredesét a 66. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki. A hadsereg rendeleti közlönye ezenkívül igen nagyszámú kitüntetést közöl.

A Wiener Ztg holnap száma közli továbbá a császárnak báró Beck-hez intézett legfelsőbb kéziratát, amelyben ő felsége kijelenti, hogy 60. császári jubileuma alkalmából az állam polgári alkalmazottainak megjutalmazására jubileumi keresztrendjelet alapított. Ugyanily tartalmú kéziratot intézett báró Aehrenthal közös külügyminiszterhez, mint az uralkodóház családjának miniszteréhez, azzal, hogy a midőn az új rendjel alapítását személyes tudomására hozza, teszi ezt egyúttal avégből is, hogy a miniszter a megfelelő előkészületeket is megtegye. A császárjubiläum alkalmából veretett 100 koronás aranyak holnap kerülnek forgalomba.

KÜLFÖLD.

A bécsi angol nagykövet távozása. A N. Fr. Pr. munkatársának alkalmá volt a Marienbadban időző sir Goschen bécsi angol nagykövettel beszélni, aki már legközelebb megvált állásától és a berlini nagykövetség vezetését fogja átvenni. Goschen a követezőket mondotta a hírlapírónak:

— Kötelesség szólit Berlinbe és én örömet megyek, mert remélem, hogy sikerülni fog nekem minden tölem telhető erővel ápolni a jó viszonyt Anglia és Németország közt.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a berlini nagykövetté kinevezett Sir William Goschen helyébe Cart Wright eddigi müncheni miniszterrezidens van kiszemelve a bécsi angol nagykövetségi állás betöltésére.

A szerb skuptina ülése. Belgrádból jelentik, hogy a skuptina mai ülésén az ó-radikális Protics Sztoján interpellációt intézett Miloszavlyevits belügyminiszterhez, akit kérdőre vont azért, mert néhány a független radikális párt előtt nem kedves prefektust elbocsátott. A belügyminiszter röviden kijelentette, hogy nem pártszempontból, hanem országos érdekből bocsátotta el az illető tisztviselőket. Protics aztán Milovanovics külügyminiszterét vonta kérdőre, mert a kereskedelmi szerződésről folyó vita alatt állítólag osztrák-magyar barát magatartást tanusított. Milovanovics ridegen azt felelte, hogy ez az ő dolga és ebbe másnak nincsen beleszólása. Ő olyan magatartást tanusit, aminőt Szerbiára nézve kedvezőnek ítél és ha ezt a magatartást az ó-radikálisok többsége nem helyesli, tudni fogja a kötelességet. Az ó-radikálisok egy része tüntetően tapsolt, amiből azt következtetik, hogy az ó-radikálisok közül sokan esetleg szecesszióba is követnék Milovanovicsot.

Holnap kezdődik a skuptinában a kereskedelmi szerződés második olvasása, amelynek befejezése után a rendkívüli ülésnek bezáródik. Még a héten meg fog történni a Velimirovics-kabinet kiegészítése három új-radikális taggal, akik az igazságügyi, kereskedelmi és közmunkaügyi tárcákat fogják átvenni. Valószínűleg Kimotojevics lesz igazságügyminiszter, Szavics közmunkaügyi és Glovinics kereskedelmi miniszter. A kormány rekonstrukciója

után a kabinet a két párttal egyetértőleg meg fogja alapítani programját.

A délszláv klub a belgrádi újságokhoz nyilatkozatot küldött, amelyet a Slovenszki Jug elnöke, Mile Pavlovics-Krpa gimnáziumi tanár, a királyi hercegek tanítója irt alá. A nyilatkozat megezőfolja azt a hírt, amelyet a Pravda újságot, hogy t. i. Milovanovics Milán külügyminiszter államérdekből elhatározta a klub feloszlását. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a délszláv klub az állam érdekében tehát a szerb alkotmányban biztosított egyesületi szabadság alapján áll s bírói ítélet nélkül nem osztható fel.

Muley Hafid veresége. A Havas-ügynökség jelenté Marakesből, hogy Mtugi e hónap 11-én Saki-ból és Mogadorból kapott segédcsapatokkal teljesen megverte Muley Hafid meghallját, Marakesig üldözte és elvette sátrait, ütegeit, lovait, fegyvereit és lővőszereit. A hafidi csapat háromszáz halottat és öt-száz sebesültet vesztett. Abdul Azisz szután Kazablankától három órányira táborozik. Azok a törzsek, amelyeknek területén átvonult, kaidjait Marabába küldték és jelentékeny mértékben hozzájárultak Abdul Azisz seregének és felszerelésének gyarapításához. Mtugi már bevonult Marakesbe, hogy előkészítse Abdul Azisz győzelmes bevonulását. A Mtugi által megvert hafidista meghalt 300 halottat, 400 sebesültet és 50 foglyot hagyott a csatatéren.

A perzsa helyzet. A sahi rendeletet adott ki, amely szerint bizottság küldendő ki az új parlament választási törvényének kidolgozására. Az új parlament egy kamarából és egy szenátusból fog állani. A sahi elfogadta Mirza Samad kán párisi követ lemondását. A párisi követ tudvalevőleg a teheráni francia követségen keresett menedéket.

Az új osztrák parlamenti ülészek. A parlamenti ülészek végén bejelentett kabinetrekonstrukciónál többé szó sincs. A kormány a mai összeállításban fog megjelenni a birodalmi tanács előtt november 3-án. Akkor fogja benyújtani az agkori és rokkantsági biztosításról, továbbá a cseh-német nyelvviszonyok szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat. November végével a parlament az uralkodó mellett a jubileum alkalmából hódoló nyilatkozatot fog tenni.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Rózsafegyven tegnap ment végbe a városi képviselők választása. A választást rendkívül heves és izgalmas agitáció előzte meg. Választandó volt 40 rendes városi képviselő. A választási eredmény szerint a magyar pártnak 17 jelöltje, a tót nemzetiségieknek 23 jelöltje került ki győztesen. Csernován, mely Rózsahely külvárosa, ifjabb Jancsek János ismeret pánszláv gyárost választották meg. Ennek választását azonban a magyarok megfélebbezték, mert nincs felvéve a községi választók lajstromába. Ugyancsak felebbezzel támadják meg a magyarok Chudek Fedor pánszláv nagykereskedő választását formai okokból. A virilisták sorában a túlnyomó többség magyarérmű, úgy, hogy az egész képviselőtestületben a magyarság dominál, holott a régi képviselőtestületben a tótok voltak többségben.

Árvamegyében Bulla György főispán beiktatása e hó 24-én lesz a törvényhatósági bizottság ünnepének keretében, melyen egyszersmind megejtik a választásokat is. Alispánjelölt Zmeskál György, főjegyző, főjegyzőjelölt pacseri Csillaghy István főszolgabíró, kinek megüresedő állására az egyetlen jelölt ifj. Bulla György tiszteletbeli főszolgabíró.

Trencsén vármegye törvényhatósági bizottsága augusztus 14-én rendkívüli közgyűlést tartott dr. Smialovszky Valér főispán elnöklete alatt. Zsolna nagyközségnek rendezett tanácsu városává való átalakítása iránti kérelmét a belügyminiszterhez pártolólal felterjesztették. A törvényhatóság elhatározta, hogy a 15. honvéd gyalogezred tisztikara részére 13,400 korona erejéig tisztí étkedést és irodahelyiségeket épít. A vármegye közigazgatási bizottságának legutóbb Baross Jusztin alispán elnöklete alatt tartott ülésében a kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy a másodosztályú kereseti adó beszüntetése folytán, melynek évi összege 180,000 koronát tett ki, végeredményben a kivettett összadóösszeg a mult évihez képest 50,000 koronával kisebb emelkedés mutatkozik a házadóknál, harmadosztályú kereseti arónál és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójánál. — A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter, az összes

iskoláknak megküldötte a czimeres nemzeti lobogókat, melyek nemzeti ünnepeken kitűzendők, hogy a miniszter Mátrai Jakab szolnai izr. iskolai igazgatónak a magyar nyelv sikeres tanításáért 200 korona nyugdíjba beszámítható fizetési pótlékok engedélyezett és hogy huszonkilenc iskolának ifjúsági könyvtárakat adományozott. A bizottság elrendelte a nem okleveles tanítók számbavételét, hogy elmozdításuk iránt intézkedhessék, egyttal tekintettel a miniszter rendeletére, mely szerint az állatok és főleg a mezőgazdasági hasznos madarak védelme szempontjából ifjúsági állatvédő liga szervezendő és tagjaitól az állatvédelemre fogadalom kiveendő, a tanfelügyelőt és a járási főszolgabírákat kellő utasítással látta el a miniszteri rendelet végrehajtása tárgyában. — A vármegyei tisztii főorvos jelentése szerint a vármegye területén többféle hevenyfertőző kór jelentkezett. — A közgazdasági előadó jelentése szerint a vármegyében rossz gabonaterméstől tartani nem kell és az újabb eszközök folytán a kapások és a legelők is javultak. Takarmányinség a vármegyében alig lesz.

A török események.

Budapest, augusztus 17.

A török kormány ma a lapok után részletes programot adott jövőjéről. E program kiemelkedőbb részei azok, melyek a hivatalnokai kar és a tulmagas fizetések redukálásáról, továbbá a hadsereg fejlesztéséről és az adóreformról szólnak. A hatalmakhoz való viszonyról a kormány aképp nyilatkozik, hogy egyik főgondja lesz a jó viszony ápolása.

Nagy riadalmat keltett az utörök pártban Redseb pasának, az újonnan kinevezett hadügyminiszternek hirtelen halála. A párt vezetői azt hiszik, hogy a hadügyminisztert az ui rend ellenségei megmérgezték s a kormánytól erőlyes vizsgálatot követelnek, amit ez meg is ígért.

Mai hireink a következők:

A kormány programja.

A török lapok a kormány programjáról a következő lényegesebb részeket közlik:

A kormány kellőképpen méltányolva az alkotmány helyreállításával tanusított uralkodó kegyet, arra törekszik, hogy a szultán szuverenitásának, a kormány és a parlament, valamint a nép jogainak sérelme nélkül a törvényt és a józan ész irányítása szerint intézze az ügyeket. E cél megvalósítása lehetetlenné teszi, hogy addig váriának, amíg a parlament megkezdi munkásságát, hogy egyes, már nem alkalmazható törvényeket megváltoztasson. Eppen ezért a kormány elhatározta, hogy mindazok a rendelkezések, amelyek törvény formájával bírnak ugyan, de nem felelnek meg az alkotmánynak, semmieseknek tekintetvén, az államügyek ezekre való tekintet nélkül vezetessenek. Tekintettel arra, hogy a törvények módosítása és új törvények kidolgozása sok ideig tartana, csak természetes, hogy figyelmünk elsősorban a főbb kérdések felé irányul. Így elsősorban az állami élet lelkét alkotó pénzügy egy idő óta annyi hiányt tüntetett fel, hogy sietni kell a kellő változásokra vonatkozó tervezet kidolgozásával, a jövő évi költségvetés elkészítésével, az adóztatás tekintetében teendő újítással. Egyben célul tűzte ki magának a kormány, hogy a mai rossz anyagi helyzetet legalább bizonyos fokig segít. Eppen ezért a kormány arra gondol, hogy a fölötté nagy számú hivatalnokok számát megfelelő módon redukálja, aránytalanul nagy fizetésüket leszállítja, az esetleg alkalmazás nélkül maradó hivatalnokokat ideiglenes állásokba helyezve, ideiglenes fizetést juttat nekik. Figyelemmel lévén arra, hogy az általános öröm idején ne sujtson ezer és ezer családot gyász. Néhány sürgős kiadás kisebb költséggel felvételét teszi szükségessé. Egyébként is megtakarításra törekszik a kormány. Természetes, hogy mindezek az újítások és módosítások a parlament elé kerülnek, hogy jóváhagyását is kinyerjék. Mint a polgári, úgy a katonai közigazgatásban is megtakarításra törekszik a kormány de ez utóbbi tekintetben nem szabad megfeledkezni, hogy Törökország egyrészt nagyhatalmi állásának védelme, másrészt pedig erejének növelése szempontjából erős hadseregre szorul. Eppen ezért a hazafiasság által nyújtott összes eszközöket beható tanulmány tárgyává teszik és a parlament elé erről javaslat kerül. Kétségtelen, hogy a megtakarítás az állampénztár helyzetét nem fogja könnyíteni, de az állami gépezet helyes működésének biztosítása, továbbá a közigazgatás néhány elhanyagolt ágának rendbehozatala szükségessé teszi, hogy a kormány az állam pénzforsásainak növelésére törekedjék, oly határokok között, hogy ez intézkedései az ország lakosait túlságosan meg ne terheljék. Erre szolgál az adóreform, az adóbehajtás módjának rendezése és új kereskedelmi szerződések megkötése. A kormány figyelmé ezenkívül arra is ki fog

terjedni, hogy intézkedéseivel hozzájáruljon az ország gazdasági erejének növeléséhez, hogy ez uton is növelje az állam bevételét. Ugyanigy a mezőgazdasági helyzetének javítására vonatkozó javaslatok is készülnek, melyeket a parlament elé fognak terjeszteni. A földbirtok, a közoktatás, a katonai szolgálat és az igazságszolgáltatás ügyeit is a parlament közreműködésével reformálni fogják. A közrend fenntartása is a kormány gondosságának tárgya lesz. Minthogy Törökország az összes szomszéd államokkal jó viszonyt kíván fenntartani, a külfelelősi való viszonyt e békesség alapján kell rendezni. Jó viszonyban fognak állani az összes államokkal és oda fognak törekedni, hogy az érdekelt államok beleegyezésüket adják ahhoz, hogy a népjog általános normáin túlmenő, egyes régi szerződéseken, hagyományokon és elavult szokásokon alapuló, egyes államok Törökországon élő alattvalóira vonatkozó privilégiumok megszüntessenek és oly helyzet teremtesék, amely mindenkiben bizalmat kelt a török állami ügyek vezetése iránt, mely még az idegeneknek is érthetővé teszi privilégiumaik fölöslegességét.

A kormány végül újra kijelenti, hogy az államügyek vezetésében a szultán akarata és az alkotmány lesznek irányadók és hogy a vilajetek közigazgatásában létesíteni fogja azokat a reformokat, amelyek e célra szolgálhatnak. A szultán összes tanácsosai e célra törekszenek. A kormány reméli, hogy a jelen súlyos helyzetben helyesen fogják intenczióit értelmezni s hogy munkáját a közvélemény támogatása szilárdítani fogja.

Az ifju-törökök.

Az ifju-török komité Törökország egész területén vérontás nélkül rémuralmat gyakorol. Terrorizmus gyakran nyomasztó a lakosságra, de miután igazságtalanságokat nem követ el, a lakosság azt elviseli és így a rend és nyugalom fenntartása el van érve. A lapok újabb erőszakossági esetekről emlékeznek meg, különösen olyanokról, amelyeket tengerészek nyílt utcán elkövetnek. Ebből is látható, hogy a török haditengerészetben a fegyelem az utóbbi években igen laza volt. Az ifju-török bizottságok a szabadság eme kinövésének kiküszöbölésén fáradoznak és ebbeli törekvésük végül valószínűleg eredményre fog vezetni.

Úszkűbben és környékén a legheterogénebb és eddig egymás ellen küzdő elemek között tovább folyik a testvériesülés. A csapatok és az ifju-török bizottságok magatartása és működése mintaszerű. Anál sajnálatosabb, hogy egyes nem kedvelt elemeket minden oldalról elnyomnak és bántalmaznak. Az igazságszolgáltatást Úszkűbben és a nagyobb helységeken ifju-török tisztii bíróságok végzik. A büntetéseket katonatisztek, rendőrök és előkelőségekből összeállított bizottság felügyelete alatt hajtják végre.

Az új-törökök az új-török egyesülés tekintélyének megóvása érdekében utasították vissza Vefik bégnek, az új-török bizottság elnökének kinevezését rendőrmiszterre. E miniszteri állás betöltésére szempontjából két áramlat észlelhető: az egyik mellette van, mivel ezáltal azt remélik, hogy a korrupciót az új-török elvek szerint kiküszöbölik, a másik elene van, mivel attól tartanak, hogy ezáltal a párt gyengül, vagy pedig a kinevezetteket a régi rezsim befolyásolják. Prizrendben az új-török bizottság a legszigorubb fegyelmet tartja fenn. Így Randubarában a hatóságok segítségével letartóztatott egy mohamedánt, aki vérboszuból megölt egy asszonyt. A mohamedán valószínűleg halállal fog lakolni. Eddig házat felgyújtották és vagyonát elkobozták.

Miazi őrnagy, aki Resnában az első jelt adta az alkotmánymozgalomhoz, egy szaloniki lapban közlésezi a mozgalom keletkezésének történetét és közelebbi körülményeit. E szerint a katonai zendülés elhamarkodva kezdődött és az akciót aránylag igen gyenge erők rendezték. Miazi és követői nem remélték, hogy oly gyorsan és könnyen fognak sikert aratni. Miazi összes okiratai legközelebb könyvalakban megjelennek.

Zeki basát, a tüzéség volt főfelügyelőjét, aki a hadügyminisztériumban volt fogva, tegnap az új-török bizottság rendeletére szabadon bocsátották és villájába szállították. A kormány hozzájárult ahhoz, hogy Turkán basát nevezzék ki pétervári török nagykövetté. Hir szerint a szultán, amikor Izzet basa és társai elhagyták a palotát, sok titkos okiratot elégettet. Izzet basának azonban állítólag sikerült

néhány különösen fontos okiratot magához venni és ezeket fel akarja használni arra, hogy a külfelelősi szultánt megszarolja.

Redseb hadügyminiszter halála.

Redseb basa tábornagy, hadügyminiszter ma délben hirtelen meghalt. A közönség megnyugtatósára a holttestet fel fogják boncolni. A lapok jelentése szerint a szultán a nagyvezérhez táviratot intézett, amelyben részvétét fejezi ki Redseb-basa halálán. A Daily Telegraph-nak jelentik Konstantinápolyból, hogy az utörök tisztiek azt hiszik, hogy a hadügyminisztert megmérgezték és ezért a holttest alapos megvizsgálását követelik.

Az egész török sajtó nemzeti veszteségnek érzi Redseb basa tábornagy halálát. A nagyvezér és a sejk ül izlam részvétüket fejezték ki az elhunyt családjának. Redseb basát Mehmed szultán mauzeleumban fogják örök nyugalomra helyezni. Az első hadtest parancsnoka utasította a katonákat, a temetési menetben küldöttségileg való részvételre, ami eddig nem volt szokása. Az ifjutörök-bizottság felszólítja a lakosságot, hogy minél nagyobb számban vegyen részt a temetésen, amelynek alkalmából lemondták az összes hangversenyeket, színi-előadásokat és népgyűléseket. A lapok szerint Ozman Nizamy hadosztálytábornokot, a gyalogsági osztály főnökét ideiglenesen megbízták a hadügyminisztérium vezetésével.

Népitélet.

Kasztamuni (Kisázsia) fő kormányzóját, Fuád beyt állása alól felmentették. Fuád bey tegnap akarta a várost elhagyni. A lakosság azonban elfogta és kijelentette neki, hogy addig, amíg a jogtalanul megtartott állami pénzeket nem fizeti vissza, nem bocsátja szabadon.

Tegnap éjjel Yeniköjnek néhány száz lakosa, a „bekesi” (éjjeli ör) vezetése alatt Nedzsib Melhame háza elé vonulva, óriási lármát, pokoli zajt csapott, miközben a szidalmak ezrei zudultak Nedzsib ellen. Ez utóbbinak cselédsége még jobban felingerelte a tömeget. A felbőszült emberáradat, amely nőttön-nőtt, be akarta törni a ház vaskapuját, ami azonban nem sikerült. A közelépett katonaság csak azzal a biztatással fékezhetette meg a tömeget, hogy Nedzsib Melhamét jól őrzik és így nem szökhetik meg. A bizalmatlanok tömeg azonban csak akkor nyugodott meg, midőn a katonaság Melhame házat tényleg körülfogta. Hétfőn jelentették ki Melhamének, hogy fogoly. A kegyencz a tömeg fenyegető magatartását látva, életét féltette és így arra kérte a hatóságot, hogy másnap reggel hagyják a lakásán, miután e pillanatban nem léphet ki az utcára, mert a tömeg agyonveri. A veszélyes helyzetre való tekintettel, Melhame kérésének eleget tettek s felügyelet alatt, egyelőre saját házában hagyták meg. Másnap reggel 3 órakor Nedzsib Melhamet a szirkületben kocsira ültették, mellette rendőrök foglaltak helyet s a kocsit lovascsendőrségtől körülvéve, Stambulba hajtott s a börtönből szállott ki. Ott most megtörve gondol vissza összes gaztetteire, kegyetlenségeire, míg kinn a nép örömmámorában ujjong, hogy a kegyenczek, zsarnokok uralma alól felszabadult.

Fuad pasa.

Egy berlini lap munkatársának alkalma volt Fuád pasával, az eleni győzövel kevéssel a száműzetésből való visszatérése után, beszélgetést folytatnia, ki a következőket mondta:

— A száműzetésem egy állandó inkvizíció volt. Többször az életemre is törtek, tizennygy mérgezési kísérletet kellett elszenvednem. Bizom a viszonyok végleges megváltozásában már csak azért is, mert az összes katonák és családok meg esküdtek, hogy az alkotmány minden ellenségét megölik. Felétlenül szükségesnek tartom, hogy az összes ottománok, egyenlő jogok mellett, egyenlő kötelességekkel is bírjanak. A távolabb lakó törzsek, mint az arabok, szintén nem okoznak nehézségeket, mert mostantól kezdve az ujonczok a maguk hazai földjén maradnak és nem küldik messzebbre őket. A yemeni harcra is, amely csupán a rossz kormány ellen irányult, vége van most. A nyitott ajtó politikája következik el. Minden hatalom tarthat szénraktárakat. Németország éppugy, mint Anglia, raktárakat állíthat fel a perzsa öböl mellett. A török nép a kereskedelem és ipar minden emelését örömmel köszönti. En nem tartozom semmiféle párthoz és egyetlen nemzetnek sem vagyok különösebb barátja. Tagadom, mintha német

ellenes hangulat uralkodnék, sőt Oroszország, az ősi ellenség ellen sincs különösebb antipátia. A hatalmak ellen való minden balga ellenségeskedés gátat vet az alkotmány kiépítése elé és csak víz a reakció malmára. Perzsiától nem akarunk semmiféle területi előnyöket, jóllehet igen sok perzsa, hogy a sah zsarnokságától menekedjék, nálunk kíván honpolgári jogot keresni. Állami szolgálatba csak akkor lépek, ha a nép ezt kívánja.

A beszélgetés során a szultán is szóba került, akire vonatkozólag Faud pasa ezt a megjegyzést tette:

— Valaki, akinek a zsarnokság annyira a vérébe ment át, tulajdonképpen inkább az életét áldozza fel, mint az uralmát.

Ünnepélyek Szalonikiben.

A legújabb konzuli jelentések szerint a maczédóniai görög bandák mind megadták magukat. Az ifju-török bizottság arra készül, hogy mindnyájukat ünnepiesen fogadja.

A „Jonction Salonique-Constantinople“ vasúttársaság hivatalos értesítést kapott, hogy folyó hó 20—25-ike között egy körülbelül 1200—1500 bolgár vendéget szállító különvonat érkezik Szalonikibe. Az utirány: Philippopol—Drinápoly—Dédéagac—Szaloniki. Ugy az új-török bizottság, mint a városi tanács nagyban készülődnek a fogadtatásra, mely fényesnek ígérkezik.

Az üszkübi szandzsák reformcsendőségének osztrák-magyar tisztjei változatlanul teljesítik szolgálatukat és minden oldalról szimpatikus támogatásban részesülnek.

Elsikkasztott alkotmány.

Achimed pasa, Hedeád arabiai tartomány válija és társa, a délarábai Jemen tartomány válija még mindig nem hirdette ki azokat az irádékat, amelyeket a nagyvezérek, előbb Said Kücsük pasa, majd Kiamil pasa publikáció végett a váliaknak megküldöttek és így Délarábia városaiban, Hodeidában, Mekkában és Sanában, ugyszintén a szent városokban, Mekkában, Medinában és Jedda kikötővárosban a népnek még fogalma sincs az alkotmány helyreállításáról és a parlament összehívásáról. Ugy látszik, hogy a mokkai nagy serif egy gyékényen árul a két váliat, mert a nagyserifet az a veszedelem fenyegeti, hogy alkotmányos viszonyok között többé nem fogja szorozhatni a zárandokokat.

Legújabb hírek.

Görög lapok jelentik, hogy a vallásügyi miniszter a monasztíri görög metropolita azonnali visszahívását követelte volna, mivel az új-török-bizottság panaszkodott, hogy a metropolita a görögöket és bolgárokat egymás ellen izgatja. A patriárkátus táviratilag hívta vissza a metropolitát.

Az Ikdám jelenti, hogy Burhan Eddin herceg, a szultán kedvenc fia az új tengerészeti klub elnökségét átvette. A szultán negyvenhat hadsegédet elbocsátott. Az irádé, amelylyel Turkhan basát nagykövetté kinevezték, közzé lett téve. A pétervári kormány már a múlt héten hozzájárult a kinevezéshez. A haditengerészet gyakorlatai legközelebb három páncéloshajóval kezdődnek. A sztambuli hídterem, melyet szabadságtérnek kereszteltek el, alkotmányemléket fognak felállítani, amelyben a Niazi és Enver neveket fogják bevésni. Az Ikdamban Ali Kemallal jegyzett cikk a Novoje Vremja fejtegetéseivel polemizál, amely azt tartalmazza, hogy az alkotmány helyreállítása nem egyéb, mint egy színházi coup, harmincz év alatt semmi sem változott és az emberek is ugyanazok maradtak. A cikkben kijelentik, hogy ezek a fejtegetések hamisak. Az alkotmány most az egész nép szívébe hatolt. A lap rámutat a jó hatásra Maczédóniában és kijelenti, hogy Törökország ahelyett, hogy a nagyhatalmak védence lenne, maga akar nagyhatalom lenni. A cikk végre is rámutat a japán háborúra és azt mondja, hogy Oroszország és Törökország, mint barátok éljenek együtt.

AZ EGYETÉRTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

Tüzoltók országos kongresszusa.

Budapest, augusztus 17.

Szatmáron az országos kongresszusra az ország minden részéből összesereglett tüzoltók szorgos munkát végeztek a kongresszus mindhárom napján. Az országos tüzoltó kongresszusról a következő részletes tudósítás számol be:

Szombaton délelőtt tíz órakor gróf Széchenyi Viktor elnöklésével az országos tüzoltószövetség elnöksége tartott ülést, amelyen a múlt évi zárószámadás és az 1908—1911. évi költségeloirányzatok beiterjesztése után felolvasták Széchenyi Ödön basának, a törökországi tüzoltó-csapatok ezredésének táviratát, amelyben lelkes szavakkal üdvözölte a kongresszust. A választmány ezután elhatározta, hogy fölkéri a belügyminisztert, hogy utasítsa a vármegyék alispánjait a tüzrendészeti törvények és rendeletek szigorú betartására és ellenőrzésére. A luxemburgi nemzetközi kongresszusra a szövetség Lukács Gyula bars megyei tanfelügyelőt küldötte ki. Az ülés azután foglalkozott a szatmári tüzoltótestület amaz indítványával, hogy alakítsák meg az északkeleti vármegyék szövetségét. Gróf Széchenyi Viktor elnök fölszólalásában tartja a kerületi szövetséget. A gyűlés Óvári Ferenc képviselő meghívására elhatározta, hogy 1911-iki kongresszust Veszprémben fogják megtartani. Délután egy órakor gróf Széchenyi több deputációt fogadott. A nyiregyházi tüzoltó-csapat küldöttsége átnyújtotta másolatát annak az aranyéremnek, amelyet a nyiregyházi tüzoltók sikeres taktikai támadással az 1907. évi milánói nemzetközi versenyen mint első díjat nyertek. Az érem másolatát Breyer Szilárd budapesti tüzoltótisztnek is átnyújtották. A kongresszuson egy fővárosi kömvésmester bemutatta a minap szabadalmazott életmentőkészülékét. A szövetség választmánya a találmányt állami segítségre fogja ajánlani. Délután három órakor Bereg-, Szatmár-, Ung-, Szilágy- és Máramaros vármegye, továbbá Szatmárnémeti szabad királyi város tüzoltói a városháza nagytermében összegyűltek dr. Falussy Árpád szatmári főispán elnöklésével, hogy az északkeleti vármegyék tüzoltó-szövetségét megalakítsák. Gróf Széchenyi Viktor javasolta, ne alakítsák meg az északkeleti vármegyék szövetségét, mert az országos szövetség sikeresen vezeti az egész magyar tüzoltóság ügyeit. Inkább vármegyei szövetséget alakítsanak a közigazgatási hatóságok bevonásával, mert ezzel összeforvva fejlődhetik a magyar tüzrendészet. Fölszólalt még Tankóczy Gyula, aki indítványozója volt a szövetséget megalakulásának, amelynek már a szabályzata is kész volt. Tankóczy most hozzájárult gróf Széchenyi javaslatához. Ezután megalakították Szatmármege és Szatmárnémeti törvényhatósági tüzoltó-szövetségét.

Délután négy órakor kezdődtek meg a szatmári Deák-téren a versenyek. A helybeli, a szegedi, óbecsei, váci, kisvárdai, battonyai, selmeczbányai, nagylaki, máramaroszigeti, hatvani és adonyi csapatok jelentkeztek a versenyben való részvételre. A verseny egy mozdonyfecskendő iskola-fölszerelésével kezdődött. Első a szegedi tüzoltó-csapat lett, melyet Amnay József vezényelt. A szegediek negyvenkét másodperc alatt le, egy perc és huszonkilenc másodperc alatt pedig visszaszerelték. Második Óbecse csapata lett, amelyet Osztogonác Ferenc vezényelt, harmadik pedig a váci csapat, vezényelte Taubert Ferenc. Kitiint a versenyen kívül a szatmári ötös bakák tüzoltó-csapata. A három legjobb csapat ezután taktikai föladatot kapott, amely egy kétemeletes házat jelképező állvány megátmadása volt, életmentéssel egybekapcsolva. A föladatot a váci és szegedi csapat oldotta meg legjobban. A közönség lelkesen tüntetett a győzők mellett. Az iskola-versenyben Szegednek ítéltek az elsőséget, a taktikai versenyben Vácé lett a dícsőség. A tüzoltó-csapatok ezután elvonultak a zsüri elé.

A zsüri ítélete a következő:

Szatmár-Németi ezüst koszoruját, I-ső díj, a váci tüzoltóság kapta.

A szatmári hölgyek díját, ezüst tea-készlet, II-ik díj, a szegedi önkéntes tüzoltóság.

A szövetség díját, bronz kakast, III-ik díj, az óbecsiek.

A szövetség serleg-díját a kisvárdaiak;

Gróf Széchenyi Viktor díját a selmeczbányaiak nyerték el.

A battonyai önkéntes tüzoltók (parancsnok Marton Lajos) oklevelet kaptak.

Az Országos Tüzoltó Szövetség vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta gróf Széchenyi Viktor főispán, szövetségi elnök elnöklése alatt XVII. évi nagygyűlését, melyen 280 tüzoltó-testület képviselőiben mintegy 800 tüzoltó vett részt. A gyűlés heves vitákra adott alkalmat. Nagy vitát keltettek ugyanis dr. Szily József budapesti tüzoltó szövetségi elnöknek felebbzései, melyeket a nagygyűlés nem fogadott el, ami különben Széchenyi Viktor közbenjárásának tulajdonítható. Az igazoló bizottság jelentését vita nélkül fogadták el. Az elnökség jelentéséinél

Jászberényi Miklós felszólalására elhatározták, hogy felírják a képviselőházhoz s kéri, hogy a tüzrendészeti kihágásokból befolyó bírságot ne az országos szegényalap, hanem tüzoltói czélokra fordítsák. Az alapszabályokban a miniszter módosításokat kívánt, amit a nagygyűlés nem fogadott el, hanem dr. Vass József indítványára levették az egész ügyet a napirendről.

Igy a régi alapszabályok maradnak érvényben. A tüzoltóságnak országos választmánya elhatározta, hogy a kötelezett tüzoltóság részére is kiad szolgálati érmet. Ezt a határozatot dr. Szily megfeleltette. A választmány határozatát megsemmisítették és kötelezett tüzoltók részére külön érmet rendelnek készíttetni. Heves vitát képezett a vármegyei és járási tüzfelügyelők rangjelzési ügye, melyet dr. Szily adott be felelkezés alakjában. A nagygyűlés viharosan követelte az arany- és ezüst-gallérok eltörlését és a kiküldöttek dr. Szily felelkezése mellé álltak.

Gróf Széchenyi kétszer is felfüggesztette a gyűlést és a szavazattal nem bírkat kiküldte a helyiségből. A vármegyei és járási felügyelők egy része kijelentette, hogy azon esetben, ha elveszik az arany- vagy ezüst-gallért, kilépnek az országos szövetségből. A nagygyűlés gróf Széchenyi kérésére a béke kedvéért Szily felelkezését elutasította. Tehát az ezüst-gallérok megmaradnak. Ezután a győri önkéntes tüzoltó testület nevében a nagygyűlés Erdélyi indítványát egyhangulag elfogadta.

Dr. Óváry Ferenc, országgyűlési képviselő indítványára a nagygyűlés a választmány javaslatát, hogy tudniillik a jövő kongresszus Veszprémben tartsák, elfogadta.

A napirend letárgyalása után az elnökség lemondott, azonban Hellebronth Géza országgyűlési képviselő indítványára azt újra lelkesedéssel megválasztották. Gróf Széchenyi ezután küldöttséget ment; a nagygyűlés zugó éljenzéssel fogadta gróf Széchenyi ama kijelentését, hogy az elnökséget elfogadja.

A gyűlés végén a versenyek eredményét hirdették ki s a díjakat adták át a győzteseknek. A nagygyűlésről táviratilag üdvözölték József főherceget, mint védnököt, gróf Andrássy Gyula belügyminisztert és gróf Széchenyi Ödön basa, tábornagyot.

Délután a szatmári tüzoltóság végzett szépen sikerült támadógyakorlatokat, majd a város a szatmári nőegylet tagjainak közreműködésével vendégelte meg a tüzoltókat és a jubiláló dalárdistákat. Este a Kossuth-kertben nagyszabású tűzijáték volt, melyet a kioszkban táncmulatság követett.

Délelőtt a színházban szépen sikerült matiné volt. A tüzoltó-ünnepségekkel kapcsolatosan ülte meg a Szatmári Iparos Dalegyesület fennállásának huszonöt éves évfordulóját.

A tüzoltók hétfőn kirándulásokat rendeznek.

Az olvasóhoz.

E hó elsején új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományához híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletei is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességét, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak

ezenkívül elbeszéléseket, karcolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés” a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra 2 kor. 40 fill.
Negyedévre 7 kor. — fill.
Félévre 14 kor. — fill.
Egész évre 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Véres népgyűlés Nagyváradon.

— A parasztpárt és szociáldemokrata-párt harcza. —

Budapest, augusztus 17.

Az Achim L. András vezetése alatt álló parasztpárt és a szociáldemokrata-párt között véres összeütközésre került a sor Nagyváradon. Vasárnap délután négy órakor érkezett Nagyváradra Achim L. András, aki Békéscsabáról, Dobozról, Szarvasról, Tótkomlósról, Balmazújvárosról, Gyomárról, Békéscsáról, Gyuláról, Elekről közel száz főnyi parasztagdát hozott magával különvonaton. Óriási vörös zászlók lobogtatása mellett vonultak be a városba, ahol teljes rendőri készültség, felizgatott lakosság és hadisorba állított munkásság várta őket. A Nagypiacz-téren rögtönöztek emelvényt s ezek köré sereglettek az ellenséges táborok. A szociáldemokraták körülbelül négyszáz embert vonultattak föl a népgyűlésre. Előzetesen figyelmeztették Achimot, hogy ha nekik a szót meg nem adják, a következményekért nem vállalnak felelősséget.

Izgalmas várakozás közepette nyitotta meg a népgyűlést Gál József békéscsabai földmives. Alig ejtett ki egy-két szót, a szociáldemokraták hangos abcuzolásba törtek ki. Követelték Achiméktől, hogy a vörös lobogóról távolítsák el a nemzeti színű szalagot. Majd hangosan kívánták azt, hogy Kappner Armin, a szociáldemokraták párttitkára legyen a népgyűlés elnöke.

Az ordítózás csak egy pár percig tartott; nyomban következett az iszonyatos csete-paté. A parasztpárt egyik embere a nép közé dobta le az emelvénnyel Bernáth József nyomdavezetőt, a szociáldemokraták egyik vezéremberét. Kemény Ignác rendőrkapitány kardjával akarta a veszélybe került szociálistát megvédelmezni. Késő volt. Egyszerre husz-huszonöt paraszt emelte botját a szerencsétlen pártvezérre. Ütötték-verték irgalmatlanul. Másik oldalról pedig a szociálisták közét zúdították Achim L. Andrára és táborkarára.

Óriási tumultus keletkezett erre. Az ezernyi-ezer ember fejét vesztve kezdett rohanni a veszedelmes helyről, olyan örült futás keletkezett, mintha dinamitot vetettek volna a tömeg közé. A rendőrök kirántották kardjaikat és jobbra-balra osztották az ütlegeket. A parasztpártiak ezalatt szakadatlan botütések záporában kergették tovább Bernáth Józsefet a piacra. Az agyonhajszolt ember végre is a földre rogyott s csakis a rendőr mentette meg attól, hogy egyrészt saját tovaíromódó, loholó hivi agyon nem gázolták, másrészt a botütések alatt el nem vérzett. Kappner Armin párttitkár az emelvény mellett Kraszkó Györggyel, a parasztpártiak egyik óriási erejű, kolosszális termetű tagjával került szembe, aki a párttitkárt megfutató elvtársai előtt verte össze. A rohanó tömeg és az üldözésre indult rendőrök szédületes futást rendeztek. Tehetetlen öreg asszonyokon és apró gyermekeken suhant meg sulyosan, véresen a kard. Egyik Achim-párti a piac sarkán valamelyik szociálista fustébjá alatt vérző fejjel terült el a földön. Jajgatás, sikoltás volt a népgyűlés színhelye. Nehezen menekült meg a botütések elől Markó Elek, akit a szociálista központ küldött le Nagyváradra az Achim-féle népgyűlés szétbontására. Fél öt órakor vágatva jöttek a piacra a lovasrendőrök és a mellékutcákba zavarták a tömeg utolsó ottmaradtjait. Kivételes életlen szeren-

cse, hogy halottja nem volt a zavargásnak, a mentők csupán vérző sebesülteket vittek el a helyszínről.

A népgyűlést Eleméry Ferencz tb. főkapitány feloszlatta. Ez természetesen már csak formalitás volt, mert az egybegyűltekből akkorra alig lézengett hírmondó is a csatatéren.

A szétkergetett szociálisták között vonult el Achim L. András a piacról a földmunkások Teleki-utcai épületébe, ahol megtartotta a népgyűlést. Beszédében élesen kelt ki a párt ellen. Kijelentette, hogy ezek után a szociáldemokrata-párttal minden érintkezést/megszakít s nem enged meg, hogy a szociáldemokrata-párt az Alföldön bárhol is népgyűlést tartasson.

A vasárnapi vereség a nagyvárad szociáldemokrata-pártban nagy elkeseredést keltett.

Achim L. András és hivi este hét órakor elutaztak Nagyváradról.

A pinczerek és kávéosok harcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 17.

Két nap óta nem lehet Budapesten kávéházba járni, mert az ember attól tarthat, hogy kívülről vagy beelőnek az ablakon keresztül, vagy magát a kirakat mázsás üveglakát bombardirozzák a nyakába. A kávéházak tájkán kérelhetetlen harc és elkeseredett háborúság van. Csak kiszolgálás nincsen. A jóra való ügyes pinczérnépség ugyanis részint sztrájkba állott, részint pedig ki van zárva munkahelyéről és a derék „vörösek” helyét a kezebb „sárgák” foglalták el, akik talán engedelmesebbek lehetnek a főnök urakkal szemben, de kétségtelen, hogy nem a kiszolgálómunkásság prima klasszisa. Azokon a helyeken ugyanis, ahol ma már a szakszervezetek kívül álló pinczerekkel folyt a munka, a vendégek tele vannak panaszszal. A törzsvendégek kényelmének vége, de a futóvendég is boszankodhat lépten-nyomon a figyelmenlenségéért. Vagy cukrot nem kap a kávéjához, vagy süteményt, de lapokat egész bizonyosan nem, legfőképpen csak piszkos szervétát. Arról nem is szólva, hogy a kávé ize a sztrájkoló tüzelvények miatt egyenesen kiszámíthatatlan.

A harc előzményei a következők:

A múlt hét szerdáján a kávéosok a legnagyobb titokban érkekezletet tartottak, amelyen a kezdeményezők azt ajánlották, hogy egyszerre, egy napon bocsássák el valamennyi vörös pinczérüket, vagyis a szervezett munkásokat. Ebbe azonban a kávéosok többsége nem ment bele. Hanem más történt. Néhány nap múlva a kávéosok sorsolást tartottak. A Cityre, a Mátyás királyra, az Uporra, Holzerre és Báthoryra esett a sors. Ezekben a kávéházakban megkezdtek a szervezettek kizárását. Egyelőre mindenünnen csak egy-kettőt bocsátottak el a legbuzgóbb szervezettek közül és helyükbe a kávéosok-alapította sárga egyesületből vettek fel munkásokat. Az elbocsátottak neveit fekete listára írták, amelyet megküldtek minden vendéglősnek és kávéosnak az egész országban, úgy, hogy ezek a szegény, családos emberek most egész életükre kenyér nélkül maradnak. Ez azonban csak a kezdete annak a nagy szabású kizárásnak, amit a kávéosok terveznek. A pinczerek azonban még idejében észrevették a márnővert és védekezésre készültek. A szociálista központ magáévá tette a pinczerek ügyét és elhatározta, hogy Szent István-napjára egész Budapesten pinczér-sztrájk lesz, amelyet a munkásság teljes erejéből támogatni fog. Viszont a kávéosok is neszét vették már ennek a tervnek és Szent István-napjára hat száz sztrájktrórt akarnak vidékről felhozni. Hogy ezen a nagyforgalmu napon az a szedett-vedett banda, hogy fogja kiszolgálni az elkényeztetett pesti közönséget, azzal a kávéosok már nem törődnek.

Igy áll most az ügy. A harc azonban a kávéháztulajdonosok macacssága következtében annyira elfajult már, hogy vasárnap három helyen is voltak utcazi skandalumok. Ablakok törtek be és revolverek dörentek. Este tíz órakor a New-York kávéház két nagy kirakatát verték be, mire a rendőrök üldözöbe vették a kődobálókat. Izgalmas hajsa után csaknem valamennyi elmenekült, de kettejük hanna-

szorult a Hársfa-utca 27. számú házba. A rendőrök a ház kapuját bezáratták, mindent tüvé tettek s végül sikerült megtalálniok a padláslepcsőn Kiss Gábor és Spenner Tivadar konyhalegényeket, akik kijelentették, hogy a kávéosok elleni elkeseredésükben nyultak az erőszakos eszközökhöz. Ugyancsak bevették tegnap az Upor-kávéház egy nagy ablakát is, melyért a kávéosok 1000 koronát akar felszámítani.

A legzajosabb tüntetés azonban a Mátyás király-kávéház előtt játszódott le, ahol még mielőtt kövek repültek volna, már közbelépett a rendőrség, körül fogta a tüntetőket, akik természetesen védekeztek. Mire a rendőrök vagy tíz revolverlövést tettek egymásután, a békés járókelők legnagyobb rémületére. Végül a hosszas utcazi herce-hurca után sikerült Borbély József és Venczel István kávéházi alkalmazottakat elfogni és a rendőrségre vinni.

Az Andrássy-úti Holzer-kávéházban karbolla dolgoztak a sztrájkolók. Ott tegnap este féltíz óra tájban jelent meg három munkás és egyikük a nyitott üveglakalon át karbolla telt literes üveget dobott be. A büzös folyadék szétfolyt és menekülésre kényszerítette a vendégeket. A munkások egyikét azonban elfogták s átadták a rendőrnek, aki a kerületi kapitányságra vitte. Ez a munkás Zavojszki János kávéos, kihallgatása alkalmával megvallotta, hogy karbolla telt üveget ő dobta a kávéházba, de hozzátette, hogy tettét utasításra követte el. Azt mondta, hogy a Kávéosok és Kávéfőzők Szakegyesületének választmányja, amelynek helyisége a Dob-utca 72. számú házban van, elhatározta, hogy a kávéosok ellen megtorló intézkedéseket fog foganatosítani. E célból tagjai között tizenöt karbolla telt üveget osztott szét, azzal, hogy ezt meghatározott kávéházakba dobják be. Ő többésmagával a Hársfa-utczában lévő Szalai-féle korcsmában jött össze, ahol őt bízták meg azzal, hogy Holzer Ödönnek az Andrássy-ut 5. számú házban lévő kávéházába a karbolla telt üveget dobja be. A kávéosok letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

Ilyen és ehhez hasonló jelenetek folytak tegnap a főváros csaknem valamennyi kávéházában. A kávéháztulajdonosok azonban még mindig nem látták be, hogy elég volna már a harczból, amely egyenesen a közönség bőrére megy és ma a következő nyilatkozatot adták ki:

A budapesti kávépartestület tagjai még a múlt héten tartott értekezletükön elhatározta, hogy az ugynevezett sárga egyesületet oly módon támogatják, hogy személyzetük egy részét tőlük szerzik be. A határozatot tegnap több üzletben végrehajtották. Mikor ez a körülmény a régi szakegyesületnek tudomására jutott, azonnal kiküldötte botokkal és revolverekkel fölfegyverzett embereit és ezek több üzletben a szó szoros értelmében tettelesen kényszerítették a személyzetet, hogy sztrájkba lépjen. Az illető üzlettulajdonosok bejelentették az ügyet az ipartársulat vezetőségének, ez pedig holnapra, keddre rendkívüli közgyűlést hívott egybe. Ez a közgyűlés előreláthatólag ki fogja mondani a nemzetközi szociálisták alapján álló szakegyesületekkel való teljes szakítást.

A holnapi gyűlésen a kávéosok bizonyára föl fogják bontani a kollektív szerződést. Ürügyet majd találhatnak rá. Azonkívül kimondják, hogy ezentúl csak szervezeten sárga pinczereket vesznek föl, a kizárt, szervezett munkásokról pedig rendes fekete listát vezetnek, amelyet az ország valamennyi kávéházában és vendéglőjében kifüggesztenek. Ha pedig a pinczerek nem türik tiltakozás nélkül ezt az ellenük indított irtóháborút és a zavargások megismétlődnek, küldöttségben kéri meg Andrássyt, hogy a pinczerek szervezését oszlassa föl.

TÁVIRATOK.

Közgazdasági táviratok.

		aug. 17.	aug. 16.
Newyork.	Buza	locobuza 99 ⁷ / ₈	101
		szeptemberre 100	101 ³ / ₈
		decemberre 101 ³ / ₈	103 ¹ / ₄
Tengeri	szeptemberre	85 ³ / ₈	86
	decemberre	74 ¹ / ₂	74 ³ / ₈
Csikagó.	Buza	szeptemberre 91 ⁷ / ₈	93
		decemberre 93 ³ / ₈	94 ⁷ / ₈
	Tengeri	szeptemberre 75 ¹ / ₂	75 ³ / ₄

New-York, aug. 17. Gyapot New-Yorkban helyben — (10.50 tegnap), gyapot szeptemberre — (9.83 gyapot novemberre — (9.04), gyapot New-Orleansban helyb. — (10.—), petroleum stand white Filadelfiában 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90) petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, augusztus 17. (Zárlat.) Zsir szeptem. 9.27 tegn. 9.30), zsir októberre 9.87 (tegnap 9.40), szalonna short clear. — (tegnap —), sertésus októberre 15.22 (tegnap 15.22).

UJDONSÁGOK

Szeretlek, mert szenvedsz.

Te szenvedő, áldott, tiszta,
Bűn nélkül bűnhődő lélek —
Tied lenne egész lelkem,
Még ha nem is szeretnélek.

Tied lenne könyben úszó,
Megtört fényű két szemedért —
Tied lenne szenvedéstől
Agyongyötört jó lelkedért.

Ha magad nem szeretnélek,
Gyászod, búdat, azt szeretném;
Ha nem is csókolhatnálak
Csak a könyved törölhetném.

Tied az én egész lelkem,
Te szenvedő, tiszta Jóság —
Lábaidhoz rakok én le,
Amim csak van, minden rózsát.

Szerelmemnek rózsafája
Érted virul, csak neked nyit —
S azt se bánom, hervaszszák el
Valamenynyit a könyveid . . .

Vértessy Gyula.

NAPIREND. Naptár. Kedd, augusztus 18. — Róm. kat.: Iona. — Prot.: Iona. — Görög-orosz: aug. 5. Euzszió vt. — Zsidó: Ab. 21. — A nap két reggel 5 órakor, nyugszik este 7 óra 6 perczkor. — A hold két éjjel 10 óra 37 perczkor, nyugszik déli 12 órakor.

A miniszterek nem fogadnak.

Allandó nyári kiállítás nyitva a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás nyitva a Nemzeti Szalonban. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigő-téri szalonja nyitva. Belépő-díj 20 fillér. — Egenruházati kiállítás a Techn. Iparmúzeumban zárva. — A Nemzeti Múzeum régiség-tára nyitva. — A Szépművészeti Múzeum nyitva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva. — A Néprajzi Múzeum nyitva. — A Fővárosi Múzeum nyitva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva. — A Ráth György Múzeum (Városligeti fasor 10.) nyitva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva. — Az orsz. levéltár oklevélkiállítása zárva. — A nyilvános könyvtárak zárva. — A múzeumok, képtárak, kiállítások és nyilvános könyvtárak rendszerint délelőtt 9 órától vannak nyitva.

— A király hetvennyolcz éves. A király születésnapjának hetvennyolczadik évfordulója alkalmából holnap, kedden reggel nyolcz órakor csöndes misét tartanak a királyi vártemplomban. Délelőtt 11 órakor lesz az ünnepi nagymise, amelyen az udvari személyzet vesz részt. Ezt Kanter Károly apátplébános tartja. Délután öt órakor szentbeszéd és litánia lesz. A koronázó Mátyás-templomban tíz órakor lesz a hivatalos főistentisztelet, melyre a hatóságok fejei hivatalosak. Itt Vaszary Kolos bíboros hercegprímás képviselőjében dr. Kohl Medárd, a hercegprímás segédpüspöke pontifikál. A helyőrségi csapatok reggel nyolcz órakor teljes díszben kivonulnak a Vértesszömlé, ahol Üexküll hadtestparancsnok előtt díszszemle lesz 9 órakor. Ezt megelőzőleg félkilenc órakor a mezőn felállított díszsátorban misét tartanak. Kedvezőtlen idő esetén a díszszemle elmarad és akkor tíz órakor hálaadó istentisztelet lesz a budavári helyőrségi templomban.

— Nákó Sándor az angol királynál. Marienbadból az a távirati tudósítás érkezik, hogy gróf Nákó Sándor fiemei kormányzó és felesége tegnap délután látogatást tettek Edvárd angol királynál.

— Gyöngyössi István szülőháza. Ungvárról táviratozzák, hogy Gyöngyössi Istvánnak, a 17. század nagyevű költőjének szülőházát az ungvárosi Radvány község emléktáblával jelöli meg,

amelynek leleplezési ünnepét szeptember 20-ára tűzték ki.

— **Poszilovics érsek jubileuma.** A Bécs melletti Baden-Baden fürdőhely székesegyházában tegnap nagy ünnepséggel ülték meg Poszilovics zágrábi hercegérsek pásztorokodásának 50 éves jubileumát a plébánia s az egész egyházközség papságának részvétele mellett. A mise után az érsek a megjelent nagyszámu híveknek főpásztori áldását adta. Délután 1 órakor díszbéd volt, amelyen a zágrábi káptalan küldöttsége, számos vendég és előkelőségek vettek részt. Poszilovics érsek számos üdvözlő táviratot kapott 50 éves lelkési jubileuma alkalmából, többek között ő felségétől, a pápától, Lipót Szalvátor főhercegtől és annak családjától s báró Rauch Pál bántól. A püspök legközelebb Zágrábra tér vissza.

— **A düsseldorfi nemzetközi sakkverseny.** A düsseldorfi nemzetközi mesterverseny tizenharmadik fordulójában Marshall legyőzte Swiderskit, Mieses Johnét, Johner Przepiorkát. Eldöntetlen eredménnyel végződött a Süchting — Treybal, dr. Gottschall — Bardeleben, dr. Bródy — Salwe és a Jakob — Spielmann játszma. Függetlenül maradt a Wolf és Fritz játszma.

A verseny mai állása: Marshall 10½, Spielman 8½, Salwe (1), Mieses 8, John (1), dr. Bródy 7, Süchting 6½, Treybal, Johner 6, Bardeleben (1), Swiderski, Jakob, dr. Przepiorka 5½, Wolf 5 (1), dr. Gottschall 4½, Fritz 3 (1)

Az A) főversenyen Gajdos legyőzte Trcalát (Brünn), Neumann nyert Atekhine és Köhnlein Wiarda ellen. A verseny állása az utolsó előtti fordulóban: Gajdos, Köhnlein 10, Wiarda 9½, Mekhine, Busch 8, Baudet, dr. Bauer 6½, Lasker 5½, Classens 5, Neumann 4½, Kunze 4, Rausch 1½, Köhlein ½. Az utolsó fordulóban Gajdos ellenfele Köhnlein, Wiardáé Köhler, Neumanné pedig Kunze.

— **Szent István napja és a múzeumok.** A Szent István napi országos ünnep alkalmából a fővárosba özönlő vidékiekre való tekintettel, múzeumaink, részint a rendes nyitási idő tartama alatt, részint azon túl is alkalmat akarnak adni arra, hogy kincseiket minél tökéletesebben megismertessék.

A Magyar Nemzeti Múzeum 19-én, 20-án és 21-én összes tárait kinyitja és azok reggeli 9 órától délután 2 óráig díjtalanul tekinthetők meg. A Szépművészeti Múzeum régi és modern képtárát, grafikai kiállítását reggeli 10 órától délután 2-ig díjtalanul tekinthetik meg. A Mezőgazdasági Múzeum amellet, hogy 10-1-ig a közönség rendelkezésére áll, délután 3-7-ig nyitva lesz, hogy a gazdák minél alaposabban ismerkedhessenek meg gyűjteményeivel. A Néprajzi Múzeum délelőtt 9-2-ig és délután 3-6-ig lesz nyitva. A Fővárosi Múzeum, az Iparművészeti Múzeum, ahol most a szépművészeti kiállítás látható, a Történelmi Képcsarnok, a Földtani intézet muzeuma künn a Stefánia-uton, a Közlekedési Múzeum, a Ráth György-múzeum, az Erzsébet Múzeum és az aquincumi múzeum a szokott időben állanak a nagyközönség rendelkezésére.

— **Zeppelin támogatása.** A „Berliner Tageblatt” értesülése szerint egy stuttgarteri pénzintézetben eddig egy millió márkát deponáltak gróf Zeppelin javára. Ebből az összegből egyedül Württembergből ötszázharmincezer márkát érkezett. A württembergi léghajós-egylet harmincezer márkát adományozott.

— **Zivatarok mindenfelé.** Az idei nyár nagyon ráczáfol nevére. Alig egy-két hétig volt igazán meleg. Attól fogva állandóan borús, hűvös idő volt. Zivatarok pusztítottak s most már arról is érkezik hír, hogy havazás volt. Hunyad megyében vasárnap igen nagy vihar volt; délután négy órától kezdve éjfélig folyton dörgött, villámlott és az eső szakadt. Tizenegy községben lecsapott a villám. Déván a villamos világítás vezetékébe is becsapott a villám, mire az összes lámpások elaludtak. Délután négy órától kezdve már teljes sötétségben volt a város. — Pusztá-Kalán és Baesi között a vasúti töltést elmosta az eső; a közlekedést átszállással tartják fenn. — Lippárról jelentik, hogy a szomszédos Odvos községben fél óráig tartó, hóval vegyes záporos esett. — Tegnap Zágráiban és környékén nagy zivatar volt felhőszakadással. Jégeső is volt, amely a gyümölcsösökben és szőlőkben nagy kárt okozott. A villám is több helyen lecsapott

és a vidékről nagyobb esőzéseket jelentenek. — Zürichből jelentik nekünk: Az Altstein helységben ma éjjel esett az első hó. A Saentis csillagvizsgálónál tíz centiméternyi havat mértek meg. A hőmérséklet három fok hidegre süllyedt.

— **A dróttalan táviratozás szabályozása.** A budapesti postaigazgatóság most adta ki azt a rendeletet, amelylyel a rádió telegrammok feladását szabályozza, meghatározva ama módokat, melyek szerint az Océánt járó hajókra drótnélküli táviratokat küldeni lehet.

A rendelet kifejezi, hogy Berlinben, 1906. november 3-án nemzetközi egyezmény jött létre, amely lehetővé teszi, hogy a tengeren levő hajókkal rádiótelegráf útján rádió-telegrammokat, vagyis drótnélküli táviratokat lehessen váltani. A táviratokat a hajókon az ugynevezett fedélzeti állomások és a száraz földön a partokon felállított ugynevezett parti állomások közvetítik. A magyar táviradhatóságok egyelőre a magyar kir. posta hivatalos kimutatásában felsorolt hajókra fogadnak el rádió-telegrammokat és kézbesítik az onnan érkezőket. Az olyan táviratokra nézve, amelyeket egyéb, ezenkívül eső hajókra kíván valaki feladni, eltérő eljárás követendő, amit a posta hivatalos uton részletesen szabályoz. A rádió-telegrammnak szerkesztése, díjazása és általában kezelése tekintetében a következőket kell szem előtt tartani. A hajókra szóló rádiótelegramm címének lehetőleg teljesnek kell lenni. Mindenesetre azonban tartalmaznia kell a címzett nevét, a hajó nevét, a hajó nemzetiségét és ha több hasonló nevű hajó volna, a hajónak a nemzetközi kodexben foglalt megkülönböztető jelét és végül a parti állomás nevét. A rádiótelegrammok szövegének szerkesztésére az általános szabályok érvényesek, de szerkeszthetők, mint közértelemű táviratok a fentemlített nemzetközi kodex jeleivel is, vagyis mássalhangzókból alakított betűcsoportokból, melyeknek jelentése a kodexből vehető ki. A távirati díj a következőkből áll: a szárazföldi szállításért járó rendes díjából, a parti állomás díjából, a fedélzeti állomás díjából. Megjegyzendő, hogy az ország, amelynek területén a parti állomás van, úgy tekintendő a díjak kiszámítása tekintetében, mintha rendeltetési ország volna. A rádiótelegramm díjait mindig a feladó viseli. Ha a rádiótelegramm a hajó elvonulása miatt nem továbbítható, a parti állomás értesíti erről a feladó állomást. A díjak visszatérítésére vonatkozólag az általános szabályok érvényesek.

— **Tolsztoj a halálról.** Egy pétervári újságban Teneremo leírja látogatását Tolsztojnál, aki köztudomás szerint a napokban megbetegedett.

— Mikor nála jártam — beszél Teneremo — a betegségére került a szó. Elmondta, hogy egy ízben már sokat kellett szenvednie a lába miatt. Huszont esztendeje van már annak és azóta temérdekét él át. A fájdalmakat könnyen elviselte. Nem félt a haláltól, mert már akkor is hitt az élet folytatódásában. De ha visszagondolt a multra és a régi érzéseket összehasonlította a maiakkal, aggodalom fogta el valami bizonytalan és sötét dolog miatt, amely közelgett feléje és azzal fenyegette, hogy elnyeli őt és elvonszolja valahová. A haláltól való félelem nem volt idegen a számára. Az okot nem tudja. Talán a befejezetlen élet vagy vétkeisége miatt. Az az ismerős szomorúság volt, amelyet akkor érzett meg — amidőn a kétségbeesés vette körül és a hálókabátja zsinagével meg akarta fojtani. Soká kinozta ez a bánkódás. Most azonban, ha szemléli a testét, a lábát, amely posztóba van göngyöltve, a keblét, a szakállát, a kezét . . . tudja, hogy nemsokára bizonyosan itt lesz a vég és eltávozik majd mindaz, amit a magáénak nevezhet. Nem fog többé élni, lélegezni, beszélni, a napra, az égre, a munkára gondolni. Látja, tudja, hogy nincs már messze a halál — és eloszlik a félelem. Olyan boldogítóan jelenik meg előtte az, ahová menni készül, hogy szeretné összekulcsolni a karját, lehunyni a szemét és aztán alámerülni az örökkévalóságba. Annyira szép és könnyű ez. Nem a kornak a kacérkodása szól belőle, hanem az igazi és mély érzélem. Ő is eltűnődött már azon, hogy a jó életet nem örömmel hagyja itt az ember és megkérdezte önmagától, hogy ez az elzántság vajjon nem a kétségbeesés hátsó oldala-e. Áttöprengett az egész életen és azt észlelte, hogy nem a kétségbeeséstől van az, amiért szívesen vár a halálra . . .

— **A Szent István-napi munkaszünet.** A fővárosi hírlapkiadók ma együttesen megállapodtak abban, hogy, miután a Szent István-napi kötelező munkaszünet miatt csak pénteken délelőtt és a régi hétfői lapok szűk terjedelmében jelentek volna meg, folyó hó 21-én pénteken egyáltalában nem jelentetik meg lapjaikat.

— **A köpenicki suszter kegyelmet kapott.** Voigt mester, a híres köpenicki suszter, aki két esztendővel ezelőtt oly példátlan vakmerőséggel és zsenialitással fosztotta ki a köpenicki városháza pénztárát s nevével ezzel fogalommal tette, kegyelmet kapott a német császártól. Vilmos császár úgy találta, hogy ez az ember eleget bünhődött már bünéért. És így Voigt Vilmos ma már szabadlábon van. Mindössze husz hónapot töltött le büntetéséből, a négy évből. Néhány hét óta betegeskedett és a feyház kórházában feküdt. Hat héttel ezelőtt kegyelmi kérvényt intézett a császárhoz, mire tegnap érkezett a megkegyelmezésre vonatkozó kabine-rendelet. A rendelet azonnal közölték a tégei börtön igazgatóságával. A rendelet, amelylyel az igazságügyminisztérium elrendelte Voigt Vilmos szabadlábra helyezését, tegnap délután negyedfél órakor érkezett a börtön igazgatóságához. Voigt éppen ebédelt, de a váratlan örömhír annyira felzavarta, hogy képtelen volt ebédjét megenni. Azonnal átadták neki polgári ruháját, amely a hosszú fekvéstől nagyon elromlott. Minthogy a börtön pénztára is zárva volt, munkakeresetét sem lehetett neki átadni s Voigt kénytelen volt a közúti vasut menetdíját kölcsön kérni. Azután elbucszott a börtön tisztviselőitől, akik példás magaviseletéért megszerették. A börtönből való távozása után közúti vasuton Rixdorfba ment, ahol testvére, Mersz Berta szappankereskedő lakik. Az asszony üzlete azonban már zárva volt, mire Voigt a testvérétől harmadik házban lakó menyasszonyához ment. Menyasszonya csak néhány héttel ezelőtt látogatta meg Voigtot a börtönben és nagyon meg volt rémülve, amikor völégényét váratlanul meglátta, mert azt hitte, hogy megszökött a börtönből. Csak akkor nyugodott meg, amikor Voigt a hivatalos elbocsátó-okmányt felmutatta. Voigt megélhetése biztosítva van. Egy Wertheimné nevű asszony végrendeletében havi ötven márkát, illetve a börtönből való kiszabadulása után havi száz márkát hagyományozott neki. Azonkívül több helyről kedvező ajánlatokat kapott, ahol állandó foglalkozást találhat.

A köpenicki kapitányt ma tömegesen felkeresték a hírlapírók s kérdésekkel ostromolták jövőre tervei felől. Voigt mester elbeszélte, hogy azért követte el híres csinyjét, mert hiába töltötte ki egy betörésért reá mért büntetését, a rendőrség nem hagyta nyugodni s attól fogva nem tudott keresetét jutni. Most jobb sors vár reá, kis birtokot fog vásárolni s gazdálkodásra adja a fejét.

— **Pánik a Magyar Színházban.** A Magyar Színház ma esti előadásán izgalmas incidens történt, a mely könnyen végeteressé válható tumultusokat idézhetett volna föl a megrémült közönség soráiban. Dr. Csengery Dezső kassai ügyvéd, aki két nap óta időzik a fővárosban, a színház ma esti előadásán hirtelen rosszul lett és elájult. A közönség azt hitte, tűz van és egyszerre kifelé tödült. A tolongókat csak nagynehezen lehetett megnyugtatni. Az ájult ügyvédet magához térítette az elősiető színházi orvos, aztán pedig kivezették és kocsiba ültetve a Fehérlóbeli szállására vitték. Dr. Csengery Dezsőt jobboldali szélütés érte. Állapota elég komoly.

— **Egy szép asszony tragikus halála.** Megrendítő tragédia játszódott le az elmúlt éjszaka Pakson. Lévai Izsó odavalló gyógyszerész fiatal felesége, született Willner Berta sztrichinnel megmérgezte magát s rövid, gyötrelmes haláltusa után meghalt. A városban azt beszélik, hogy családi perpatvar kergette a virágzó, szép asszonyt a halálba. Ez annál feltűnőbb, mert csak két hónap előtt ment férjhez Lévai gyógyszerészhez, akinek első menyasszonya is öngyilkos kézzel vetett véget életének.

— **Elfogott anarchisták.** Genfben letartóztattak két milánói anarchistát, akiknél Ischbe szülő vasúti jegyet és jelentékeny pénzüsszeget találtak. A két anarchistát a határon átszolgáltatták az olasz csendőrségnek.

— **Házasság.** Fehér Jenő fővárosi középiskolai tanár nőül vette vasárnap Angyal Arankát, Angyal Ignác fővárosi községnagykereskedő bájos leányát. Az esketési szertartást dr. Kiss Arnold főrabbi vezette.

— **Nászajándékok.** Jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A Danmark-expedíció végete.** Napok előtt adtunk hírt arról a rettenetes végzetről, amely a Danmark-expedíció vezetőit, Erichsen Myliust és két társát utólérté. Ennek az expedíciónak az volt kitűzött célja, hogy a Peary sarkutazó által fölfedezett területről térképet készítsen s esetleg még följebb hatoljon, mint ameddig Peary eljutott. Most — újabb távirat szerint — Trolje kapitány megtalálta az expedíció egyik eltűnt tagjának, Brönlundnak holttestét; Brönlund jegyzeteiből kitűnik, hogy másik két társa is meghalt. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Mylius Erichsen két társával, Hagen-nal és Brönlunddal messze behatolt a Peary-csatorna mentén s az időközben beállott hóolvadás miatt nem tudott hajójára visszatérni. Minthogy semmi élelmiszert sem volt, csakis abból éltek, amit vadásztak, de nagyon rosszul sikerült a vadászat s emiatt a múlt nyár folyamán nagyon lesoványodtak. Mylius Erichsen és Hagen utközben meghalt, Brönlund pedig tovább vánszorgott. A 75-ik fok 79-ik percénél járt, mikor már érezte, hogy nem tud tovább menni. Megírta végrendeletét s az utolsó napok eseményeit, azután rezignáltan lefeküdt, megfagyott és meghalt a múlt év november 15-ikén. Holttestét és jegyzetét most találta meg Trolje kapitány.

— **Drama egy yacht-klubban.** Newyorkban nagy feltűnést kelt egy véres tragédia, amely tegnap történt Leng Islandban és felelte hasonlít Harry Thaw esetéhez. Conever-Hyans Péter negyvennyolcadik ezredbeli kapitány hat revolverlövessel leterítette Annis Villiam-et, a Magazin Recreation szerkesztőjét. A gyilkosság a yacht-klubban történt s a kapitány fivére revolverral állott elébe Annis barátainak, akik segítségére akartak sietni. A gyilkosság után a két fivér a klub verandáján várta, amíg rendőrök érkeznek és letartóztatják őket. A felölt szerkesztő neje előzetesen megtudta, hogy Hyans kapitány és öccse az ő férjére leselkedik s ezért a klub hajóhidján várta férjét. Mikor Annis egy yachton közeledett, felesége már messziről kiáltott neki, hogy forduljon vissza s ne jöjjön a klubba, de Annis nem is vetett ügyet a figyelmeztetésre s éppen ki akart szállni, mikor Hyans kapitány elébe ugrott s többször lőtt reá. A golyók Annis altestébe furódtak s a halálosan megsebesült szerkesztő a vízbe esett. Csónakokon ezeket utána, kifogták és kórházba vitték, de ott pár perc múlva meghalt.

Hyans kapitány boszút esküdött Annisnak, mert elesébitotta nejét, aki ellen egyébként válópórt indított. A kapitány negyedfélve vezette oltárhoz feleségét, miután megszöktette a zárdából, mert a leány szülei ellenezték a házasságot. 16 éves korában lett neje a csodaszép leány Hyans kapitányak s boldogan éltek együtt. Házasságukból három gyermekük született. Idestova egy éve, hogy a kapitányt a Philippini-szigetekre rendelték és nejét Amerikában hagyta. Juniusban aztán levelet kapott Hyans a fivérétől, hogy siessen haza, mert felesége egy operáció következtében súlyosan beteg. A kapitány azonnal Newyorkba utazott s ott tudta meg, hogy neje Annissal megcsalta. Megindította ellene a válópórt és a yacht-klubban agyonlőtte boldogságának megrontóját.

— **Általános mészárlás Sprengfieldben.** Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy Illinois államban, Sprengfieldben véres harc tört ki a négerék és fehérek között. Állítólag egy szerencsén munkás megkínzott egy fehér asszonyt és ebből támadt a vérontás. A felbőszült fehér lakosság felfegyverkezve megrohanta a négerék városrészét és boszút esküdött. A szerencsének elmenekültek, akik pedig ott rekedtek, eltorlaszolták magukat és revolverekkel védekeztek. Mind a két részen elkeseredetten tüzeltek s közben két fehér ember elesett. Ez még inkább felbőszítette a fehéreket. Irgalmatlanul az utcára hurczolták a négereket, botokkal verték agyon, vagy a fákra akasztották fel a szerencsétleneket, asszonyokat és gyermekeket is, aztán a házaikat felgyújtották. Lángban áll a négerék városnegyede. A polgármester a veszedelem hírére odarohant és csitította a vérszomjas tömeget, de a fehérek őt is megfenyegették.

— **Dobjunk a tűzbe a polgármestert!** — kiáltott néhány ember és már meg is ragadták a polgármestert, hogy a lángok közé vessék, mikor megérkezett a katonaság és kiszabadította.

A katonaság géppuskákkal vonult ki s ez félemlítette meg a tömeget. Harminczöt négeret vertek agyon és eddig százöt ház égett le.

Ujabb távirat szerint Sprengfieldben ujából kitért a négerüldözés. Egy nyolczvanéves, tehetetlen néger felkonczoltak a fehérek. A tömeg meg akarta ostromolni a katonai raktár épületét, amelyben katonaság őrzi a négereket. Csak akkor csendesedett le a tömeg, mikor lovasság vonult ki és sortűzet adott. A négerék elmenekültek, akik nem tudtak idejében megszökni, azokat katonai fedezet mellett szállítják el messze fekvő városokba. Az ostromállapotot kihirdették. 3000 főnyi katonaság van koncentrálván.

— **Repülési kísérlet a régi Rómában.** A történetek mostanában az ediginél is nagyobb buzgósággal igyekeznek felkapolni a repülőgép multját. Kiderítették, hogy I. Emánuel keletrómai császár korában a bizanci hippodrom porondján több szaraczenus próbálkozott a repüléssel. Ez Krisztus születése után 1161-ben történt s a legelső, vagy a legősibb repülési kísérletnek lenne tekinthető, ha újabb adattal rá nem czáfoltak volna. Eszerint — nem is szólva a kínaiak jóval korábbi tervezgetéseiről — egy római ember csaknem ezer esztendővel előzte meg a szaraczenusok kísérletezését. Az apostoli történet emleget egy sumariai Simon nevű „varázslót”, aki áttért a keresztény hitre és Péter apostolnak pénzt kínált, hogy adja meg neki azt a csodaerőt, amelylyel felereszkedhessen a magasba. Az apostol szidalmazó szavakkal utasította el magától az elbizakodott férfit. Simon azért nem távozott el Péter mellől és együtt indultak el Rómába. Ott a varázsló mindenfelé azzal kérkedett hogy isteni tulajdonságok vannak hirtokában és hogy bárkinek a szeme láttára fel tud szállni a levegőbe, akár az égig. Mikor erről a híresztelésről Neró császár értesült, magához hívatta Simont, aki előtte is megismételte állításait. Erre a császár elrendelte, hogy a Mars-mezőn hatalmas tornyot építse. A torony elkészült és Simon babérral díszítve, karját kitarva, csakugyan elkezdett repülni az égboltozat felé. Péter apostol imádkozott azért, hogy az „ördögös” szándék hiúsuljon meg. Simont cserben hagyták a „gonosz szellemek”, lezuhant és czudar halállal mult ki vállalkozásáért. A császár, aki jelen volt az eseménynél, irtózatossá haragra gyult és az apostolt börtönbe záratta, mert „megfojtotta az államnak annyira hasznos és szükséges férfit a képességéitől.” Így szól a sumariai Simon repülési kísérletének története.

— **Öngyilkos vivómester.** Párisban tegnap Sulzbacher vivómestert lakásán halva találták. Megállapították, hogy e hó 14-én revolverből mellbelötte magát és meghalt. Tettenék oka ismeretlen.

— **Lezuhant színész.** Zakopanje fürdőhelyen Roman Leontin lengyel színész kirándulásra ment a hegyek közé és a Gerlos-csucsról lezuhant. Fejjel lefelé bukott a mélységbe s összezuzott tagokkal holtan terült el.

— **Veszétség.** Sin Gyula aradi vaggongyári munkafelügyelő ma a kovácsműhelyben hirtelen kitért a veszétség. A munkateremben ordítani kezdett, majd nekiment a többi munkásoknak, kik közül hatnak az arcát és kezét összeharapdálta, majd a saját testén rágta a húst. Sint beszállították a kórházba, hol most haldoklik. A veszétséget konstátálták rajta. A megmaradt munkást Budapestre szállítják a Pasteur-intézetbe.

— **Forró vízbe esett.** Petroszon Berna János dévai lakos összeveszett feleségével és perlekedés közben hevesen meglökte az asszonyt, úgy hogy az egy forró vízzel telt üstben megbotlott és felső testével a forró vízbe esett. Az asszony oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy pár órai kínlás után meghalt.

— **Lépfene a katonalovak között.** A Hungária-uton levő gróf Pálffy-laktányában elhelyezett 12-ik számú tábori ütég lovai között lépfene-esetek fordultak elő. A negyedik hadtestparancsnokság rendelete értelmében szigorú óvintézkedéseket tettek és a lovakat vesztgár alá helyezték. A lovak betegségből kifolyólag a 12-ik számú tábori ütég a király születése napján a vérmezőn tartandó díszszemlén, valamint az idei hadgyakorlatokon nem vehet részt.

— **Zsákba varrt gyermekholttest.** Rettenetes kégyilkosság nyomára akadtak Liverpoolban. Ott a napokban egy zsákba varrt gyermekholttestet találtak; a holttestben Kirby Margit nevű kis leányt ismerték fel, aki január 6-ika óta eltűnt. Az összes felek arra vallanak, hogy a boldogtalan gyermek kégyilkosságot követett el a városról-városra és szedi áldozatait. A gyermekeket a legnagyobb ravaszossággal és óvatossággal csalta ez az ember a hályába. Czukrot, játékszert ajándékoz nekik, végül pedig kegyetlenül meggyilkolja őket. Alig három hónappal ezelőtt London egyik nyilvános terén egy férfi csomagot felejtett el a padon. Mikor ezt a csomagot fölbontották, szétarabolt kis leány holttestét találák benne. A rendőrségnek csak egy nyoma volt: annak a férfinak személyleírása, aki azt a rettenetes csomagot a padon felejtette. A leírás szerint harmincz-harminczké éves lehetett, az arcza pirosposztság s a haja hamvasszöke, nyírott bajuszt viselt. A csomag ágyterítőbe volt burkolva. A szétarabolt holttestben egy kis leányt ismertek fel, aki előtte való nap iskolából jövet veszett el. Iskolatársnői azt vallották, hogy a kis leányt egy férfi kerülgette, aki czukorral meg süteménnyel kínálgatta. Őket is megszólitotta ugyanaz a férfi, de ők elszaladtak. A liverpooli gyilkosság áldozatát, a kis Kirby Margitot egy üres házba csalta gonosztevője, ahol meggyilkolta. Az ajtón megtalálták a gyilkos véres ujjenyomatát, amelyről egész sereg fotográfiát készítettek. Liverpoolban nagyon föl vannak háborodva az eseten. Mióta a hirhede hasmetsző rettenetes tettei nem rémitik az országot, azóta nem volt ilyen izgalom Angliában, mint most. Ehhez a gyilkossághoz sorakozik a kis Riley Regina meggyilkolása is, akit néhány nappal ezelőtt találtak meg egy árokban. A kis leány virágot ment szedni a rétre, félóra mulva már halott volt. Egy kis leány, akit szintén bejelentettek szülői, hogy elveszett, még nem került meg. Azt hiszik, hogy áldozata lett a gonosztevőnek. A meggyilkolt és eltűnt kisleányok alig fejezték be hetedik életévüket. Valamennyinek meggyilkolása egy és ugyanarra a gyilkosra vall.

— **Veszedelmes betörő.** Néhány nappal ezelőtt nagy betörés történt a fővárosban. Ismeretlen tettesek fölörték özv. Kovzik Tivadarné Stáhly-utca 1. szám alatt lévő lakását, ahonnan 25.000 korona értékű pénz és ékszereket vittek el. Ma délelőtt ennek a betörésnek a tettesét egy szerencsés véletlen a rendőrség kezére juttatta.

A délelőtti folyamán egy munkás külsejű ember állított be a Böhm-féle zálogházba és egy 5000 korona értékű gyémánt-butint ezer koronáért akart elzalogosítani. A különös ember gyanút keltett a drágasággal és a zálogizlet tulajdonosa firtatni kezdte, hogy honnan kerül hozzá az ékszer. Az ismeretlen egy-két kitérő választ adogatott, aztán pedig fölkapta az ékszert és sietve távozott vele. A zálogos jelentést tett a rendőrségen, ahol a személyleírás után megállapították, hogy az illető senki más nem lehet, mint Molnár Ferencz rosvott multu lift-kezelő, aki már többször volt büntetve betöréses lopások miatt s valószínűnek látszott, hogy az értékes gyémánt butint is valami újabb betörésből ered. Detektiveket küldtek ki a gyanus ember előállítására. Mikor azonban a detektivek Molnár Ferencz Szabolcs-utca 23. szám alatt lévő lakására betoppantak, Molnár revolvert fogott a titkos rendőrökre s csak az egyik detektív lélekjelenlétén mulott, hogy löni már nem lehetett. A detektivek lefegyverezték a veszedelmes embert, a bekísérés azonban nehezen ment, mert az utca tolvajnépe mind összeszaladt, hogy kollégáját kiszabadítsa. Tíz rendőrt sipoltak össze a szorongatott detektivek, hogy a csöcselékét maguktól távol tarthassák s csak ekkora fedezet mellett tudták Molnárt a rendőrségre előállítani. A főkapitányságon aztán megállapították, hogy a Stáhly-utcai 25.000 koronás betörést ő követte el. A pénz és az ékszerek egy részét megtalálta nála. A betörőt letartóztatták.

— **Betörés egy muzeumban.** A niurnbergi Germán-muzeum VI sz. termében tegnap délután eddig ismeretlen egyén egy zárt üvegszekrényt tolvajkulccsal kinyitott és abból egy karkötőt, egy mellűt, két fülönfüggőt elulajdonított és eltűnt. A rendőrség gyanuja egy látogató ellen irányul, aki a jelzett időben megtekintette a muzeumot.

— **Segély szabóiparosoknak.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara a kezelésére bizott Schwartz Sándor alapítvány kamataiból elaggott és elszegényedett, saját hibájukon kívül keresetképtelenné lett kisiparosok részére nyújtandó segélyre pályázatot hirdet. E segélyre pályázhatnak elsősorban férfiszabók, s csak ha ezek között segélyezésre méltók nem találhatók, részesíthetők a segélyben más iparosok. Megkivántatik, hogy a pályázó magyar honos, budapesti lakos és iparában legalább husz éven át akár segéd, vagy önállóan működött iparos legyen. Pályázhatnak szabóiparosok özvegyei is, ha kiskorú gyermekeik vannak. A kérvények, amelyekre bélyeg nem kell, a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál (V., Szemere-utca 6.) szeptember 15-ig nyújtandók be.

— **Életunt emberek.** Császár István horgosi születésű huszonkét éves cipészsegéd, tegnap este az Oroszlán-utca 1. számú lakásán mellbe lötte magát. Súlyos sérülésével a Rókus-kórházba vitték. — Horváth Vilmos vendéglős felesége Rákospalotán, a Bethlen-utca 105. sz. lakásán konyhakéssel mellbe szurta magát. Sérülése nem súlyos. — Klock Ignác ötvenhat éves pinczér, vasárnap este az Eötvös-terén levő hajóállomásról a Dunába ugrott. A közeli hajósok észrevették és még élve kimentették. A Rókus-kórházban ápolják. — Tómay Katalin negyvenkét éves munkásnő, vasárnap délután Lajos-utca 7. sz. lakásán fölakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt. Tetteinek oka ismeretlen. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — Vasárnap reggel a Külső Kerepesi-úton a Róna-utca irányában egy fára fölakasztva találtak egy körülbelül hatvan éves férfit. A ruhája rongyos volt, egyik lábán gombos, a másikon czugos cipő, a zsebében két fillér volt. Kiltét nem tudták megállapítani. A halottat a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Jardin de Paris.** Augusztus második felére teljesen új műsort állított össze a Jardin de Paris előadókész igazgatója. A közönség kérésére ismét szerződtette Medgyaszay Vilma, a legnagyobb magyar díszőzt, aki máától kezdve minde este fellép a Jardin színpadán. Kivüle még Ferenczi Károly, Christoff, Mela Mirka, Constanze Zinner, Carl Nagelmüller és a kifogyhatatlan humor Grünbaum Frigyes tartják fenn a kiváló műsor szokott művészi színvonalát. Jegyet természetesen este a pénztárnál alig lehet megkapni, legjobb tehát délután elővételben gondoskodni róla Zipser és Köznignél Andrassy-ut 4.

— **Halálozások.** Fiedler Jenő, a magy. kir. államvasutak nyugalmazott főmérnöke f. hó 14-én munkás életének ötvenkettedik évében elhunyt.

Balló Istvánné, szül. Balogh Berta életének harminczkettedik, boldog házasságának tizedik évében Csiksomlyón meghalt.

Garzó Gyula református lelképásztor augusztus 14-én Gyomán meghalt.

— **Fővárosi Orfeum.** Rendkívül kedvező időjárás mellett, augusztus hó 15-én kezdődött meg a Fővárosi Orfeum új idénye, az utolsó helyig eladott ház előtt. Az ujonnan átalakított nézőtér igen kedvező benyomást tett a közönségre, az új remek függöny tünt leginkább szembe. Általános dicséretet keltett. Ilyen szép, művészi kivitelű függöny alig van egyetlen varieté-színpadon is. Az igazgatóság a földszintet 80 centiméterrel emeltette fel, úgy, hogy mindenünnen egyformán lehet látni. Hogy a székek tologatása által előidézett lármá végleg megszűnjék, minden egyes szék lábait nemez-sapkákkal vannak felszerelve. A zenekar szélesebb lett, úgy, hogy a zene jobban érvényesül. A félkertben nagy költséggel elegáns amerikai bart rendezték be. A színpadi díszletek is újak és a közönség érdekében még több czélszerű átalakítás történt. A megnyitó műsor minden részében kiváló és óriási tetszést aratott. Az új különleges számok Budapestben még sohasem voltak láthatók. A vendéglői kiszolgálás terén a sör kihordása sokkal gyorsabban történik, mint eddig. A moszár-utcai vendéglőt megnagyobbították és bevezették benne azt az új rendszert, hogy déli 12 órától 2 óráig 1 korona 50 fillérért a la Couvert lehet ékezni. Az orfeum előadásai úgy, mint mindig, esti 8 órakor kezdődnek. Jegy elővétel 10—1 és 3—6 óráig a nappali pénztárnál.

— **Rendőri hírek.** Betörés: Söffer Bódog földbirtokos Erzsébet-kört 39. számú lakásába betörték s onnan kétezer koronát érő ruhaneműt elloptak. — Tolvajkulccsal fölnyitották László Dezsőné Aréna-ut 2. sz. trafikját, ahonnan négyszázhatvan koronát érő szivart és ékszert elloptak. A betörőket nyomozza a rendőrség. — Részegek garázdálkodása: Homonnai Mihály huszonöt éves napszámos, vasárnap este részegen bandukolt hazafelé. A Maglya-utca sarkán összeveszett egy társasággal, revolvert vett elő és Hencsovszky Sándor tizenöt éves asztalosinast a balszeme fölött meglötte. Hencsovszkyt a Rókus-kórházba vitték, Homonnait pedig letartóztatták. — Szlama Alfréd tüzérkatoná tegnap este nagy botrányt csapott a Mester-utczában; Német Mária tizenhárom éves leányt szidalmazta. A közeli rendőrszem közbelépett, mire a részeg katoná bicskát rántott s a rendőrt homlokra szurta. Szlamát a rendőrség letartóztatta és átadta a katonai őrzésnek.

x **Idegesség, ideggyengeség** (neurasthenia, hysteria) képezi a modern kor legáltalánosabb betegségét, amelynek minden tünete (fejfájás, fejnemesség, szédülés, bágyadság, álmatlanság, szív- és gyomor-tünetek, bélrenyheség, görcsök, nyomott kedélyállapot, munkakedvhiány, gyengeségi állapot stb.) sikeres gyógykezelést talál dr. Hönig Izso elektroterapeutikai intézetében (Károly-körút 24.). A kezelés kényelmes és teljesen fájdalomtalan.

x **Zászlók, czimerek** minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII. Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fodor-léle vivó-terem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x **Értesítés.** Minthogy 1907. február hóban V. ker. Váczi-köruton létező uriszabó-üzletemet föladtam, azóta nagyrészen a külföldön tartózkodtam, azon elhatározásra jutottam, hogy Budapestben is meghonosítom az angol, francia és amerikai készpénzrendszer uriszabóságot, félárban, elegánsan, finoman, mérték szerint való ruházatkodással. A rendszer: angol és francia finom posztógyári raktárakból vásárolt 3—6 méteres legújabb divatu munkakészítmények mérték szerinti feldolgozása. Fölkérem tehát mindazon sok ezer nagyrabecsült volt vevőimet, akik engem közel két évtizeden át támogattak, továbbra való becses támogatásra. És én igyekezni fogok — úgy mint a multban, úgy a jövőben is — a legnagyobb odaadással és pontossággal mindenkit kielégíteni. Üzletem folyó évi augusztus 15-én IV. ker., Magyar-utca 6. sz. alatti emeleti termekben (Muzeum-körút és Kossuth-Lajos-utca sarok mellett) nyílik meg. Kiváló tisztelettel Zélinger Samu.

Megint a zugbankárok.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 17.

Neumann Miksa és társai, amikor az ügyészség börtönéből kikerültek, azt hitték, hogy most már végérvényesen be van fejezve az afférjuk. Néhány nappal ezelőtt azonban, derült égből egyszerre lecsapott a villám. A rendőrségen újra megindult ellenük a vizsgálat, még pedig huszonegy olyan konkrét följelentés alapján, amelyeknek az odiumát nagyon bajos lesz elhárítani.

A följelentések közül hét a német főkonzulátus utján érkezett a rendőrségre, kettőt maguk a károsult felek közvetlenül juttattak a főkapitányságra, tizenkét följelentés pedig dr. Káldor Gyula ügyvéd részéről tétetett meg, csaknem kizárólag németországi felek nevében. A följelentések összege körülbelül 200.000 koronára rug. Élétek tekintélyes összeg ahhoz, hogy elharácsolása miatt új vizsgálat induljon meg a sikamlós bőrű bűnösök ellen.

A vizsgálat meg is indult. Egy Péter Pál kapitány a lehető legnagyobb körültekintéssel vezetett és olyan hermetikus elzárkózottsággal, hogy a nyilvánosság hangulatkeltő kritikáját is távolgatóta az ügytől. Ma délelőtt befejeződött a vizsgálat s az iratok már átkerültek indítványtétel végett az ügyészséghez, ahol maga Sélley Barnabás főügyész-helyettes kérte ki magának az ügyet. Erre az intézkedésre a multakat tekintve meglehetősen nyomós okok is voltak, mert a rendőrség fáradtságos munkájának eredményét nem volt szabad egy hozzá nem értő vizsgálóbíró akaratoskodásának kitenni. Sélley főügyész-helyettes részletesen informáltatta magát az ügyben a nyomozás minden eredményére nézve. Dr. Marinovich Jenő rendőrkapitány, a bűnügyi osztály egyik csoportvezetője részletesen informálta is a főügyész-helyettes, aki elrendelte a nyomozást arra a kérdésre nézve is kiterjeszteni, hogy volt-e Neumannéknak olyan vagyoni fedezetük, amely a cég hatvanmillió évi forgalmának megfelelő.

Ebben a kérdésben egyébiránt már nem is kell kiegészíteni a nyomozást, mert a rendőrség kétségtelenül megállapította, hogy Neumann Miksa 1905. május havában annyira pénztelenül nyitotta meg a bankirodáját, hogy még a berendezését is hitelre vásárolta. De bizonyult ezen kívül az is, hogy zuglapjának, amelyet tisztán a hiszékeny emberek megtévesztésére indított, már a legelső számmal a felírással adta ki, hogy a lap tizenötödik évfolyamát éli. Súlyos bizonyíték a bankárok ellen egy magdeburgi károsult levele, amelyben a följelentést megteszi. Ehhez a levélhez mellékelve van egy másik levél, ame-

lyet a jungbunzlau spirituszgyár intézett egy évvel ezelőtt az illető félhez. A levélben információkat nyújt a gyár igazgatósága Neumannékról és határozottan szédelő vállalatnak mondja a céget, amely a gyárnak vagy száz részvényét csak azért vásárolta össze, hogy ezen a módon hamis kurzusokat tudjon elérni.

Aktaszérien bizonyítja most már a nyomozás azt is, hogy Neumannék ugyanegy időben bíztatták embereiket a brassói cellulóze gyár részvényeivel vásárlásra és eladásra. Mikor az egyiknek azt mondták, hogy a részvények emelkedni fognak, ugyanakkor a másikat áresésekkel riasztották.

A bizonyítékok egyébiránt olyan súlyos nehézségek Neumann Miksára, hogy a vizsgálat folyamán már nem tudott mindent tagadni s annyit is beismer, hogy egyetlen ügyfelének sem volt eddig nyeresége.

Szállásügyi helyettes bekérte az összes töljelményeket és maga veszi kezébe a vizsgálat további folyamát; nem lehetetlen, hogy az új eljárás kellemetlen meglepetéseket is hozhat Neumannék számára.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, csukorbetegségél és hurutos bántalmaknál különösen hatásos.

Főraktár Budapesten: EDESKUTY L.-nél.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Uj színház Budapesten. Hetek óta kering a fővárosban a hír, hogy egyik aktív színházgatókkal az élén, új operettszínház alakul a közel jövőben. Most, miután a Nemzeti Színház ügye végleg eldőlt s a főváros egyik legjelentékenyebb színházával lett szegényebb, a forgalomba hozott hír egyre több és több hitelt talált, míg ma végre félig-meddig megerősítésre is talált. Az aktív színházgató, akit a hírek már eleve jeleztek: Beöthy László, a Király-Színház és a Magyar Színház igazgatója, aki egy konzorcium nevében és megbízásából már meg is vásárolta 400.000 koronáért azt a józsefvárosi telket, amelyen az új színházat hamarosan fel fogják építeni. Hogy most már nyilvánosságra hozzák ezeket a dolgokat, annak az az oka, hogy egy újság vasárnapi számában a Magyar Színház eladásáról adott hírt és az új színház létesítésének kérdésével kapcsolatban azt mondotta, hogy a Király-Színház üszire válság elé kerül. Beöthy László e hírekkel szemben kijelenti, hogy a Magyar Színház eladásáról mit sem tud, őt oda tíz éves szerződés köti és a legelőnyösebb ajánlatokat, köztük a kormányét is, visszautasította.

— Ami az új színházat illeti — mondja Beöthy — arról kissé korán volna beszélni. Ha meglesz, magyar színház lesz minden ízében. Van még elég magyar író, magyar zeneszerző és magyar színész, aki megérdemli, hogy szóhoz juthasson. És ott is megmarad a régi jelszavam: „Játszani fogunk mindent, ami jó és minden jót — jól.”

Az új színházról tehát egyelőre csak ennyit mondhatunk el; nem hosszú idő kérdése mindössze, hogy a tervek minden részlete nyilvánosságra kerüljön.

(*) A Vigopera színiiskolája. A Vigoperának a Csokonai-utca 3. szám alatt levő színiiskolájában augusztus 20-án kezdődnek meg a beiratások. Az iskolának, mely a legkiválóbb tanítók vezetésével áll, drámai, operett és ballet tanszaka lesz. A tanév szeptember elején indul meg. A növendékek a színpadi gyakorlatot az Intim-színpadon fogják elsajátítani, ahol rendszeres esti vizsgálódásokat fog tartani az intézet. A beiratási napok alatt a hivatalos órák délelőtt tíz és egy óra között vannak.

(*) Szent István-napi előadások a Király-Színházban. A Király-Színházban, mint minden évben, Szent István napján az idén is két előadás lesz. Délután Bakonyi és Kacsóh nagy népszerűségű daljátéka, a János Vitéz kerül színre Pap Mihályval a czimszerepben. A darab, amelyhez olcsó áron lehet jegyet váltani, 343-szor kerül előadásra. — Este az állandóan nagy vonzóerőt gyakorló 100 év múlva című látványos revü kerül színre, amelyben a káprázatos montecarlói repülő ballet is fellép.

(*) Román színelőadások Erdélyben. A lippai román társaság meghívására Bukarestből Borsan Zakhari román színházgató nejevel odaérkezett, hogy a román ifjuság közreműködésével néhány román nemzeti színdarabot adjanak elő. A társulat több erdélyi várost szándékozik beutazni.

(*) A Magyar Színház ünnepi előadása. A Magyar Színházban Szent István napján a tavalyi színházi szezon legnagyobb sikerű darabját: Földes Imre Császár katonái című drámáját fogják előadni, hogy a vidékről felrúduló közönségnek is alkalma legyen ezt a nagyszerű társadalmi drámát élvezhetni. A szereposztás ez ünnepi előadásban természetesen ugyanaz marad, amely a bemutatón a nagy sikert kivívta.

(*) Strauss Oszkár vígoperája. Egy berlini lap azt írja, hogy Strauss Oszkár, a Varázskeringő szerzője, egy vígopera megzenésítésén dolgozik. A szöveget Lothar Rudolf és Dreyer Miksa Az élet völgye című színdarabja szolgáltatja.

(*) A „Csókkirály” zenéje. Sztojanovics Jenő és Orbán Dezső a Fővárosi Nyári Színházban színen levő „Csókkirály” című regényes daljátékának a zenéje most jelent meg két füzetben. A hangjegyeket a Rózsavölgyi és Társa cég adta ki. Egy-egy füzetnek három korona az ára.

(*) Művészesély Gödöllőn. A gödöllői nyaralók egyesülete a központi szálló helyiségeiben sikerült táncmulatságot rendezett, melyet jótékonyági bázis s hangverseny előzött meg. A hangversenyen Nyirschy Emilia, operaházunk első táncosnője, Főthly Frida, Zátóny Kálmán, a Krenesányi-szintársulat tagjai, Binéth Erzs, Fátoly Klári szerepeltek. Az estély fénypontja Kerényi Adélnak, a berlini opera koloratúrekesnőjének művészi előadása volt. A zenekíséretet zongorán Maller Imre művészi ízléssel végezte. A sátorokban legnagyobb eredményt Hajnal Magda, Redlich Irma, Velvart Lenke értek el.

(*) Barnay — hannoveri intendáns. A berlini újságok hivatalos kommuniké közölnék, amely jelenti, hogy Barnay Lajost, a berlini Schauspielhaus igazgatóját megbízták a hannoveri udvari színház művészi és adminisztratív ügyeinek rendezésével és hogy Barnay egyszersmind ez évi szeptember elsején átveszi az említett színház intendánsi tisztét. A német fővárosban nem tudják még pontosan, vajon Barnay tovább vezeti-e az ottani Schauspielhausot, vagy sem. Azt hiszik, hogy le fog mondani korábbi hivataláról és minden tevékenységét a hannoveri udvari színháznak fogja szentelni.

(*) Egyházi zene. A budavári koronázó Mátyás-templomban e hónap 18-án, kedden, a király születése napján délelőtt 10 órakor Demény Dezső E-dur miséje kerül előadásra Brunner Margit, Kaszicsné Durigó Ilona, Juhász Ferencz és Várady Sándor közreműködésével. Az orgonán Sugár Viktor tüzfőhadnagy fog játszani.

(*) Az egyházművészeti kiállítás. A városligeti Múcsarnokban erősen készülődnek az egyházművészeti kiállításra. Állítják már a kápolnákat, oltárokat, orgonát és a többi nagy kiállítási tárgyat. A kisebb műveket 18-án, 19-én és 21-én délelőtt 9—12 és délután 3—6 óra között veszi át a rendezőség. Minden beküldő tartozik a beküldött anyagról két pontos jegyzéket kiállítani, amelyeknek egyike a rendezőségnek marad, a másikat pedig láttaozva visszakapja a kiállító.

(*) Rudolf trónörökös szobra. Az Uránia Tudományos Társaság, melynek élén Molnár Viktor közoktatási államtitkár áll, egykori védőjének: Rudolf trónörökösnek emléket maradólag megörökítendő, szobrot emel neki. A szobrot, amelyre a szükséges pénz közadakozásból gyűlt egybe, Ligeti Miklós mintázta, teljesen készen van bronzba öntve s már állítják is a Stefánia-ut mentén, a Székesfővárosi Múzeum szomszédságában. A szobrot, mely a megboldogult királyt vadászként ábrázolja, terméskövekből összerakott talapzatra állítják s így pompásan fog beilleni a lombos zöld keretbe. A szobor leleplezését az őszre tervezik, amikor a király is Budapesten lesz és így az nagy ünnepséggel fog megtörténni.

(*) A Budapesti Kabaré Bonbonniére (Teréz-körút 28. sz. a.), mely eddig is a főváros első és legjobb kabaréja volt, augusztus végén teljesen újalakítva újra megnyílik. A vállalat élén László Rózi, a népszerű kabaré-primadonna és dr. Szalay József, az Üstökös szerkesztője állanak. Utóbbi mint konferenciér fog működni és az ő ismert nagy humora teljes garancia arra, hogy ezt a tisztét fényesen és az eddigiektől teljesen eltérő irányban fogja betölteni. Karmester Heidelberg Albert lesz, a népszerű Heidi, szerzője annyi bájos és pikáns népszerű melódianak. Nyáray, Rátkay, Csizsér, Nagy Mariska stb. stb. egytől-egyig erős oszlopai a kabarének. A földszinten levő ülőhelyeket az igazgatóság megtriki-

totta, úgy, hogy a közönségnek a hely, szük volta miatt nem lesz oka panaszra.

(*) A Nemzeti Szalonból. A Nemzeti Szalon nyári tárlata augusztus 18-án, a király születésnapján és 20-án, Szent István-napján egész nap nyitva lesz. A tárlat augusztus 23-án, vasárnap zárul. Ezután a Szalon helyiségeit renoválni fogják. Az őszi kiállítás szeptember közepén nyílik meg. E kiállításra a be- küldési határidő: szeptember 8.

6 visít Fénykép 1⁵⁰ Ft

HUNNIA FÉNYKÉPESZ.

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 6.

FŐVÁROS.

(*) A Lánchíd újraépítése. A budapesti hidak folyamatos növekvő forgalma a Lánchídon egyre nyugtalanítóbb megfigyelésekre nyújtott alkalmat. Míg ugyanis az újabb épített budapesti hidak teherbírási képessége legalább is 450 kilogramm négyzetméterenként, addig az öreg Lánchíd négyzetméterenként csak 250 kilogramm megterhelés viselésére képes. Ez azért van, mert, amikor építették, nem gondoltak a forgalom ily nagymérvű növekedésére és a 250 kilogrammos teherképességet akkor bőven elegendőnek vélték. De még a hidépítési technika sem állott a mostani színvonalon s nagyobb teherképességű lánchídat akkor még nem is tudtak volna szerkeszteni.

Egy évtizeddel ezelőtt olyképpen akarták segíteni a bajon, hogy megépítették az Erzsébet-hídat, remélvén, hogy a forgalmat ilyképpen megosztják és a Lánchíd legalább még egy ideig képes lesz feladatának megfelelni. A Lánchíd újrajépítése most mindinkább aktuálisnak kezdett válni, mert a hidnak nagyobb megterhelése esetében a Lánchíd oly aggasztó rengéseket végzett, hogy újabb a tömegeket, pl. Szt. István napkor csak kisebb csoportokban merik átengedni. Az utépítés sürgősségét indokolják a csekélyebb mérvű teherbírást mellett az, hogy a lánchídról leelőző függővasak gyöngék s gyöngé maga a hidpálya is. A lánchíd viszonylag elég jó karban vannak és így ezek felől a hid teherbírást 450 kilogrammra veszély nélkül lehetne fokozni. Ugyancsak a teherbírásnak a pillérek és lánchídkamrák is megfelelnek, miért ezek átépítése szükségtelen.

Az állami hidak felügyelőségének műszaki osztálya két tervet dolgozott ki a Lánchíd újrajépítésére. Az egyik terv a lánchíd meghagyásával csupán a függővasak és a pálya kicserélését hozta javaslatba; a másik ezeken kívül a lánchíd kicserélését is. A kormány ezt az utóbbi tervet fogadta el. Az ekként való újraszereles körülbelül öt millió koronába kerül. Az újrajépítési munkálatok legalább két esztendőig tartanak. A helyszínen való munka 1910-ben kezdődik meg, addig eltart az új lánchíd és egyéb szerkezetek gyártása. A mostani lánchídot és egyéb vasanyagokat nem használják fel az újraszerelesnél. Ezeket a kormány felretéteti és annak idején, ha valahol az országban egy kisebb teherigényű lánchíd épülne, elárúsítja.

(*) Közigazgatási bejárások. A kereskedelmi miniszter ma a fővároshoz leiratot intézett, amely szerint Képegy Árpád miniszteri osztálytanácsos vezetésével a következő államvasuti létesítményekre rendelte el a közigazgatási bejárást:

1. A budapest—nyugati tehervonatu vontatótelep kihelyezése Rákos rendező pályaudvaron túl a székesfőváros határára;

2. az új szénpályaudvar egy részének előállítása Rákosrendező pályaudvar szomszédságában;

3. Budapest nyugati pályaudvar kibővítésével kapcsolatos következő létesítmények: a) a Teréz-köruti bejárat bővítése, illetve új bejárat nyitása; b) a Podmaniczky-utcai bejárat szabályozása;

4. a központi szertár kitépítése Budapest—Ferenczváros pályaudvar szomszédságában.

Az első három bejárás e hónap 25-én délelőtt 9 órakor, a negyedik bejárás e hónap 26-án délelőtt 9 órakor lesz.

(*) Vásárcsarnoki iparcikkárusok gyűlése. A központi vásárcsarnokból kitelepített iparcikkárusok tegnap Schuberth János elnöke alatt gyűlést tartottak, amelyen dr. Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő is megjelent. A gyűlés nagy elkeseredéssel vette tudomásul a fővárosi tanács azon határozatát, hogy a kitelepített árusokat a Só-utczában, szabad ég alatt, a pusztá földön akarja elhelyezni. Dr. Vázsonyi indítványára a gyűlés kimondotta, hogy a

tanács ezen ajánlatát nem fogadja el, hanem a Vámház-téren a sétater helyén pótvásárcsarnok építését fogják kérelmezni. Dr. Vázsonyi felszólalásában kijelentette, hogy a csarnok megtekintése után meggyőződött arról, hogy az iparcikk-árusok kitelepítésére szükség sincsen, mert a csarnokban elegendő hely van számukra. A kitelepítéssel sem lesz lehető a forgalmat rendesen lebonyolítani; ezt ma csupán a husvásárnak a vágóhidra való kihelyezésével lehetne elérni. A csarnoki új vágyány építését, tekintettel a csarnok előtti nagy forgalom miatt, veszélyesnek tartja.

GYÓGYITHATÓ A SÉRV?

A kördéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót. Bárkinék díjtalanul zárt borítékban megküldi.

POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM
speciális orvosi rendelő-intézet

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., félelelet
Egész nap orvosi ingyenes rendelés.

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Ötödik nap. —

Borus időben, nagyszámu közönség jelenlétében folytak le a mai versenyek, melyek minden futamban a favoritok csufos vereségével végződtek. Mindjárt az első futamban a reás Arlesienne szenvedett vereséget a már gátakon is szereplő Floridsdorftól, míg a harmadik futamban a három reás Rouquin, melyet a Szt. István-díjra is fogadtak, maradt le a másodiknak. A nap főversenyére, a 20.000 koronával díjazott, 1100 méter távolságu Kettős Ivadékversenyre öt kétévest nyergeltek fel. A verseny favoritja a szép formákat elért Tóff volt, míg mellette Hasznost fogadták. Start után Tóff kap leghamarabb lábba, mellette Selma színei látszarak, míg a starttól rosszul elkerült Hasznos utolsó. A távnál Selma üldözőbe veszi a vezetőt, de ez biztosan másfél hosszal győz Selma ellen, melyet harmadikkért a Carlslake által rosszul lovagolt Hasznos követett. Tóff mai futásával végleg bezonyította, hogy eddig látott kétéveseink legjobbika és hogy a Helenenthal-díj mezonyében igen jó lovak futottak. Meglepetést keltett még az utolsó futamban a holtbiztosra veit és Taral által lovagolt Grammaire leveretése, melyet a mulktor jól futott Gracieuse vert meg. Itt említjük meg, hogy tippeink az egész vonalon beváltak, sőt egyszer nyolcszoros és tizenhatszoros osztalékok fizettek a benne bízónak.

Részletes eredmény a következő:

- I. **Viztorony-díj.** Díj 3000 korona. Táv 2500 m. 1. Mr. Adrien 36 sm Floridsdorfi (Szente), 2. báró Springer G. 36 sk Arlesienne (Taral). Igen könnyen tizenöt hosszal nyerve. — Tot.: 10:22.
- II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Táv 1500 m. 1. Capt. Don 46 pm Apatin (Hönig), 2. Zanescu S. 56 pm King bee (Izményi). Igen könnyen három hosszal nyerve. — Tot.: 10:11.
- III. **Csömöri díj.** Díj 3000 korona. Táv 1400 m. 1. Báró Springer G. 36 sm Kis betyár (Dyk), 2. gróf Batthyány E. 36 sm Rouquin (Baumgartner), 3. Egyedi L. 36 sk Viganó (Schersin). Futottak még: Ténsasszony (Ulrichshoffer), Topper (Peschka). Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10:12, 40:74, 48.
- IV. **Kettős ivadékverseny.** Díj 20.000 korona. Táv 1100 m. 1. Mr. Lincoln pk. Tóff (Miles), 2. Losonczy Gy. pk. Selma (Krouzil), 3. Bliskovich sm. Hasznos (Carlslake). Futottak még: Kahlenberg (Aylin), Galiba (Taral). Biztosan másfél hosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:17, 40:52, 116.
- V. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Táv 1000 m. 1. Mr. Redgrey sk. Pletyka (Smutny), 2. gróf Trauttmannsdorff L. Arno (Mach), 3. Rohonczy G. stp. Eszematia (Baranyi) és Zombory R. pk. Isnardie (Paul) holtversenyben. Futottak még: Muri (Peschka), Dont care (Walkington), Sperbern Kran (Gulyás), Gipsy Girl (Wiwazil). Két hosszal könnyen nyerve, félhosszal holtversenyben harmadik. Tot.: 10:55, 40:52, 62, 48, 42.
- VI. **Welter-handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Dreher A. 36 pm Vincenz Albert (Aylin), 2. Egyedi L. 46 pm Scarabäus (Miles), 3. Nagy A. 46 pm Pityu (Guttmann). Futottak még: Remény (Janek F.), Napsugár (Taral), Hatton's Love (Krouzil), Toledo (Seiler), Bon Garcon (Boardman), Barabás (Carlslake), Terem (Pretzner), Holdvilág (Fries), Paula (Cockeram), Iliade (Blades), Bogdanowka (Valda), Edna (Vivian), Boeskö (Hollinger), Galant

(Baumgartner). Biztosan két hosszal nyerve, két-hosszal harmadik. Tot.: 10:15, 40: 180, 516, 238.

VII. **Kétévesek versenye.** Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Egyedi L. pk Gracieuse (Schersin) 2. Báró Springer G. pk Grammaire (Taral). 3. Rohonczy G. stpm Pityu Palkó (Földi). Futottak még: Dsidás (Hujber), Loya (Krouzil). Biztosan másfél hosszal nyerve, három és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:77, 40:94, 52.

— Hatodik nap. —

A hatodik nap főszáma a 10.000 koronával dotált 2600 méter távolságu Elnöki díj, a nyári meeting egyik legszebb stayer versenye, melyben kilencz első klasszisu telivér indulhat. Az idősebbek és pedig Menyörgös, Miután és Galantuomo között az utóbbi a legjobb, míg a háromévesek között a Szemere-istállót bármelyik jelöltje is sikerrel képviselheti. A verseny győztesét Kármentőben látjuk és hozzá legközelebb Galantuomot várjuk, megjegyezvén azonban, hogy Kármentő esetleges távolmaradása esetén Flapdoodlet is elég jónak tartjuk arra, hogy a győzelmet a Szemere-istállónak biztosítsa. Érdekesebb verseny lesz még a Lágymányosi-díj is, melyben Miután fog győzni Midshipman előtt.

Jelöltjeink:

- I. **Miután—Midshipman**
II. **Krouzil lov.—Pretzner lov.**
III. **Kármentő—Flapdoodle**
IV. **Kunilinae—Lappalie**
V. **Ormod—Martyr**
VI. **Adige—Vitoria**
VII. **Joseph—Lolo**

(Nemzetközi uszó-meeting. A Magyar Uszó Egyesület két napos meetingje, daczára a kellemetlen hideg időnek, kitűnően sikerült. Versenyzőink legiava vett részt a meeting klasszikus számaiban, köztük Halmay Las Torres, Hajós, Zachár, Onódy, Toldy és Donáth. Toldy 2 p. 45²/₅ mp. idejével az országos rekordnál jobb időt ért el, de miután szabálytalanul uszott eredményét aligha hitelesíti a szövetség. A rendező egyesület, mely tudvalevőleg megalapítója és fölvirágoztatója volt a magyar uszósportnak, nagy érdemeket szerez újában a hölgyek uszósportja terén, mit a meetingen szerepelt számok is igazolnak, melyekben hölgyeink a legszebb stílusban usztak. A rendező bizottság, élén dr. Füzeseszy Zoltán elnökkel és az agilis Schubert Alfréd titkárral, mintaszerű precizitással bonyolították le a nagy programot.

A két nap eredményei a következők:

- Első nap. Megnyitóverseny. (100 m.) 1. Donáth Leó (MAFE.) 1 p. 16.4 mp. 2. Hevesi Miklós (FTC.) 3. Friedmann Tibor (MUE.) Másfélhosszal nyerve. Jubileumi emlékv verseny (100 m.) 1. Halmay Zoltán (MTK.) 1 p. 6.4 mp. 2. Onódy József (MUE.) 1 p. 7.4 mp. Halmay 50 m. után elhúz és egy hosszal győz. Melluszás. (200 yard.) 1. Toldi Ödön (MTK.) 2 p. 54.4 mp. (orsz. rekord.) 2. Agulár Gy. (MTK.) 3. Kovács Andor (MUE.) Magyarország negyed angol mértőldes bajnoksága. (Védő: Halmay Zoltán (MTK.) 5 p. 31.6 mp., országos rekord.) Bajnok: Las Torres Béla (BKAC.) 5 p. 36 mp. 2. Zachár Imre (MTK.) Las Torres kitűnő idő alatt három hosszal könnyen győz. Hölgyek handikapja. (70 m.) 1. Steiner Erna (MUE.) 1 p. 35.4 mp. 2. Steiner Ilonka (MUE.) 8 mp. h. 3. Lengyel Juci (MUE.) 30 mp. h. Hátonuszás handikap. (70 méter.) Két előfutamban után a döntőben 1. Bán Endre (MUE.) 1 mp. h. 1 p. 4 mp. 2. Ugró József (MAFC.) 6 mp. h. 3. Tar Imre (OTE.) 4 mp. h. Staféta uszás. (3x70 m.) Bajnokok kizárva. 1. MAFC. (Belenyay, Pogány, Donáth) 2 p. 20 mp. 2. MUE. Erős küzdelem. Handikap. (105 m.) Két előfutamban után 1. Schwendtner Pál (Balaton) 11 mp. h. 2. Elek Imre (MUE.) 8 mp. h. 3. Mérey Gy. (FK.) 11 mp. h. Végyes uszás. (3x35 m.) 1. Onódy József (MUE.) 1 p. 29.2 mp. 2. Zimmermann Gy. (Boroszló.) 3. Domonkos Pál (FTC.) Onódy végig vezetve könnyen nyer. Fél angol mértőldes juniorverseny. 1. Roller Sándor (FTC.) 14 p. 2.6 mp. 2. Tolnay Ferencz (MAFC.) 3. Rašinysky J. (FTC.) Plunging. 1. Onódy Károly (MUE.) 18 m. 60 cm. 2. Zimmermann Gy. (Boroszló.) 18 m. 18 cm. 3. Schaffhauser Béla (MUE.) 15 m. 10 cm. Vízpoló. Ferenczvárosi TC. 13:1 győz a BAK. ellen. Földidő 7:0. Biró: Halmay Zoltán.
- Második nap. Kezdők versenye. (70 m.) 1. Rézöntő Béla (BEAC.) 50.8 mp. 2. Szilágyi Ottó (MAFC.) 3. Tavasz István (Szeged.) Hátonuszás. (150 yard.) 1. Pois István (OTE.) 2 p. 1.8 mp. 2. Onódy József (MUE.) Müugrás. (Vida Henrik vándordíja.) 1. Zimmermann Gy. (Boroszló.) 33 pont. 2. Széchy Endre (Balaton.) Gyorsuszás. (50 m.) 1. Halmay Zoltán (MTK.) 27.6 mp. 2. Donáth Leó (MAFC.) 3. Onódy József (MUE.) A MUE. 100 méteres hölgyuszó bajnoksága. 1. Wohlmuth Margit (MUE.) 1 p. 56 mp. 2. Wa-

szarits Tusi (MUE.) 3. Steiner Emma (MUE. Junioruszás. (105 m.) 1. Novák Jenő (Balaton) 1 p. 26.4 mp. 2. Apor Emil (MUE.) 3. Leipniker Bernát (MTK.) Melluszás handikap. (70 m.) 1. Borsos Ferencz (MUE.) 1 p. 5.4 mp. 5 mp. h. 2. Biró Károly (MTK.) 3 mp. h. 3. Lenkei Károly (Balaton) 7 mp. h. 4. Kovács Andor (MUE.) 6 mp. h. Barátosi Porzolt Gyula emlékv verseny. (880 yard.) Védő: Zachár Imre (MTK.) 1. Hajós Henrik (MTK.) 12 p. 5.6 mp. 2. Adám Sándor (MUE.) 6 mp. h. 3. Rickert József (MUE.) Nagy fölényvel nyerve. Gyermekeverseny. (70 m. handikap.) 1. Burgmayer J. (FTC.) 6 mp. h. 58.4 mp. 2. Eperjessy Béla (FTC.) 5 mp. h. 3. ifj. Jellfy Gyula (MUE.) 3 mp. h. Róth Maczit előbb indulás miatt diszkvalifikálták. Handikap. (210 m.) 1. Nagy G. (Balaton) 15 mp. h. 2 p. 17.4 mp. 2. Domonkos Pál (FTC.) 3. Apor Loránt (MUE.) 4. Hégner J. (MUE.) Müugrás (junior.) 1. Kovács György (FTC.) egyedül indult. Vegyes staféta. (3x35 m.) 1. MTK. (Toldy, Hendl, Halmay) 1 p. 9 mp. 2. MAFC. (Zvarinyi, Fülöp, Donáth.) Testhosszal nyerve. Toldy testhossz előnyét Hendl elveszti, de Halmay könnyen nyer. Vízpoló. MUE. II. 6:5 győz a FTC. I. ellen. MUE. csapata: Szirtes—Bán, Apor II.—Hégner II.—Borovi, Friedmann, Elek.

(Főiskolai bajnok uszóverseny. A Müegytemi Athletikai és Football-Club szeptember hó 6-án este 6 órakor rendezti a Császárfürdő férfiuszódójában II. nemzetközi és főiskolai bajnoki uszóversenyt a következő feltételek szerint: I. Főiskolai számok. 1. 100 yardos uszás Magyarország 1908—09. évi főiskolai bajnokságáért. — 2. ¼ angol mértőldes uszás (402½ m.) Magyarország 1908—09. évi főiskolai bajnokságáért. — 3. 200 yardos melluszás Magyarország 1908—1909. évi főiskolai bajnokságáért. — 4. 140 m.-es előverseny. — 5. 70 m.-es kezdők versenye. — Nyílt számok. — 6. 150 yardos hátonuszás Magyarország 1908. évi hátonuszó bajnokságáért. — 7. Stafétaverseny 210 m.-re (mell-, hát-, tetszőleges más uszással). — 8. Stafétaverseny 5x35 m.-re tetszőleges más uszással, bajnokok kizárva. — 9. 70 m.-es előverseny, főverseny. — 10. 210 m.-es előverseny középiskolai tanulónak. — 11. Müugrás. Kötelező és 3 szabadon választott gyakorlat. — 12. Kezdők versenye 70 m.-re. — 13. Melluszás 70 m.-re. Főverseny. — 14. Vegyes 105 m.-re (35 mell-, 35 hát-, 35 magyaruszás).

(Atlétikai bajnokságok Kassán. Felsőmagyarország egyik legagilisebb sportegyesülete, a Kassai Atlétikai Club szombaton délután rendezte nagy érdeklődést keltve a M. A. Sz. felsőmagyarországi kerületi bizottságának megbízásából atlétikai versenyt, amelyen eldöntésre kerültek Felsőmagyarország 1908. évi bajnokságai. A versenyeken általában szép eredményeket értek el a vidéki atléták. A részletes eredmény a következő:

- 100 yardos sifutás. Három előfutamban a döntőben 1. Stepankó István (KAC) 10 p. 4.5 mp., 2. Szökő Alajos (DAAC), 3. Szobota Ferencz (KAC). Diszkoszvetés. 1. Gobonya Albin (ETVE) 38.69 mp., 2. Kobulsky Károly (ETVE) 36.14 mp., 3. Zalay Géza (DTE) 33.36 mp.
- Fél angol mértőldes sifutás. 1. Bruger Géza (ETVE) 2 p. 10¹/₅ mp., 2. Fülöp Miklós (DTE), 3. Tóth Ferencz (KAC).
- Rudugrás. 1. Horváthi Aladár (DTE) 2.95 m., 2. Zöld József (DTE) 2.82 m., 3. Holtversenyben Kriebel Aladár (ETVE) és Hlavács Dénes (KAC) 2.32 m.
- 220 yardos sifutás. Két előfutamban a döntőben 1. Szobota Ferencz (KAC) 25 mp., 2. Fényes Jenő (DTE), 3. Nováky Ferencz (KAC).
- Svéd gerelyvetés. 1. Kobulsky Károly (ETVE) 49.84 m., 2. Zalay Géza (DTE) 43.70 m., 3. Bornemissza Béla (DTE) 41.82 m.
- Magasugrás. 1. Szabó Béla (DAAC) 174 cm., 2. Vadon Géza (DTE) 170 cm., 3. Gamauf István (ETVE) 165 cm.
- Súlydobás. 1. Székelyhidny Béla (DAAC) 12.24 m., 2. Izsák Dezső (DTE) 10.94 m., 3. Zalay Géza (DTE) 10.77 méter.
- Távolugrás. Zalay Géza (DTE) 6.34 m., 2. Szobota Ferencz (KAC) 5.99½ m., 3. Nováky Gábor (KAC) 5.67 m.
- ¼ angol mértőldes sifutás. 1. Bruger Géza (ETVE) 55¹/₅ mp., 2. Korány Imre (KAC), 3. Hirschfeld Márk (ETVE).

Vasárnap délután a KAC b) csapata a Sávári Torna Egylet 7:0, a KAC a csapata pedig a Debreczeni Torna Egylet 8:0 arányban győzte le a megtartott footballmérkőzésben.

(Előre csónakháza. Ismeretes olvasóink előtt, hogy Budapest egy új csónakázó-egyesület alakult Előre névvel, amelyre nemcsak sport, de társadalmi szempontból is égető szüksége van, mert összes evezős-egyleteink túl vannak zsufova s több tagot nem tudnak kebelükbe felvenni. Az Előre csónakháza a pesti oldalon, a Viktória-gözmalom elevátorja felett épült s a csinos, züldre festett viziház elég nagy s kényelmes otthonul ígérkezik 50 tagnak s a megfelelő csónakállománynak. Értesülésünk szerint az új egylet vezetősége a Dunához szándékozik fordulni, hogy kezdő tagjait az utóbbi klub régi versenyzői közül valaki tanítva, a kezdet nehezégeit

átsegítse. A Duna valószínűleg Mocsáry Ottót és Zoltán Emilt fogja delegálni.

() **Kerékpárverseny.** Igen sikerült kerékpárversenyt rendezett vasárnap a Fővárosi Kerékpáregylet a millenáris versenypályán. A versenyt igen érdekessé tette Puhrer és Windsberger, a legjobb osztrák versenyzők részvétele, akiket többször megtapsolt a közönség. A Király-díjat, a verseny főszámlát Löwy Arthur nyerte, aki a matchben is két ízben verte meg az osztrákokat. Az eredmények a következők: I. Megnyitóverseny. (1000 m.) 1. Puhrer, 2. Windsberger, 3. Rojkó, 4. Baráth. II. Juniór-verseny. (1000m.) 1. Zuzák, 2. Riger, 3. Snovák. III. Király-díj. (1000 m.) 1. Löwy, 2. Bäumlér, 3. Baráth. IV. Kismotor-verseny. (10 km.) 1. Simó és Takács (10.20) V. Osztrák—Magyar match. (1000 m.) 1. Puhrer és Windsberger 16 pont, 2. Löwy és Vass E. 14 pont. A futamok közül kettőt nyert Löwy és csak egyet Puhrer Löwy lezárása folytán. Az osztrákok csak Vass rossz helyezése folytán nyertek. VI. Selejtező verseny. (3000 m.) 1. Horváth, 2. Sebők, 3. Vrana, 4. Novák. VII. Handicap-verseny. (100 m.) 1. Baráth, 2. Kauperth, 3. Cser. Rekordkísérlet. 5 km.: Barnáth. 3500 m.: Püspöky 4.10 p.

() **Turfierek.** Rouquin leveretése nagy szenzációt okozott tegnap. A mén a mély talajban teljesen formáján alul futott, de mentségére hozható fel az is, hogy hátul galoppozván, az előtte levők tele-rugdosták szemét, száját sárral, ami mindenesetre nagyon hátráltatta a futásban. — Hasznos, a kitiűnő Blaskovich-ló, mely hosszabb időn nem volt teljesen rendszerben, az Ivadékversenben egészen jól tartotta magát s látni lehetett, hogy mily nehezen kapott lábra s csak a távon belül melegedett bele a futásba, de itt már Carlslake gyöngének bizonyult arra, hogy a nehéz ménnél győzni tudjon. De azt hisszük, hogy az idők folyamán mai legyőzői felett fog állani. — Capt. Jack biztos induló a Szent István-díjban, mert volt ownerje az eladásnál ezt kikötötte. Lovasa a versenyben Birkenruth lesz. — Orsini kétes induló a Szent István-díjban, míg Falotást erősen fogadják, úgy hogy egyenlő favorit Armadával. — Rother Stadl letört. A kitiűnő Rotschild-lovat összes kötelezettségeiből törölték, Rother Stadl kiválásával a Jubileum-díj oddslistája alapos változáson ment keresztül, amennyiben a verseny favoritja Kármentő és Matschaker lettek 2½ : 1 ellen. — A tegnapi nap harmadik futamában Rouquin lovasa óvást emelt a győztes Kis betyár lovasa ellen akadályoztatás miatt, de az óvást a stewardok rövid tanácskozás után elvetették.

Lawn-tennis. Football. Diabolo

Angol és magyar sport és nyári játékok. Lawn-tennis felszerelések. Hítteljesített útiútkai sporteszközök. Fornszerkek. Úszó övek. Fegyvert és szódagépek. Hinta és nyugtatók. Nyaralókba és fürdőkhöz való eszükégek és szórakoztató játékok. Lampion magnesium tákla. Tombola. Árjegyzék ingyen

VERTÉSZ TÓDOR, BUDAPEST, IV. KRISTÓF-TÉR

TÖRVÉNYSZÉK

§ Nyári szünet a törvényszéken. A büntető törvényszék elnöki teendőinek elvégzését a mai napon dr. Tóth Ernő táblai bíró vette át Langer Jenő táblai bírótól, aki megkezdi szabadságát.

§ A vácz-réségi rablók. A pestvidéki törvényszékhez ma reggel érkeztek meg Teschenből az elfogott rablógyilkosok fényképei. Dr. Bálint Ernő kir. ügyész nyomban indítványt terjesztett elő dr. Aczél Nándor vizsgálóbíróknak, hogy vele együtt szálljon ki a Nógrádverőczen ápolás alatt álló sérültek kihallgatására s a fényképek felmutatása céljából. A vizsgálóbíró az ügyészi indítvány teljesítését megtagadta s tekintettel arra, hogy Nógrádverőcse az ipolysági kir. törvényszék területén fekszik, az ügyészi indítványt s az összes nyomozati iratokat a Bp. 109. §. első bekezdése értelmében beteriesztette a törvényszék vádтанácsához, amely ma délután tartott ülésében hozott határozatával utasította a vizsgálóbíró, hogy a fennfoglalt sürgős nyomozást igénylő bűnyűben az ipolysági törvényszék területén is folytassa a nyomozást s ejtse meg a kihallgatásokat. Dr. Aczél vizsgálóbíró s dr. Bálint Ernő ügyész holnap — kedden — délelőtt utaznak ki Nógrádverőcsezre. A hamburgi rendőrség ma táviratilag értesítette a pestvidéki ügyészséget, hogy a hamburgi kikötőből augusztus 11-én a Deutschland hajón hat horvát munkás utazott ki Newyorkba. Az ügyész erre sürgősen megkereste a főkapitányságot, hogy a hat kivándorló horvát munkásra hívja fel a newyorki bevándorlási hatóság figyelmét. A megérkező munkásokat motoztassa meg, igazoltassa s ha gyanusakká válnának, ne engedje őket partra szállani, vagy ha ezt meggátolni nem lehetne, kiszállításuk után az ottani osztrák-magyar konzul közbenjöttével he-

lyezze mind a hatot rendőri megfigyelés alá, azon alapos gyanu alapján, hogy az elrablott 40,000 koronából mintegy 23,000 korona ezeknek birtokában van. Az ügyész ma újból sürgőnyzött a zágrábi esendőrkerületi parancsnokságnak, hogy nyomoztassa ki, vajjon az elfogottak mikor jártak Bukovóban, s ott kikkel érintkeztek? A váczú rendőrkapitány pedig az iránt kapott távirati utasítást, hogy a vállalat munkásainak névsorát újból nézze át s állapítsa meg, hogy az elfogottak ott dolgoztak-e s mikor? A tescheni államügyészt arra kérte a pestvidéki ügyészség, hogy az elfogottaktól lefoglalt pénzt és holmikát küldje át. Ha ezt nem tehetné, akkor tudassa vele, hogy milyen pénzemetek találtak a három horvát munkásnál. Kérte továbbá az államügyészt a pestvidéki ügyészség annak megállapítására is, hogy azt az egy doboz inget, amelyet az elfogottaknál találtak, hol vették ezeket? Fontos ennek kiderítése, már csak azért is, mert így megállapítható lesz, hogy a merénylők merre vették útjukat a véres tett elkövetése után? Az elmenekült negyedik merénylő kézrekerítésére az ügyész ma újból távirati utasítást küldött Fiuméba, Hamburgba és Brémába.

§ Gróf Eszterházy Pál tőzsdepöre. Abból a bűntető pörből kifolyólag, amelyet gróf Eszterházy Pál tett folyamatba sikkasztás miatt Lieder mann Aurél tőzsdeügynök ellen, egy újabb pör is keletkezett. A feleletés következtében letartóztatott Lieder mann Aurél védője pört indított a tőzsde-bírósg előtt 54.000 korona kifizetése s valódiságának elismerése iránt gróf Eszterházy Pál ellen. A tőzsde-bírósg mára tüzte ki ebben az ügyben a tárgyalást s személyes megjelenésre kötelezte a grófit. A mai tárgyalásra a gróf helyett ügyvédje, dr. Spett Ferencz jött el, a felperes képviselőjében pedig dr. Gál Jenő jelent meg. A tárgyalás ma nem volt megtartható, mert a nyári szünet miatt a tőzsdebírák nem jelentek meg kellő számban s így az ügy tárgyalását hivatalból elhalasztották. Az újbóli tárgyalási határnap ezen a héten lesz.

§ Megsértett baromfikereskedő. Lissauer Kálmán baromfikereskedő furcsa módon állott hoszut konkurrensén, Porgesz Ödön baromfikereskedőn. Elhíresztelte felőle, hogy Porgesz szombati napon is olvaszt szirt s a redőnyök mögött szombaton is dolgozott. Tekintettel arra, hogy Porgesz magát orthodox baromfikereskedőnek tartotta s mint ilyen hatósági ellenőrzés alatt is állott, hogy szigorúan orthodox rituális szokás szerint vágja-e a baromfit, Lissauer híreszteléseit magára sértőnek találta s rágalmazás vétsége miatt pert indított Lissauer ellen. Ma tárgyalta ezt a panaszt a büntető járásbírósnál Szilva Géza járásbíró. A tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy ő panaszos rituális üzletének jó hírnevét sértő híreszteléseket hozott volna forgalomba. Tagadásával szemben a panaszos ügyvédje bizonyítani kívánt, mire a bíró a mai tárgyalást elnapolta.

Nyilt - tér

§ rovatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

THE GRESHAM

Elebtbiztosító Társaság Londonban.

ALAPITTATOTT 1848.

Magyarországi Igazgatóság Budapesten

V., Ferecz József-tér 5-6. (saját palotában.)

Közvetlen biztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A Gresham kötvényfeltételei kiválóan liberálisak.

Kölcsonk fedezetére szolgáló kötvényei azonnal nyújtanak fedezetet öngyilkosság vagy párbaj ügyszintén bírói ítélet folytán beállott halál esetében.

A kötvények megtámadhatlanok és el-
évülhetlenek.

Vagyongállás 1906. december 31-én 229,546,518,48 K
Érvényben levő biztosítások — 600,000,000.—
Biztosított feleknek kifizelt — 571,800,000.—
Magyar értékek, elhelyezést díjtartalék 25,940,909.10

KÖZGAZDASÁG.

Dolgozik a téglakarte!

— A Magyar Gyáriparosok Szövetsége a téglakartel szolgálatában. —

Budapest, augusztus 17.

Nemcsak közgazdasági körökben, hanem általában a közönség körében is nagy megnyugvást keltett Wekerle Sándor pénzügyminiszternek ama elhatározása, hogy a téglakartel tulajdonosai ellen legalább az állam érdekeit megvédő oly módon, hogy a most tervezett munkáslakóházak építéséhez vagy állami üzemben egy önkiszolgáló téglagyárat, vagy pedig állami támogatással részvénytársasági alapon egy olyan építő-anyagot termelő telepet létesít, amely természetes áron szállítaná a munkáslakóházakhoz szükséges építkezési kellékeket. A téglakartel vezetősége a kormányknak eme terve ellen — természetesen — nyomban peticionált, azonban a küldöttség előtt a miniszterelnök félreértelmenül és a lehető legnyomatékosabban hangsúlyozta azt, hogy a téglakartel tulajdonosai ellen megindított akcióját tető alá is akarja juttatni. Alig mult el néhány nap a miniszterelnök köz-menyugvást keltő nyilatkozata után, máris olyan hírek szállingóztak, hogy a munkáslakóházak téglagyárának szállítására egy képviselőkből és politikusokból alakult konzorcium nyerne megbízást. Ez a hír meglehetősen nagy felháborodást keltett, úgy, hogy a hír terjesztői jónak látták a dolgot — agyonhallgatni. A kartel ezalatt nem maradt tétlenül. Sőt legújabbán hatalmas segítő társat kapott: a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségében, amely testület a közgazdasági körök nem kis bámulatára, a téglakartel uszályhordozójává szegődött. A Szövetség ma kommunikét adott ki, amelyből kitetszik az, hogy a Gyáriparosok Szövetsége közbevetette magát Sztéryny József államtitkárnál és Wekerle miniszterelnöknél azért, hogy a kormány álljon el a munkáslakóházak építésére vonatkozólag megállapított terveitől. A Gyáriparosok Szövetsége ugyanis annak tolmácsolására vállalkoztak, hogy a téglakartel „le fogja” szállítani az árakat nemcsak az állami szállításokkal szemben, hanem a magán-fogyasztással szemben is. „A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége — ugymond a Szövetség hivatalos kommunikéje — sürgőnyt küldött a miniszterelnöknek, melyben előadta, hogy a budapesti téglagyárak az évek hosszu sora óta tartó és az idén fokozottabb mértékben beállott építési pangás folytán közvetlenül üzemeik beszüntetésének kényszerütsége előtt állanak és egy új téglagyárnak állami támogatással való felállítására végzetessé válhat ez iparágra. A Szövetség kérte a miniszterelnököt, hogy vegye figyelembe a budapesti téglagyárak nagyon kedvező ajánlatát, vagy amennyiben ez bármely okból sem volna lehetséges, hogy a közszállítási törvény értelmében kiírandó nyilvános árlejtéssel biztosítsák a téglaszükséglet. Wekerle Sándor miniszterelnök — mondja továbbá a Szövetség — nem zárkózik el oly méltányos megoldástól, mely a téglagyárak kivánalmait kielégíthetné, amennyiben egyuttal az is biztosítható lenne, hogy a magánépítkezés is olcsóbban kapná a téglát s ezáltal az építőipar ismét fellendülne. A pénzügyminisztérium ezért hajlandó a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége utján a téglagyárakat újból ajánlattételre felszólítani s ezen az uton a téglagyárakat meghallgatni.”

Tökéletesen értjük és méltányoljuk azt, hogy a Gyáriparosok Szövetsége adandó alkalommal az egyes iparágak érdekében főlemeli szavát az illetékes helyeken. Azonban ezt az esetet nem számíthatjuk azok közé, amikor a Gyáriparosok Szövetségének meg lenne az erkölcsi alapja arra, hogy nagy befolyását a közérdeket képviselő minisztériumokkal szemben érvényesítse. A téglakartelről ugyanis köztudomásu tény az, hogy évek hosszu sora óta egyenesen kerékkötője volt a fővárosi építő-iparnak s hogy indokolatlanul rövid néhány év alatt majdnem 100

%-kal ve
hogy er
indoka l
tehát eb
c z é l b
t á b a s
meg a Sz
lakartel
szomorú
rosok en
tatia az
kéz meg
szélyezte
leszállítá
lesz, am
természe
elől, hog
téglakart
hoz szük
azonban
a laikus
érdek
len energ
építésre

Az „
kor a na
vetkezete
össze, a
Azok a sz
a krízise
ugy hogy
az időben
zetbe ker
volna. Ne
az uszora
fől-főljá
szép altr
kiszámkok
saját fal
mán nap
iparosok
gyetlen m
között m
Jétrejött
a bankok
tikus sz
leend a
pedig abl
el is hitt
1905-ben
1906-ban
alaptöke
kódését”.
érdekes,
miként
tönkre
egy klass
Egy
10.000 k
Bank k
nyújtás
általa
ronát k
gadtott,
lázatt
10.000 k
aláírás
bebiztos
megszor
n e g y s z
az üzlet
halogatta
bóra néz
kifizette
évi ka
taléka
stb. cz
le a kö
amely a
semmitél
és egy

Angol
KÉS
rubák
Az orsz
ga. is

%-kal verte fel az építési anyagok árát anélkül, hogy erre a horribilis drágításra elfogadható indoka lett volna. A Gyáriparosok Szövetsége tehát ebben az esetben egy önös, üzleti célból alakult kartel szolgálataiba szegődött, ami semmiesetre sem felelhet meg a Szövetség hivatásának, mert hogy a téglakartel valóban nem áll olyan kétségbeesetten szomorú helyzetben szemben, mint azt a Gyáriparosok említett sürgönye festi, azt legjobban mutatja az a körülmény, hogy íme a legelső erős kéz megjelenésére a téglakartel létezőkének vesztélyeztetése nélkül képes „megigérni” az árak leszállítását. Ha ez a leszállítás olyan mérvű lesz, amely megfelel a normális üzleti haszonnak, természetesen senkinek sem zárkoznak el az elől, hogy egyes téglagyárak, de sohasem a téglakartel, részesüljenek a munkáslakóházakhoz szükséges állami szállításokban. Hogy azonban ez az ígért árleszállítás csak porhintés a laikus közvélemény szemében, akkor a közérdek követeli, hogy a kormány kéréselhetetlen energiával hajtsa végre a munkáslakóházak építésére vonatkozólag alkotott terveit.

Az „Unió” bank részvénytársaság üzletei. Mikor a nagy pénzkrisis megrendítette a talajt a szövetkezetek alatt s a gyengébbek sorra omlottak össze, a kisemberek hitelforrások nélkül maradtak. Azok a szövetkezetek, amelyek úgy-ahogy átlábtak a krízisen, jóformán hermetice lezárták pénztárait, úgy hogy Budapesten — el lehet mondani — ebben az időben nem volt pénztár, ahol a szorult helyzetbe került kisember emberséges kölcsönt kaphatott volna. Nem esoda, hogy csak úgy burlánczolt ezalatt az uzsora minden faja s a tönkrejutott existenciák föl-följajdulása szánakozást keltett ugyan, de a sok szép altruisztikus gondolat hangoztatásával alakult kisbankok és szövetkezetek érzéketlenek maradtak saját feladataik és hivatásuk gyakorlása iránt. Jóformán nap-nap után kaptuk a híreket kisemberekről, kisiparosokról pusztulásáról, akiket a szövetkezetek kegyetlen nyomásai tettek tönkre. Ilyen körülmények között mindenki örömmel fogadta az akkortájtban létrejött kis bankok alakulását, mert egyrészt ezek a bankok maguk is azt hirdették, hogy tiszta altruisztikus szellemben óhajtanak működni s gondjuk leendő a kisexistenciák segélyezésére; másrészt pedig abban a szomorú pénzügyi krízisben szívesen el is hitték ezt az embereket. Így alakult meg még 1905-ben Budapesten az „Unio” Bank R.-T., 1906-ban 250.000 koronára felemelt 100.000 korona alaptőkével. Megalakulván a bank, megkezdte „működését”. És ez a működés nagyon érdekes, annyira érdekes, hogy szinte prototypusa lehetne annak, miként kell fölségítés ürügye alatt tönkretenni jóra való iparosokat. Íme egy klasszikus példa:

Egy júnevi szabócézégnek három héttel ezelőtt 10.000 korona kölcsönre volt szüksége. Az „Unio” bank késznek nyilatkozott a 10.000 korona kölcsön nyújtására. Ezért a cég felajánlotta az általa elsőrendűnek mondott 20.000 koronát kitevő követelését, amit a bank elfogadott, a 10.000 korona hitelt a bank rábárláztatta a szabó házára, azonkívül 10.000 korona váltót vett többrendbeli aláírással. Tehát a bank háromszorosan bebiztosította követelését s lekötötte a szegény, megszorult adósának egész vagyonát körülbelül négyszeres értékéig a követelésnek. Most végre az üzlet lebonyolítására került a sor. A bank folyton halogatta a kölcsön kiadását. Mikor végre a szabóra nézve már életkérdés volt a pénz megkapása, kifizette ugyan a kért kölcsönt, de egy negyedévi kamat, költség, veszteségi díj, tartalékalap, levelezési díj, információ stb. czimen több mint ezer koronát vont le a kölcsönből. Íme, így dolgozik egy kisbank, amely a kisemberek segítésére alakult. Ezek szerint semmiféle különbség nincs egy ilyenfajta kisbank és egy letűntfajta uzsoraszövetkezet között.

Angol, francia és amerikai rendszerű
KÉSZPÉNZERT félárban:
Ruházható minden ember finoman és elegánsan
Az ország-**Zélinger Samu** elsőrangú
nem ismert. **Zélinger Samu** úr-szabónál

Pénztársági tisztviselők szervezkedése. A debreczeni kongresszus óta sorra alakulnak meg a pénztársági tisztviselők vidéki szövetségei. Most vasárnap a zempléni megyei pénztársági tisztviselők szövetsége alakult meg Sátoraljaújhelyen. — Dr. Hantos Elemér, a magyarországi pénztársági országos szövetségének főtitkára, a zempléni megyei szövetség díszelnöke, nyitotta meg az ülést, ismertetvén a tisztviselők szervezkedésének irányát és célját. Azután az alapszabályokat tárgyalták le, amelyek szerint az egyesület célja a pénztársági tisztviselői kar érdekeinek képviselete, társadalmi és anyagi helyzetének javítása és tagjai szakképzettségének előmozdítása. A megalakulás kimondása után dr. Buza Barna orsz. képviselő mondott beszédet a szervezkedés szükségességéről általában.

A Valutabank üzleti fiókjai. A Valutabank Részvénytársaság igazgatósága — mint ismeretes — vidéki fiókok felállítását határozta el. Az első fiók Miskolcra már a közel jövőben meg is kezdte működését, mely mindazon üzletágakat fogja felölelni, mint az anyaintézet.

Egy leégett malom felszámolása. Czeglédre táviratozzák: A czeglédi gazdasági gőzmalom r.-t. a malom leégése alkalmából 16-án rendkívüli közgyűlésre jött össze, amelyen kimondták a felszámolást. A biztosító társaság mintegy 30.000 koronát térít meg. Az összeg a fennálló adósságokat fedezi.

A „Phöbus” villamos vállalatok r.-t. új igazgatói. A nemrég még „Villamos vállalatok részvénytársaság” című s a legutóbbi közgyűlésen „Phöbus”-ra keresztelt villamos vállalatok r.-t. tudvalevőleg felemelte 300.000 koronás tőkéjét 1.700.000 koronával két millió koronára azért, hogy a vácz-budapestgödöllői h. é. villamos vasutat megépíthesse és ezt a kitűnő üzletet magának megszerezze. A társaságot a Belvárosi Takarékpénztár finanszírozza s így természetes, hogy az alaptőkét felemelő közgyűlésen egyúttal beválasztották az igazgatóságba Székely Ferencet, a Belvárosi Takarékpénztár vezérigazgatóját és Stromszky Sándort. Az új igazgatókat most jegyezték be a cégbiróságnál. Itt említjük egyúttal, hogy a társaság által kiépítendő vaspályán a következő állomások, illetve kitérők és megállóhelyek lesznek:

I. A vácz-verecegyház-rákospalota-ujpesti vonalon:

Csörög rakodó állomás
Váczrátót megállóhely
Váczhartyán állomás
Órszentmiklós-Váczbottyán állomás
Vicziánteleg megállóhely
Verecegyház elágazási állomás
Csomád rakodó állomás
Fót állomás
Alagi major állomás.

II. A verecegyház-gödöllői vonalon:
Verecegyház elágazási állomás
Szada állomás
Óreghegy megálló.

A kassa-hegyvölgy vasút bejárása. Bene Károly máv. felügyelő Kassára érkezett, hogy mint miniszteri kiküldött résztvegyen a kassa-hegyvölgy vasút bejárásában. A miniszteri kiküldött Ruderschmidt osztályfőnökkel, Fábian Lajos vállalkozó mérnökkel és Wilhelm Ignác főmérnökkel Hidasnémetre utazott, ahonnan kezdve be fogják az épülő vonalat járni és különösen a Hernád-híd alapozásánál fognak tartózkodni.

Magyar fa a hangszergyártásban. Hangszerkészítőink a hegedűk és más vonós hangszernek fenékét és oldalait alkotó juharfa deszkát tulnyomó részben Csehországból és Thüringiából kénytelenek beszerezni, bár nálunk több e célra szolgáló juharfa van. Darányi földmivvelésügyi miniszter — mint értesülünk — elrendelte az összes kincstári erdőhivataloknak, hogy a hangszerfakészítésre alkalmas juharfaanyagot külön vászva értékesítsék és úgy intézkedjenek, hogy ilyen fa állandóan kapható legyen.

Új étközöccsik az orsovai vonalon. A magyar királyi államvasutak igazgatósága jelenti, hogy szeptember 1-től kezdve Budapest—Orsova között 708. és 707. sz. gyorsvonatokkal étközöccsik fog közlekedni. Indulás Budapest nyugati pályaudvarról dél-élelt 9 óra 40 perczkor, érkezés Orsovára este 7 óra

18 perczkor. Érkezés Budapest nyugati pályaudvarra este 6 óra 35 perczkor.

Magyarország részvétele a h. é. és közúti vasutak nemzetközi kongresszusán. A helyi érdekű és közúti vasutak nemzetközi egyesülete ez évi szeptember 7—12. napjain Münchenben kongresszust tart. Ezen a kongresszuson a magyar kormányt Pulszky Garibaldí miniszteri tanácsos, a vasúti és hajózási felügyelőség főnöke fogja képviselni. A kereskedelemügyi miniszter Pulszky miniszteri tanácsoson kívül Rudan Amadé miniszteri osztálytanácsos és dr. Dubszky Alfréd műszaki tanácsost is kiküldötte a kongresszusra.

Utépítés tartalékmunkásokkal. A folyó évben netán bekövetkező aratási sztrájk káros következményeinek ellensúlyozása céljából felfogadott tartalék-munkások időleges foglalkoztatása tekintetében a földmivvelésügyi miniszter úgy rendelkezett, hogy az idén nem az összes tartalékmunkások, hanem azoknak csak egy része helyeztetett el az állami ménésbirtokokon. A tartalékmunkások nagyobb hányada ellenben azon vármegyék területén talál foglalkozást, amelyek területéről toboroztattak. A hegyvidéki kirendeltég körzetébe vont vármegyék területéről toborzott tartalékmunkások foglalkoztatása végett az illetékes vármegyei államépítészeti hivatalok által készített munkatervek alapján Bereg vármegyében négy utszakasz 11.000 korona költséggel, Máramaros vármegyében három utszakasz 14.000 korona költséggel, végül Ung vármegyében két utszakasz 5000 korona költséggel, összesen tehát kilenc utszakasz építése 30.000 korona költséggel határozottatott el. Ebből 20.000 korona a tulajdonképpeni utépítési munkálatok terhére a kereskedelemügyi miniszter által, 10.000 korona pedig a partvédelmi munkálatok költségei terhére a földmivvelésügyi miniszter által engedélyeztetett. A munkálatok már mindenütt serényen folynak s e révén a tartalékmunkások tisztességes keresetre tesznek szert.

A Fegyver- és gépgyár r.-t. kibővítése. Már volt hír arról, hogy a Fegyver- és gépgyár részvénytársaság kibővíti üzemét s fegyver-osztályt létesít. Ez az osztály készíteni fogja a Frommer Rudolf igazgató által feltalált, a Browning-szerkezetekhez hasonló ismétlődő pisztolyokat. Ezeket kívül golyós vadászfegyvereket is fognak gyártani. A gyárba 7—800.000 koronát fektetnek be.

A magyar értékmegállapító bizottság 1906. évi jelentése. Terjedelmes kötetben tette ma közzé Kosuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter rendeletéből a m. kir. központi statisztikai hivatal a kebelében működő magyar áruforgalmi statisztikai állandó értékmegállapító bizottság jelentését a magyar szent korona országainak 1906. évi külkereskedelmi forgalmáról. A több mint hatszáz oldalra terjedő kötet gazdag tartalma fölül azt közöljük, hogy tömör bevezetése a bizottság 1906. évi szervezetéről és működéséről számol be és legfőbb vonásaiban az 1906. évi külkereskedelmi forgalmat ismerteti. ezután pedig a bizottság husz szakosztálya a hozzája utalt áruk külkereskedelmi forgalmát mutatja be, indokolja a megállapított egységértékeket, ecseteli az 1906. esztendő áralakulásait és az egyes üzletágak üzletmenetét. Fontosabb áruknál termelési adatok egészítik ki a képet, melynek érdekességét nemzetközi összehasonlítások növelik; a világkereskedelem legfőbb cikkeinél kimerítően van ismertve a világpiac alakulása. Különös gondot tárgyalja a jelentés fontosabb kiviteli cikkeknek chance-jait Ausztriában és a többi külföldi piacokon és behatóan foglalkozik másfelől a magyar piac jelentőségével a külföldi, különösen az osztrák termelés szempontjából. A bizottság jelentése, melynek használatát egy a kötet végén foglalt betűsoros névmutató tetemesen megkönnyíti, az érdeklődő közönség részéről 6 koronáért szerezhető meg.

Kereskedelmi szerződésünk Romániával. A Romániával fennálló provizórium tudvalevőleg a folyó év végével lejár. Hir szerint már szeptemberben megindulnak a tárgyalások Bécsben a magyar és osztrák kormány, valamint a román kormány megbízottai között. Románia kormánya mindent elkövet legujabban, hogy ugyanolyan eredményeket vívjon ki a magyar és osztrák kormánytól, mint amintőkét az új szerződés Szerbiának biztosít. A gazdák lapja óvást emel az ellen, hogy a szerb szerződésben foglaltakhoz hasonló engedmények adassanak Romániának is. A Romániával megindítandó kereskedelmi szerződéses tárgyalások előfeltételének tartják a magyar gazdák, hogy a mai állategészségügyi határázár

Raglan 21—26 frt
Felöltő vagy
Tőlkabát
Budapest, IV., (Belváros)

Magyar-utca 6. az emeleti termekben.
Museum-körút és Kosuth Lajos-utca sarok melletti

teljes szigorában fentartassék, továbbá, hogy az élő-állat és huszbehozatal lehetősége a Romániával való szerződéses tárgyalások anyagából teljesen kikapcsolassék.

Rézgyárosok fuvarosainak. A pécsi Herczeg Testvérek rézgyáros cég és Mestrits Jenő réz- és lakatosgyáros cég egyesültek és részvénytársasággá alakultak „Egyesült pécsi réz- fém- és lakatosgyár r.-t.” czimen. Alaptőkéje 600.000 korona. A társaság elnöke: Zsolnay Miklós.

Megalakult a fuvarosok és szállítók egyesülete. A fővárosi fuvaros- és szállító-munkaadók tegnap, vasárnap délelőtt tíz órakor a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában egyesületük megalakítása végett közgyűlést tartottak. A gyűlésen a Fővárosi Fuvarosok Ipartársulata, a Budapesti Fuvarosok Szövetsége, a Budapesti Szállítók Egyesületének tagjai nagy számmal jelentek meg, úgy, hogy a kamara ülésterme alig fogadhatta be őket. Gleichmann Miksa indítványára Kaiser Alfréd nagyfuvarost kérték fel az alakuló gyűlés vezetésére. Kaiser Alfréd elnöki megnyitó beszédében rámutatott arra az áldatlan helyzetre, amely a fuvarozással foglalkozó munkaadókra nézve a kocsisok erőszakosságai következtében előállott. A munkaadó nem rendelkezhetik szabadon a saját üzemében; nem oszthatja be a munkát úgy, amint helyesnek véli; nem fogadhat fel olyan munkást, akiben megbízik; nem bocsáthatja el azokat, akik neki meg nem felelnek, mert minden intézkedésébe, minden rendelkezésébe beleszórnak a kocsisai. Nem vállalhatnak munkát anélkül a súlyos aggodalom nélkül, hogy a kocsisok szeszélye, mikor és hol fogja annak kivételét megszakitani; nem fektethetik biztos alapra az üzleti kalkulációt, mert bojkott, sztrájk és amerikkázás megdönti legrealisabb számításukat; üzleti kockázatukat pedig a kiszámíthatatlanságig ingadozóvá tette egy feltokodott új tényező: a szaktársak okvetetlenkedése. Régi tisztességű munkásaink helyett — ugymond — olyanokkal kell dolgoznunk, akik szántszándékkal anyagi romlásunkra törnek, bennünket lépten-nyomon megkárosítanak, nem teljesítik még a minimális munkamennyiséget sem; aki pedig jobb érzésére hallgatva, becsülettel meg akar felelni kötelességének, azt ki-bojkottálják a munkából. A bujtogatók egymásra uszítják, egymásnak véres ellenségévé teszik azokat, akik egymásra vannak utalva, mert munkaadó és munkás csak együttesen haladhatnak a boldogulás útján. Mi jól tudjuk, hogy nekünk közösek az érdekeink a becsületes munkásokkal, velük együtt akarunk boldogulni, de ez csak úgy lehetséges, ha nem tűrjük tovább, hogy fáradtság munkánk gyümölcsén pusztító férgék élésködjenek. Az elnök beszéde után Forrai Soma, a Fuvaros Ipartársulat titkára számolt be az előkészítő-bizottság működéséről és bemutatta az alapszabály-tervezetet. A közgyűlés, amely ezután az alapszabályokat pontonként tárgyalta s megbizta az elnököt, hogy az alapszabályok kormányhatósági jóváhagyását kieszközölje s ha ez megtörtént, haladéktalanul hívja össze a tisztválasztó közgyűlést. Forrai Soma hangoztatta, hogy az új egyesület megalakulása nem jelent a munkaadók részéről harci készülődést, hanem az ipari béke biztosítását kívánja szolgálni. Végül Kaiser Alfréd elnök köszönetet mondott a Kereskedelmi és Iparkamara elnökségének az ülésterem átengedéseért s zajos éljenzés közepette berekesztette az alakuló közgyűlést.

Az új vasúti üzletszabályzat. Megemlékeztünk annak idején már arról, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a vasúti üzletszabályzat reformját tervezi. Az új üzletszabályzat tervezete immár — a német és osztrák kormányokkal májusban befejezett tárgyalások után — elkészül s azt a miniszter a napokban küldte meg a kereskedelmi és iparkamaráknak, valamint az érdekelt más egyesületeknek abból a czélból, hogy a tervezetre szeptember 25-ig véleményüket nyilvánítsák. Szeptember vége felé ugyanis az osztrák kormányval újabb tárgyalások kezdődnek az üzletszabályzat összeegyeztetésének megbeszélése végett, miért is kívánatos, hogy akkorra a hazai érdekelttség véleménye és esetleges kívánságai ismeretesebb és a jogosultnak mutatózó kívánalmak és javaslatok még figyelembe vehetőek legyenek. A 110 kvart oldalra terjedő tervezet főbb cziméi az általános határozmányokon kívül a következők: Személyszállítás, utipodgyász-szállítás, expresszáru-szállítás, hullaszállítás, élőállatok szállítása, áruk szállítása.

Országos czipész-kisiparos kongresszus Győrött. Szombaton és vasárnap tartották Győrött az országos czipész-kisiparos kongresszust, melyen a kiküldöttek élénk érdeklődése közben országos közérdekű kérdéseket vettek beható tárgyalás alá. A győri kongresszus nagy tárgyanagából kiváltképpen az önálló vámterület és jegybank kérdése, ugyszintén az ipartörvény revíziója ügyében hoztak értékes határozatokat; a magyar czipésziparosok régidők óta küzdenek az önálló vámsorompó felállításáért, ami helyén való is. A magyar czipésziparosok az osztrák ipar egészség-telen versenye folytán évről-évre mind válságosabb helyzetbe jutottak. Ez a körülmény motiválja a győri kongresszus alábbi határozatát is. A kongresszus az önálló vámterület és jegybank ügyében az alábbi határozatot hozta:

Tekintettel arra, hogy a czipésziparosok évtizedek óta az önálló vámterületért és jegybankért küzdöttek s ezek megvalósítását ma is elsődrendű szükségnek tartják hazánk közgazdasága érdekében, élénk helyeslés mellett, minden vita mellőzésével a kongresszus egyhangulag kimondotta, hogy minden erejével támogatja a nemzeti kormányt, az önálló vámterület és jegybank létrehozásának munkájában s amíg ezek törvénybe iktatva nincsenek, megvalósításukat minden országos ipari tanácskozáson sürgetni fogják.

A kongresszuson tárgyalt kérdések közül említést érdemelnek az alábbi kérdések:

Igy Jakner József indítványára kimondta a kongresszus, hogy az ipartörvény módosítása alkalmából felterjesztésben kéri a kereskedelmi minisztert, hogy az üléses munka kérdésének megoldásáról törvény útján intézkedjék. A kongresszus kívánja az adótörvények reformját a pécsi kongresszus határozatainak figyelembevételével, a fokozatos adórendszer elvének alapján. Az adókulcsot három százalékban kívánja megállapítani. Sürgösi a kongresszus a teljes vasárnapi munkaszünet elrendelését, valamint azt is, hogy a vasárnapi munkaszünet terjesztessék ki a vendéglőkre, kávéházakra és pánikamérésekre is, úgy, hogy azokban az órákban mentessenek fel a szünet alól, midőn a közönség érdeke azt szükségessé teszi. A pánikamérésekre nézve a kongresszus a teljes vasárnapi munkaszünetet kéri a kormánytól. Utóljára maradt a napirend egyik kiválóan fontos pontjának, az ipartörvény revíziójának tárgyalása. Schall Antal előadó felsorolta az ipartörvény tervezetének mindazon pontjait, amelyeknek megváltoztatását, illetve teljes kihagyását a czipésziparosok érdekében szükségesnek tartja. Sajnálja, hogy a tervezetben keveset valószínűsített meg a czipésziparosok évtizedeken át hangoztatott kéréseiből és az inkább több olyan intézkedést tartalmaz, amelyek még terhesebbek lesznek, mint az eddigi törvények. A tervezetben benyújtott határozati javaslatokat a nagygyűlés Szabó Gyula indítványára az igazgatósághoz utasította. A kereskedelmi minisztert felkéri, hogy a tervezet megvitatására egybehívandó szaktanácskozmányra hívja meg a czipész kisiparosok képviselőit is. Ezzel a kongresszus napirendje kimerült. A miskolci kiküldöttek meghívására elhatározták, hogy a legközelebbi országos kongresszust és kiállítás-tást 1911-ben Miskolcra tartják meg.

A takarmányhiány enyhítése. A közös hadügy-miniszter Darányi földmivelésügyi miniszternek azt az ajánlatot tette, hogy hajlandó a magyarországi összes hadtestek területén fennálló katonai élelmezési raktárak üzemében termelendő rozkorpát a takarmányhiány enyhítésére átengedni. A földmivelésügyi miniszter ma értesítette a közös hadügyminisztert, hogy a jelzett korpakészletet tárczája hitelének terhére átveszi. A korpakészlet a valóban inséges vármegyék területén lakó és az állattartás tekintetében tényleg megszorult kisgazdáknak kedvezményes áron, készpénzfizetés mellett, ki fog osztani. A vonatkozó intézkedés már a napokban ki fog adni az érdekelt gazdasági egyesületeknek. A földmivelésügyi miniszter egyúttal intézkedett, hogy a gazdasági egyesületek és a nagyközönség is, felhívassék az-iránt, hogy szálal takarmánykészleteiket, különösen Pest, Fejér, Veszprém, Zala, Jász-Nagykun-Szolnok, Baranya, Somogy és Tolna vármegyék gazdasági egyesületeivel az árak feltüntetése mellett közöljék, hogy ezek az egyesületek a rendelkezésre álló készletek felől tájékozva legyenek.

Országos sörárpa-vásár Pozsonyban. Augusztus 14. és 15-én tartották — amint ismeretes — Pozsonyban az idei sörárpa-vásárt. A vásár rendezőségének végleges összeállítása szerint eladott és bejelentett 503 waggon árpa. Az eladási átlagár 19 koront 50 fillér körül mozgott. A vásárrendező bizottság kereskedő tagja Milhofer Imre volt, aki teljes szakértelemmel mindent elkövetett a vásár érdekében.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. augusztus 17-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap is esős idő volt. 10 mm.-t meghaladó csapadék leginkább az ország délnyugati és délkeleti részein esett. Délen zivatarok voltak. Verseczen kisebb tyuktojás nagyságu jég esett. A hőmérséklet maximuma: Bavanistén 30 C°, minimuma: Késmárkon 5 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony és hűvös idő várható, helyenkint inkább csak keleten esővel.

Allomás	Lágyorlás mm	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm		Hőm. sők lel
					max.	min.	
A.-Szlátina	57.6	15.2	W	2	2	1	20 18
Ungvár	57.4	13.9	NE	1	4	1	19 10
Késmárk	58.9	11.4	N	1	4	1	16 6
Losoncz	58.8	13.8	N	2	2	2	17 12
Ózvalia	58.9	12.4	NW	1	1	1	18 12
Budapest	59.2	14.0	NW	1	1	1	18 13
Hörny	60.4	12.7		2	4	1	17 11
Köszhely	60.4	12.8		2	4	1	17 11
Pácz	60.5	13.1	NW	3	4	1	19 11
Zágráb	61.6	11.0	W	1	1	1	12 11
Flumo	59.7	15.4		4	13	2	18 13
Szopod	59.1	14.7	NW	1	4	2	21 13
Tamocvár	58.9	14.2	NW	1	4	6	25 8
Nagyvárad	58.1	14.0	NW	3	4	3	21 12
Kolozsvár	57.1	15.8		4	2	5	4
Nagyszében	58.1	15.6	SE	1	4	2	25 13
Szalmár	12.2		S	2	4	4	17 10
Eser	13.2		SW	1	4	4	24 11
Araváralja	10.2			1	1	1	17 7
Solmezbánya	10.4		NE	2	6	6	14 6
Komárom	10.9						
Magyar-Ovár	13.9						
Sopron	13.2		W	2	9	9	17 8
Cezék	13.2		NW	2	4	16	22 13
Cirkvenca	13.3					2	23 15
Dobreczen	15.0		NE	1	4	5	18 13
Kocsakomót	15.0		N	1	4	7	17 11
Arad	14.7		N	2	4	6	19 13
Órád	15.4		N	2	4	2	23 14
Zsombolya	14.7		N	2	4	8	24 12
Versec	15.4		NW	1	4	4	30 15
Orsova	19.9		W	2	2	6	30 17

Felélő szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalizatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szárazfürdők.
Főbb javallatok: Altalános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. Kezelés egész napon át. — Kivánatra prospektus

Idéggengességi állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősröradás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huyagsavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok, (Elhízás, cukorbetegség, vészségénység).
Bőrbajok, Bőrviszketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használatra valódi élítés gyomorbaajosoknak és székezőrültségben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. augusztus 13-tól augusztus 16-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	128054	15488
Rozs	4944	3444
Arpa	9833	—
Zab	35223	29586
Tengeri	5104	10831
Liszt	732	38670
Korpa	—	8296

Értéktőzsde.

Gyenge irányzattal nyílt meg a mai előtőzsde. Az üzlet folyamán azonban bécsi vételek következtében némileg megszilárdult és az értékek árfolyamai mérsékelt forgalom mellett barátságos hangulattal zárultak. Osztrák-magyar államvasuti részvények előnyben részesültek és a múlt heti zárlathoz képest két koronával javultak. A déli tőzsdén — mivel a berlini jegyzések nem buzdítottak — tartózkodó volt a spekuláció és a forgalomba került értékek árfolyamai mérsékelt üzlet mellett tartott irányzattal zárultak.

Előtőzsde.

Előtőzsde barátságos.
Kötettek: Osztrák hitelrészvény 631.25-132.— Magyar hitelrészvény 744.—745.— Osztrák-magyar államvasut 692.50-692.75. Magyar leszámítoló-bank 472.—

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartó.
Kötettek: Magyar hitelrészvény 744.—747.25. Osztrák-magyar államvasut 692.50. Déli vasut 115.75. Magyar leszámítolóbank 472.50. Jelzálogbank 430.75-431.— Közüli vaspálya 556.— Városi villamos vasut 261.— Hazai bank 280.—281.— Konvertált jelzálog sorsjegy 118.25. Kereskedelmi részv.-társ. 571.—

Utőtőzsde.

Az utőtőzsdén kötötték: Osztrák hitel 631.— Magyar hitel 744.— Államvasut 692.50. Jelzálogbank 435.— Leszámítoló bank 472.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, augusztus 17. (Saját tudósítónk jelentése.) Vásárlási kedv hiányában az üzleti forgalom a lehető legszűkebb keretek között mozgott, az árak

nem változtak s csak éppen árpában volt némi üzleti tevékenység, sőt hír szerint egy sörfőző gyár pénteken délután körülbelül ezer waggon morvaországi és tótfelvidéki árpát vásárolt napi áron. Jegyezett buza: új tiszavidéki 12.—12.45 korona, marosi 11.80-12.20 kor., bánáti 11.80-12.20 korona, tótfelvidéki 11.60-12.05 korona, csepeli 11.60-12.05 korona, új déli vasuti 11.65-12.—, marchfeldi 11.50-11.80 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 9.70-9.95 korona, csepeli 9.65-9.90 kor., pestmegyel 9.75-10.— déli vasuti 9.65-9.90 korona, különféle magyar 9.65-9.90 kor., osztrák 9.55-9.80 korona.

Arpa: morvaországi 9.40-10.75 kor., marchfeldi 9.—9.90 kor., bécsvidéki 9.—10.— kor., tótfelvidéki 8.30-10.40 kor., csepeli —, győri —, kor., déli vasuti 8.50-10.— kor., tiszavidéki 7.60-9.40 kor., északmagyarországi 8.—10.— korona.

Magyar tengeri: régi 8.25-8.50, új —, — korona, cinquantin 8.70-9.—, új —, — korona.

Magyar zab: selejtes —, — kor., közepes 8.45-9.— korona, elsőrendű —, — kor., válogatott 9.—9.30 korona, cseli-morvaországi és alsóausztriai —, — korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, aug. 17. Az ünnepi szünet után a mai előtőzsde nagyon nyugodt, gyöngülő irányzattal folyt le. Az üzlet nagyon szűk keretben mozgott és csak egyes értékek kerültek forgalomba. Hitelrészvények nem tudták az árfolyamukat megtartani. Alpési bányarészvények gyengébbek, míg ellenben török dohányrészvények visszavásárlásokra javultak. Államvasuti részvényeket átmenetileg kerestek. A déli tőzsde nyugodtan indult. Később nagy üzleti csend ben az árfolyamok színvonalukat megtartották.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitelr. 632.— Magyar hitelr. 742.—, Länderbank —, Államvasut 693.—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 114.85.—, Alpési bányatársulat 668.—, Rimamurányi 556.—, Májusi járadék 96.35, Magyar koronajár. 92.90 Orosz érték —, Török sorsjegy 184.—, Német márka 117.42.

A déli tőzsde nyugodt hangulatban nyílt meg.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 631.50, Magyar hitel 742.—, Länderbank 439.—, Unio-bank 544.50, Államvasut 693.—, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 114.25, Gőzhajó —, Alpési bányarészvény 668.—, Májusi járadék 96.35, Magyar koronajáradék 92.90, Török sorsjegy 183.50, Német márka 117.42, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 556.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, augusztus 17. (Osztrák értékek zárlata. 4-2 százalékos papír-járadék 96.40, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.75, 1860-as sorsjegy 150.90, Osztrák hitelsorsjegy 474.—, Angol osztrák bankrészvény 294.50, Bécsi Bankverein 522.50, Osztrák-magyar bank 1740.— Déli vasut 113.75 Dunagőzhajózási társ. 1000.— Dohány rész. 383.50 Cs. k. arany (vert) 11.36 Német bankv. 117.37 Osztr. Lloyd 401.— 4.2 száz. ezüst. jár 96.35-99.25, Osztr. koronajáradék 96.50, 1864-es sorsjegy 260.50, Osztrák hitelintézeti részvény 630.50, Union-Bank 544.—, Osztrák Länderbank 438.90, Osztrák-magyar államvasut 692.40, Elbavölgyi vasut 452.—, Alpési részvény 667.50, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.40, Lipótkohó 423.—, Töröksorsjegy 183.85. Gyengült.

Bécs, augusztus 17. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.10. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.25, Magyar hitelbank részvény 742.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 473.—, Rimamurányi 556.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 393.—, Magyar koronajáradék 92.40, 4 százalékos magyar földfeherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 183.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény 331.—, Magyar jelzálogbank 430.50, Magyar keresk. bank 3320.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, augusztus 17. (Tőzsdéi jelentés.) A tőzsde kedvezőbb new-yorki jelentésekre szilárd irányzat mellett nyílt meg, ami az árfolyamok némi emelkedését vonta maga után. Igen élesen alakult azonban az üzlet a bányarészek piacán, ahol a német-luxemburgi bánya- és kohórészvénytársaság váratlanul kedvező zárlata százalékonkénti emelkedést idézett elő az összes rokonértékekben, míg német-luxemburgiak 2%-ot nyertek. Járadékok szintén élén-

A NAGY TITOK

IRTA: W. COLLINS.

37

— Ön előbb azt mondta, hogy Dexternek ismétlni fogja mindazt, amit lady Clarinda Beauly asszony felől mondott — folytatta az ügyvéd. — És abban a hitben él, hogy Dexter egyszer éppen úgy meg lesz lepve, mint ön volt. Szeretnék ezzel egy jóslatot mondani, hogy Dexter önt csalódásba fogja ejteni. Nem fog csodálkozni, hanem vakmerően azt fogja állítani, hogy önt hamis adatokkal félrevezették, melyeket Beauly asszony saját érdekében, hogy bűnét palástolja, forgalomba hozott. Nos kérem, válaszoljon erre, ha ilyen módon igyekszik önt félrevezetni és egy ártatlan hölgyre gyanút vetni, akkor a véleménye meg lesz döntve, melyet Dexterről táplált.

— Saját véleményemből vetett bizalmamat nem döntheti meg semmi.

— Nagyon helyes. Várom az értesítést és abban reménykedem, hogy a jövő hét végén már egy véleményen leszünk. Mindenekelőtt titoktartók legyünk. Az én nevemet nem szabad előtte említenie. És most Isten önnel! Szerencsés utazást!

Este hét és nyolcz óra között értünk Londonba. Mivel Benjámint hazasiürgőnyözött, egy kocsis is várt reánk.

A kertajtónál feltűnt nekem egy poni-kocsi, mely várakozni látszott, a bakon pedig egy herkulesi termetű kocsis ült. Nem volt időm tovább körülnézni, mert Benjámint házvezetőnője az ajtóban várt bennünket és izgatott hangon fogadott:

— Oh mennyire örülök, hogy visszatérték! Félig halott vagyok az izgalomtól. Néhány óra előtt egy óriás ember volt itt, azt kérdezte, hogy mikor térnek vissza. Azt feleltem, hogy önök megtáviratozták, hogy negyedkilenczkor megérkeznek. Erre azt mondta az idegen, hogy várjak egy pillanatig, ő rögtön visszatér. És csakugyan

vissza is jött, a karjában valami réműletest tartott és mert a borzalomtól nem tudtam megakadályozni, egyenesen a dolgozó-szobájába ment. Aztán újra kijött egyedül. Nem volt meg a bátorságom, hogy oda bejussak, a rendőrség szintén nem akart tudni az egésztől — oh ...

Anélkül, hogy tovább hallgattam volna a beszédet, a házba átmentem maz ebédlőn és a félig nyitott ajtón benéztem a dolgozó-szobába.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET.

Csakugyan! Ott ült Dexter, elaludt Benjámint kedvencz fotelijében. Takaró nem takarta el rémes csonkaságát. És igazán nem csodálkoztam azon, hogy az öreg házvezetőnőnek minden tagja remegett a réműletté.

— Mi az Valéria? — kérdezte Benjámint.

Már egyszer említettem, hogy Dexternek rendkívül finom volt a hallása. Bármilyen halkan is szólt Benjámint, Dextert mégis felébresztették a halk szavak. Megdörzsölte a szemét és ártatlanul mosolygott, mint egy kis gyermek.

— Hogy megy a sora kedves Valéria asszony? — kérdezte. Egy kissé elszunyadtam. Nem is hiszi, mily boldognak érzem magam, hogy újra láthatom. Ki ez az ur?

Újra megdörzsölte szemét és Benjámindra pillantott.

— Ugy mutattam be, mint a háziurat.

— Bocsásson meg uram, — mondta Dexter, hogy fel nem emelkedem. Nem tudok felállni, mert a természet nem ajándékozott meg lábakkal. Ugy látom csodálkozik, hogy használatba vettem karosszékét. Az a szép hölgy ott, nagyon kegyetlen tud lenni, mert a multkor is elhagyott, pedig még olyan szívesen elbeszélgettem volna vele. Én egy szegény, szerencsétlen nyomorék vagyok, a szívem meleg és a kíváncsiságom olt-hatatlan. Olthatatlan kíváncsiság azonban egy átok. Elviseltem mindaddig, míg az agyam forni nem kezdett; akkor elküldtem a kertészemért és idehozattam magam. Szívesen vagyok itt. Valéria asszony látása balzsam vérző szívemnek, Mondani valója van nekem és én csak úgy égek a kíváncsiságtól. Ha Valéria asszony nem na-

gyon fáradt az uttól, mindjárt szívesen meghallgatnám az újdonságokat. Kedves Benjámint ur ön úgy néz reám, mintha vigasztalná az elszomorodottat. Nyujtsa kezét és engedje meg, hogy itt maradhassak.

Elébe nyújtotta a kezét, szelid, kék szemei pedig alázatos kérést mutattak. Benjámint elfogadta a kezét olyan mozdulattal, mint mikor valakit komor álom tart fogva és aztán mintegy tanácsot kérve, rám nézett.

— Hagyjon magamra Dexterrel, — sugtam feléje.

Benjámint még egy megrettent pillantást vetett a különös szőnygre, meghajította magát és kiment a szobából.

Amikor magunkra maradtunk, hosszabb ideig némán néztük egymást.

Annak a rettenetes gyanunak daczára, amely az ügyvéd mint mérget beadott nekem, ebben a pillanatban nagyon szántam Dextert.

Ő kezdett el előbb beszélni.

— Lady Clarinda — kiáltotta vadul — hozzam való bizalmát egészen szétrombolta.

— Ezt lady Clarinda nem tette, — válaszoltam. Egyáltalán kíséreltet sem tett arra, hogy véleményemet megváltoztassam. — Tényleg meg volt az okom, hogy néhány napra elutazzam.

Dexter sóhajtott, lehunyta a szemét, mintha valami nagy terhet vettem volna le róla.

— Legyen irgalommal irántam, kért aztán és meséljen el mindent. Távolléte alatt oly nyomorultnak éreztem magamat. Mit beszélt lady Clarinda Beauly asszony felől. Mindent megtudott, amit óhajtott megtudni?

— És még annál is többet, — feleltem én.

— Mit? mit? mit? — kiáltotta Dexter vad türelmetlenséggel.

Az ügyvéd utolsó jóslatszerű szavai jutottak ismét az eszembe. A leghatározottabban állította, hogy Dexter folytatni fogja kisdéd játékait, amennyiben engem tévuttra fog vezetni és nem fog csodálkozni afelett sem, ha megtudja, mit mondott lady Clarinda Beauly asszonynál.

(Folyt. köv.)

kebb kereslet tárgyát voltak, míg bankok csak elvétve találkoztak nagyobb érdeklődéssel. Gözhajós részvények majdnem egészen háttérbe szorultak. A további folyamatban a vállalkozási kedv minden üsztönzés híján jelentékenyen emelkedett és a zárlat a magánkamatláb újabb emelkedésére valamivel gyengébb volt. A készpénzpiac iparértékei többnyire jól tartották magukat. Magánleszámitolási kamatláb 2 1/2%, napipénz 3%.

Zárlatok jegyzetlik: 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyáradék 98.50, osztrák hitelrészvény 198.40, Déli vasut 21.60, orosz bankjegyek 215.40, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto Commandit 176.50, Dinamit-truszt 163.90, Harpeni 200.75, Unifikált török járadék 94.—, 4,2 százalékos ezüst-járadék 96.50, 4 százalékos magyar aranyáradék 93.50, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 148.—, Bécsi váltóár 85.25, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 214.75, Gelsenkircheni 194.45, Laurakohó 211.75. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) aug. 17. 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyáradék —, 4 százalékos magyar aranyáradék 93.40, Osztrák hitelintézeti részvény 198.20, Osztrák-magyar államvasut 148.25, Északnyugati vasut 148.50, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.39, Bécsi Bankverein 142.90, Villamos részvény 141.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.45, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-magyar bank 124.70, Déli vasut részvény 21.70, Elbvölgyi vasut —, Bécsi váltóár 851.83, Párisi váltóár 871.10, Union bankrészvény —, Alpési bányarészvény —. Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) augusztus 17. 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.—, 1860. sorsjegy 153.—, Déli vasut 21.65, 4 százalékos aranyáradék 98.20, Osztrák hitelrészvény 198.90, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 104.30, 4 százalékos Magyar aranyáradék 93.35. Szilárd.

London, augusztus 17. Angol consol 86 1/8.

Páris, aug. 17. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.37, Osztr. aranyáradék 100.—, Magyar aranyáradék 94.60, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 87.—, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 288.—, 5 százalékos marokkói járadék 514.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 94.90, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 91.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 99.30, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 518.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 95.—, 4 százalékos unifikált török jár. 93.40, Török sorsjegy 174.25, Török dohányrészvénye 408.—, Osztrák föld-hitelintézet 11.23, Osztr. Länderbank 473.—, Magyar jelzálogbank 457.—, Banque de Paris 1495, Banque Ottomane 682.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridional vasut 656, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 577.—, Rio Tinto 17.30, Sucrerie d'Egypte 30.—, Tula 248.—, Thomson Houston —, Uríkányl közszén 162, Chartered 20.75, De Beers 300.50, East Rand 103.—, Jagersfontein 103.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 61.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.12, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4. Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/10, Csek Londonra 51.50, Magánkamatláb 1/4. Tartott.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, augusztus 17. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 2661 darab magyar, 129 drb galicziai, — drb bukovinai, 864 darab németországi.

Jegyzések kilogrammonként élősúlyban: Magyar hizódkör I-ső minőségű 72-80 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 64-70 fillér, III. min. 48-62 fillér, kivét. — fillér, galicziai hizódkör I-ső minőségű 82-88 fillér, II. minőségű 72-80 fillér, III. minőségű — fillér, német hizódkör I. min. 82-92 fillér, kivételesen — fillér, II. min. 74-82 fillér, III. minőségű 70-73 fillér, legelő ökör 48-72 fillér, paraszti ökör 48-58 fill., bika 50-70 korona, kivétel. — korona, tehén 72-74 korona, bivaly 36-48 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, augusztus 17-én. (Hivatalos tudósítás), Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkénti 400 kilogrammon felül)

fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban) 130-131 fillér, Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 131-132 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 135-137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi augusztus 14. napján volt készlet 37193 drb., 1908. augusztus hó 15-én felhajtott 516 darab, 1908. augusztus 15-én elszállított 303 darab, 1908 augusztus 17. napjára maradt készletben 37406 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, aug. 17. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 978 darab sertés, 54 darab süldő, 5 darab malacz. Pótfelhajtás 174 drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 1183 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 2161 darab sertés, 54 darab süldő, 5 darab malacz. Eladott 1644 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 517 drb sertés, 54 darab süldő, 5 drb malacz. Mai árak: Zsírterítés öreg elsőrendű 350 kg-on felül — fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül — fillérig, ételsúlylevonással 132-138 fillérig; fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — fillér, ételsúlylevonással 134-138 fillérig, könnyű 220 kg-ig — fillér, ételsúlylevonással 134-138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr-ig — 72 fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősúlyban értendő.) A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

VIZÁLLAS.

Table with columns for 'méter' and 'aug. 17. aug. 14.' listing various locations and their corresponding measurements.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS

SZÍNHÁZAK

Kedden, 1908. augusztus 18-án

Király színház

100 év múlva

Enklos. táncos. látványos tréfa 3 felvonásban, 9 képben, írta Martos Ferencz. Zongorát öszo állította Maribon Góza. N. Zajtlay isván Németh Baczur Gaszton Papir Tóli Thoa Olivós G. Péter, hotelulajdos állalkerülgész, Boross Franco, Major, műnizter, szokasztó Szirmai Pavilések, Pribiesok, Samu, szerencsen Rátkai László R. Paleskel polgármes-or, Dörögi Z. Molnár Kekk, Huszárkapitány Raskó

Kezdeté 8 órákor Műsor Szerda: 100 év múlva Csütörtök: d. u. János vitéz. este: 100 év múlva Péntek: 100 év múlva Szombat: 100 év múlva Vasárnap: d. u. János vitéz. este: 100 év múlva

Magyar színház

A Sasfiók

(L' Aiglon) Dráma 5 felvonásban írta Rostand Edmond, fordította Abrányi Emil Személyek: Ferencz Törzs Flambeau Csorlos Melternich Garas Ferencz esászár Róthay Marmont tábornagy Thuróczy A szabó Z. Molnár Gentsz Rátkai Bárdi Bonanus Molnár Maria Lujza Forrai B. Camorata grófnő Polgár I. De Lorget Teréz T. Halmi M. Főherczegnő Mészáros G

Kezdeté fél 8 órákor Műsor Szerda: A Sasfiók. Csütörtök: A esászár katonái. Péntek: A sasfiók Szombat: A két egér. Vasárnap: A két egér

AMERIKAI PARK

Telefon 4-49. UJ-ÖSBUDAVARA Igazgató: Fricoldmann A.

Nyitva délután 6 órától reggel 4 óráig. Ma és mindennap

Nagy Disz Előadás a Varietében.

Persina 100 idomított állattal

8 Tan-Kvai 8 8 Colin-Clairons 8 a kinal művészek a forgószálláncosok és az egész monstre augusztusi műsor.

A Tabarin Moulin-Rougeban

Kezdeté 12 órákor 25 szonácziós új szám Kezdeté 12 órákor HAJNALIG TÁNCZELŐADÁSOK Az előadások kezezőtől kezdve minden este megtartanak.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma este 8 órákor.

Nagy fényesujdonsági estély

„HELGOLAND“ Nagy kiállításos vízi némajáték 150 négy-szög méter vízi a circusban, Fényes kiállítás, tűzijáték. FONTAIN ILLUMINEUSE 80 helyből álló ballekar és az egész nagy műsor.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendégloje VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám. A szalmaözegek legkedveltebb éterme. Kérésre árak! * Előző kísérlet

PÁLMALIGET" NAGYVENDÉGLŐ

ARÉNA-ÚT 74. SZÁM. Estőnkint BANDA MARCOZI és FIÁK zongorának hangversenye. — Előkelő családok találkozási helye. — Előrendű könyha, kitűnő német-gyorki és külföldes borok. — ooooo Számos látogatást kér tisztelettel ooooo

EKAMP GYULA a bikszázi fürdő áterem volt bérloje.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennis-pálya-készítő s föl-szerelő. Versenyjátékosok egyedül rakotjavítója. — Budapest, IV., K. szonácziós utca 3. szám. (2. sz. udvaron)

Országos Magyar Tanügyi Iroda

Alapított 1904.

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 42. sz.

Vidéki szülőknek Budapestben ismét (elemi, Közép, egyetem) járó gyermekeiket (fiú és lány) előkelő családoknál ellátásra elhelyezi, s e célból a szülők az irodában levő több ezer budapesti előkelő családnak ajánlatai közül tetszés szerint válogathatnak. Elváltaja tanulónak Budapest összes tanintézetébe leendő beiratását. Nevelőt, instruktort, ajánl és elhelyez. Szülőknek a tanuló émeneteléről magánlevelekről aavonként értesül. Beszerez (új és használt) tankönyveket, an-szereket, bolti árjegyzék szerint díjmentesen. Felvágó-sítást ad Európa összes iskoláiról. — Utbairgítását ad magántanulóknak. Kérjen prospektust.

Ellátásra való elhelyezés ezéjából — előjegyzést már most elfogad —

A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitel- osztály megnyilt

a legolcsóbbtól a legfinomabbig kaphatók készpénz-ért vagy banknál tücszt-betű részletre.

A vásárolt zongorák vagy hangszerek értékét egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adósa. A hangszere ára tehát csak annyi, mintha készpénzért venné.

Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telopés. Budapest, Király-utca 88. szám. Prospektus és árjegyzék minden hangszerekről külön díjmentesen.

SZÍNHÁZAK

Kedden 1908, augusztus 18-án.

Fővárosi nyári színház

Városligeti Nyári Színház

Fuzsitus kisasszony.

Operett 3 felvonásban.

Kezdeté 1/3 óraker

Műsor.

Szerda: János vitéz... Péntek: Csókkirály... Vasárnap d. n. A varázskeringő... este 8 óráig

A Kirchfeldi pap

színmű 4 felvonásban.

Kezdeté fél 8 óraker

Uránia színház

A TENGER

Kezdeté fél 8 óraker

Szerda: Az élet komédiája... Péntek: A szerelem története

Fővárosi Orfeum... WARDMANN IMBE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17... Ma és minden este: MASCHA DIGRAM... THE 8 LANCASHIRE-LADS... Marion... Baumann... Mab Dersy... Tellheim... The Kideros

GLADIS-KAVÉHÁZ... Rottenbiller-utca 10. (Ovoda-utca sarkán)... Minden este... TATAI BUS FERI... zenekar hangverseny... SZATMARI, kávé.

DELI étterem és kávéház... a Dunaparti közön, Wurm-u. sarkán... Ma és minden nap délután 4/5-1/2-ig és este 1/2-1/3-ig kezdve... CISKOVSKY... Rendes polgári árák.

Az újpesti hajóállomási vendéglőben... naponta előhabból a közönség előtt... szabad-tűzön főzött... HALÁSZLÉ... Dunai tériasz. Gyönyörű kilátás. Katona-hangverseny.

Butor... Kézpénzért és részletre... 3 szoba teljes berendezés 360 forintért... Nagy Imre lakberendezési vállalata. Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

Hull a haja? Használja a GARÁ-féle Petroleum-hajszesz-t. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főszékhely: Gara Géza és Tsa drogeria. Bpest, VIII. József-körút 78. Tessék árjegyzéket kérni.

JARDIN de PARIS... TELEFON 15-10. (PARISI KERT) TELEFON 15-10. Erzsébet királyné-ut és Hermina-ut sarkán. Budapest legelőkelőbb s legfényesebb nyári mulatója. Medgyaszay Vilma vendéglátóka... MELLA MARS, CARLI NAGEL-MÜLLER, CONSTANCÉ ZINNER, CARL CHRISTOFF, FRITZ GRÜNBAUM, LASZKY A. BÉLA. Valamennyien teljesen új műsorral! - Az előadás kezdete 9 óraker. - Jegyek előre válthatók Zipser & Könyvkiadó Andrássy-ut 4. Pénztárvitás 5 óraker.

Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal HATSCHKE optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szemüvegek és látóeszközök legelőkelőbbek kaphatók minden árnyalatú bértmentve.

Récsei János flu-internátusa... Budapest, VII., Damjanich-utca 30. Családi otthon középiskolai tanulók részére. Az ág. ov. gimnázium, VII. ker. állami főgymnasium, VI. ker. főreáliskola stb. közvetlen közelében. Gondos testi ápolás és nevelés. Állandó felügyelet. Francia, német és angol társalgás. Zene, rajz, vívás és tornaszás. Tulajdonos kiváló pedagógus 20 évi gyakorlattal és kitűnő ajánlatokkal. Bővebb értesítést ad és kívánatra prospektust küld az igazgatóság. Lakása augusztus 1-ig VII., Rákóczi-ut 60. sz.

Leány- és fiúnevelőintézetekben a növendékek részére előírt fehérnemű-, asztali- és ágyneműk a legelőkelőbbek beszerzéséhez KUNZ és MÖSSMER cég... Budapest, IV., Kigyó-utca 2. és régi Városház-tér sarkán. ÁRJEGYZÉKET ÉS KOLTSÉGVETÉST SZIVESÉN KÜLDÜNK.

Magán elemi iskola Józsefvárosban. Néhai ö.év. Brenner Jánosné, Bittner Emília kishűvelésében és tiszteletben állított tanítónő hátrahagyott 44 év óta fennálló magán elemi iskola. Tanítást a Muraközy Ilona. A szeptember 10-11-én kezdődő új tanévben az eddig használt helyiségekben (VIII. József-körút 81b. l. em.) a régi, kipróbált tantervvel együtt folytatják. Beiratás szeptember 1-15-ig.

LÄHNE-féle tan- és nevelőintézet SOPRON. Fennáll 55 év óta. Teljes VIII. oszt. nyilvánossági joggal bíró főgimnáziummal, elemi iskolával és IV. oszt. reáliskolával. Államérvényes bizonyítványokat állít ki és érettségi vizsgálati joggal bír. Egyéni nevelés és tanítás. Gondos felügyelet. Önállóságra és önfelelőnségre való szoktatás. Idegen nyelvek és sport gyakorlati. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

ÉRTESÍTÉS. A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítjük, hogy KALAP KIRÁLY. Üzletét Eskü-ut 6. átvettük és szakszerűleg vezetjük tovább. Saját gyártmányaink olcsó előállítására, ugyintén angol és olasz divatkalapok gazdag raktára. Recses pártfogásért esedezik. Műhely: Hársfa-utca 33. Osztermann és Stern kalapos mester. Panama kalapok 24 óra alatt készíttatnak. Kalap Király. Eskü-ut 6. Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság.

ITT a tavasz!! elmúlt atél... de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézből Gyorsan és biztosan eltünteti azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle Magyar-Pipere-Borax... Állandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőrt puhán üdön és tisztán megtartja. A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltünteti a szeplőt, pörbényt, atkát, miteszert, pattanást, májfoltot, a rángos bőrt, bőrszínnyomást, a vörös vagy naránított bőrt fehérré teszi. Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetetlen. Kitűnő hatással bír szeszgyulladásnál, valamint for- és szájgörcsöknél. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre és tűkorsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana. Ára 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bértmentve. Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-1. Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80. Kapható minden gyógyszerüzletben, drogériában és jobb fűszerüzletben. - Csak dobozban, nem kímérve. Egyedüli készítője Rogátsy Kálmán drogéria Bpest, Rákóczi-ut 10. Elővételre a ROGÁTSY névre.

FRANÇOIS TRANSYLVANIA SEC... VALUTA erszeny... egy darab bőrből készítő ára 1 korona kizárólag. „Székely” bőrdönszél. börtöndönszél VII. 9 Rákóczi-ut 4. Árjegyzék ingyen.

Kovács Gyula zongora-termelő... Budapest, V., Ferenc-József-tér 5-6. Gresham-palota. Telefon 110-68. zongorák, pianók és harmóniumok legelőkelőbbek árban. Teljesen új hangszerek beáradása. Részlet és javító-osztály. Zongora hangoltatás eszközöltetik. Állandó képkiállítás eredeti képekben, és művészi reprodukciókban.

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között. Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. augusztus hó 20-án azaz Szent István napján rendkívül olcsó és kényelmes kirándulás hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között. Indulás Bpest-Petöfi-térről 8:00 óraker de, és 2:30 óraker du. Bathány-térről 8:05 >>> 2:25 >>> Ó-Budáról 8:20 >>> 2:50 >>> Érkezés Vácra 10:00 >>> 4:20 >>> Nagymarosra 11:00 >>> 5:30 >>> Ind. vissza Nagymarosról 11:30 >>> 8:00 >>> Vácra 12:15 >>> déli 8:45 >>> Érkezés Bpest-Óbudára 1:10 >>> du. 9:40 >>> Bathány-térről 1:25 >>> 9:55 >>> Petöfi-térről 1:30 >>> 10:00 >>>

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapest-Vácra vagy megfordítva I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér. Budapest-Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér. Vácra-Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér. Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonaszülők és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a kir. állam és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adtnak ki és pedig: Budapest-Nagymarosra és vissza I. hely 150 fill. II. hely 120 fill. Vácra-Nagymarosra és vissza I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség első és második osztályban utazhat. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármely okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat idejében hirdetést fog közzé tenni. Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság.

Arje... Budapest... Most jelle... Singer és... gyogy... nemi b... mint hucy... rok, öj... ma... lis, az önter... erő elgyong... meh bajok, al... ruan tudom... DR. v. ca. és kir... Budapest... Rendelés nap... lyag bajok... Vidékiek leve... nek, gyógy... NA

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ékszerek, evészközök, nászajándékok részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Arjegyék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műrás

Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

BIKA-SÖR

Magyarország ezidőszerint legjobb sora. Orvosi szaktekintélyek gyógyszerül rendelik. Páratlan hatása különösen belső bajoknak. Sápáros gyermekeknek is adható.

Kimérésben van:
Katona Géza étterem, Váci-utca.
Deák Sándor Sándor-tér,
Deák Ferenc Egyetem-tér I.

Falczkokban kapható!
New-York kávéház, Club kávéház Lipót-körut, Katona Vilmos Szondi-utca 94., Angyal Vilmos Váci-utca, Katona Ödön Váci-utca 85., Garai Gyula Lipót-körut 25., Fehér M. Márton Felső Erzsébet 25., Hajnal Izidor Izabella-u. 92.

Báró NOPCSA ELEKNÉ uradalmi sör-főzõházából honnan szállítások kisebb mennyiségben is bárhová eszközöltetnek.

Budapesti raktár: **Hermina-ut 49.** Telefon 81-58.

Grammofonok
Cimbalmok
Citerák
Fuvolák és
egyéb hangszerek
részletfizetésre kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

hangszeráruházában

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Arjegyék ingyen!

MAGYARHON ELSŐ CERNÁJYDÉK ÉS LEHÉNYE MIRENYI ÓRÁJZETE.

Alapították 1847.

Brausweller János

Szegeden C. és fia kisközségében
szab. órásmesterek és művészek által
a természetis inga-órákban
stb. stb.

ÓRÁK ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Közzé arjegyék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Hasznait
becserélt pénzszekrények
fökarba hozva kaphatók
„Meteor” pénzszekrény és
fresszorgyárban VI. Gómb
utca 59. a Lehel-utczai
B. U. R. villamos vasút
megállója. 28737

A LEGJOBB

KÁLYHÁT ÉS KANDALLÓT

CSÁSZ. ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ

HEIM H. Budapest, Thonet-udvar.

Különlegességek, osaládi házak, iskolák, kaszárnyák, tródkák stb. részére. — Százekenél több van belőle használatban.

Valódi csak ezrei a védjegy gyel.

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

Prospektusát és költségvetést ingyen és bérmentve.

Eredetiben kaphatók csak fenti helyen v. Bécs, I., Schwarzenbergstrasse 8.

Most jelent meg!

VELENCE

Kalauz magyarok számára
Képekkel és Velence szines térképpel

Ara 1 korona. Ara 1 korona.

Singer és Wolner kiadása, Bpest, Andrassy-ut 10

Órajavítás 1 korona.

Pótlandó új részeken kívül. Zsebóraüveg, mutató 10 kr.

Ferenc-körut 44.
Schwimmer Albert órásmester.

Nyitva este 9 óráig. Nyitva este 9 óráig.

Titkos betegségek.

Sainos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapotban csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes speciálista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a neml életre vonatkozólag és az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ílyen magasstos hivatású Dr. Pálóc v. kórházi orvos-speciálista országos hírló intézete (Budapest, VII., Rákóczi) (Kerepesi)-ut 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan gyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, húgycső-hólyag-, ideg- és hátgerinczabajokat, az önfertőzés és szűfilitóbiajait, magömlést, elgyengült férfierőt, (impotenciát) kezdődő elmezavart, aranyerõt, sérveket, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem juthat el, akkor szivesen adnak levelekre kimerítő választ (a levélbe csak válaszbélyegyet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerektől is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Csim: Dr. Pálóc v. kórházi orvos, speciálista Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek,

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkületek, vizelet zavara, öjjei magömlések, sebék és bujakóros bántalmak (syphilis), az önfertőzés utóhatásként fellépő idegbajok, korai férfi-erő elgyengülés, bármily békítettség stb. nőknél fehérlés, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. ca. és kir. osztály főorvos országos hírló és a legregibb, 82 éve ionálló rendelői intézetét

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időit húgycső öshólyag bajok vizsgálatára villamos húgycsőtükrök segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szűfűfűt tanácsot nyertnek, gyógyászattól gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos even át szerzett.

Dr. FABINYI

speciálista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac

nemi betegséget

(húgycsőfolyást ebeket, syphilist stb.)

Impotenciát (férfiui gyengeség)
mégidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul választ. Kívánatra gyógyszerek.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállodával szemben.)
Ajtáró ház. — Bejárat a léposónál. — Külön várószobák.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 28

Drága örözüngyalom!
Szíve mélyéből küldi szerencsekívánatait rád mindenkor hálás szeretettel gondoló felejtethetetlen csunya szókéd.

Villatelkek
eladók Piliscsában a főhercegi erdőből parcellázott Klotild villatelepen részletfizetésre. Telek négyszögöle 1 koronától föléleg. Egyesületi kalauz a piliscsabai állomáson található.

Csemegezőlő,
chasselas nemes fajok, postakosaranként 2 kor., mázsánként 28 korona, szegfűkörte, csemegealma 2 kor., eczetbe, vagy vízbe való ugorka, paprika, paradicsom, csemegeisziva kosaranként 140, ismételésűknek külön árjegyzék. Vasúti rendelést előlegbeküldéssel szállítok. Szabó Csongrádról.

Muskotály,
passatuti és chasselas szőlőt postakosaranként 1 frt; ugorka, paprika, paradicsom, csemegeisziva 80 kr.-ért; paradicsomnak mázsáját 6 frt; fenti szőlő mázsáját 14 frt; szegfűkörte, csemegealma postakosaranként 1 frt, mázsánként 12 frt. Előlegbeküldéssel szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Házilag készített tojásos tarhonyának kilóját 80 fillér, édes rózsapaprikának dobozát 1 kor., mézédés baracklékvárnak 2 kor., szilvalekvárnak 1 kor., töpörtös házi szappannak kilóját 120, kis-üstön főzött barackkonyaknak literjét 4 kor., bármily csekély mennyiségben szállít vegyesen Stern Adél Csongrádról.

Csemegezőlő
gyöngyös-visontahegyit 5 kilónként K 350, óriási őszibarackot befőzéshez 4 koronáért, „Mátragyöngy” görög, turkizán, cantalup-dinnyét 25 kilónként vasúton 7 koronáért, 5 kilónként postán 2 K.-ért szállít Löwy Gyula mintagazdasága Gyöngyösön.

Butor
a legfinomabb és egyszerűbb kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett kapható. Asztalosok készítményeire kölcsönt adunk bármely magasságban. Műbutorkereskedelm. Részv. Társaság, Budapest, Aranykéz-utca 5. 28736

Csemegezőlő
meglepően szép édes Chasselas és Passatuti 5 kilót 2 1/2 koronáért, 100 kilót 36 koronáért óriási őszibarackot 3 kor., almát, körtét és szilvát lekvárnak 1 1/2 koronáért szállít Müller J. Kiskunhalas.

Alkalmi vétel!
Egy nagy parthé játszószalon és uriasztalok, varró és zsurasztalok virágállványok és szervizotartárok nászajándékoknak nagyon alkalmas, minden elfogadható áron eladandó. Nagy választék asztalos és kárpitos bútorokban Budapest Erzsébetváros 26. a butorüzletben.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyancsak államszámvetései államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Jogi szeminarium Bpest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne tévessze össze más hirdetéssel!

Műasztalosnál
készen kaphatók sima fenyezett hálószobák, cseresznyefa, mahagoni és szürke jávorfából igen jó minőségben raktár töltsufaltsága miatt igen olcsón. Néhány sima angol ebédlő berendezés és uri bútorok is vannak készen. Réti, Lónyai-utca 25.

Modern lakások
III., Lajos-utca 70 sz. novemberre 2-3-4-5 szobával, minden modern kényelemmel, gáz, villany, kiadók. Portánál ingyen városi telefon. Ugyanott tágas pinczehelyiség.

BUTOR
árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bór-fotellek, gyönyörű tükör, diván, börszék, íróasztal, porzsaszonnyog és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Butorvevőknek
ajánlom az 1908. évről kitűnő minőségben elkészült mintaberendezéseket asztalos és kárpitos butorokban, melyeket újabbak előállítására miatt 30%-kal olcsóbban míg a készlet tart elárulom. Sárkány I. butoriparos, VII., Erzsébet-körút 26 Zion palota.

Zálogcédulákat,
brilliansokat, ékszerket, aranyat, ezüstöt, platintát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Ajtók és ablakok
régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rácszatok, kerkerkötések, keramittalapok, Kehlheimi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,
építlet-bontás vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74 földi üzlet Sziget-ut 5.

Vadászfegyver
gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is potom áron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint, Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint, Grener-zárú, Bücksliinte 40 forint, Schelléres Mannlicher 28 frt, Drilling, valódi Krupp acélsövevénykel 65 frt, Winchester 35 frt Néhány jobb revolver, mint Branning Welodoghmerles, ugyanígy Görz Zeiss, Voigtlander és más finom fényképezőgépek, egy perzsaszonnyog és egy motorke-rekpr nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49062

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb könyves ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélküli megfigyelését a el-tűnt egyének és névtelen levelek íróinak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Lóbor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. L 15. Telefon 109-52. 28587

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait 27733

A legelőnyösebb részletfizetésre **zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt**

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű **bank hitel** utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 59. szám.

Saját gyártmányú **vas-és rézbutorok** Rézgy - - - - 45.- frt Vasgy matraczczal 8.50 Gyermekegy - - 11.50 Sodronygy-betű 8.50 Vas- és rézbutorok gyári áron. 28046

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Al-ladó nagy raktár **Laub Lipót,** BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Zalogcédulákat
veszek. Elzalogozott, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jahab
ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabellia-utcasarkán

Butor
részletre is mélyen leszállított áron kapható a **Butor-Udvarban** Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-ut sarokán.) **Árjegyzék ingyen.**

Kitünő likörök
és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegese ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegelnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba.

Kolozsvári
Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legelőnyösebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikertét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszo, iroda berendezések, és mahagoni butorok, részben és függönyök, valódi angol bór-garnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 262 **Marinczy-utca sarok.**

Magyar Tantügyi
Intézet (Hatóságilag engedélyezve.) József-körút 10. Felvilágosítást nyújt ügy bel - mint külföldi iskolákról, elintéz minden a tanügy körébe tartozó ügyet, elintéz iskolai beiratásokat, gondoskodik középiskolai tanulóknak, egyetemi hallgatóknak tisztességes családnál lenedő elhelyezéséről, ellátásáról. Szülőket gyermekeiknek minden egyes tárgyiból való előmeneteléről az iskolában, valamint lakásán való viselkedéséről közhelyenként, illetve havonként körülményesen értesíti, reagjuk feltűnyel. Beszerez a könyveket és taneszkereket. A tanulók korrepetálásáról gondoskodik. Tanító-személyzetet (tanár, nevelő, tanító, nevelőnő) ajánl, illetve elhelyez. Tanácsot, felvilágosítást és utmutatást ad magánvizsgálati ügyben. 28849

Ujdonság!!
NAGY LÁSZLÓ A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA. Ára 3 korona.

Kapható **LAMPÉL R.** könyvkereskedés (Wodianer F. és Fiai) r.t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Gyorsírásból,
könyvvitelből, gépirásból (többféle rendszer) német és angol nyelvből nyilnak meg új tanfolyamok szeptember elején a Nótisztviselők Orsz. Egyesületében VI., Andrássy-ut 83. Iratkozni már most kell. Díjtalan állásközvetítés.

Karpitos nyergesek
részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. 27903 E.

30 forint. Varrógépek
egy új valódi eszladi Singer varrógép zárszokrónnyel 5 évi fötállással csatlak **SINGER A.** mügépszénel Budapest, főüzlet Akácia-utca 55. Mindenemü varrógépek javítását legutányosabb áron elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalonuriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SANDOR és társa** Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. **Telefon 14-09.**

Stenografai
Rákóczi-ut 60. I. em. ezelőtt Váci-körút 83. Ingyenes gépirásoktatás az összes írógéprendszerre. Díjtalan és biztos állásközvetítés. A „Stenográfia” országos tábelszervez gyorsíró-és gépiróiskolában havonta új magyar, német, gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyamok kezdődnek a legelőnyösebb feltételek mellett. Levelező és vitairás-kurzusok. Az egyes tanfolyamok oklevéle gyorsíró- és kereskedelmi akadémiai rendszer tanárok vezetése alatt allanak. Sokszorosító-és másolóiroda. Beiratások naponta az intézet helyiségeiben kizárólag Rákóczi-ut 60. Össze nem tévesztendő hasonló hangzású iskolákkal.

111 Olcsó kölcsönök!!
Tisztviselőkölcshönt 6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Felzalogkölcsönt 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05% annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Óvadékokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagy-tól kezdve előnyös feltételekkel. Tárcahitelt, Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok erdők, bányák adásvétele Osztrájsorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítást díjtalan!! Képviselek alkalmazatnak! Kün és Társá bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarok. Telefon: 105-34. Válaszbélvez. 28420

Pótvizsgákra
Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

INGYEN
börmentve és titoktartással küldjük érdekes ábrás **GUMMI-** halhölgy sbről szóló árjegyzékünket. **GUMMI-HALHÖLYAG** 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 kor. tozija **NAKIRA** valódi indiai férfi-különlegesség tozotaja 12 korona. **Uterus-Spray** egulabb női különlegesség 14 kor **PESAR OCLUS** női szer 3-11 kor. **MINTA-GYŰJTEMÉNY** 12 db legfinomabb óvszer 4k. **IRRIGATOR** 3 koronától 10 koronáig.

INGYEN
küldjük **műlabak** **műkezek** **támegpek** **sérvkötők** sbről szóló legújabb nagy képes árjegyzékünket **univerzális sérvkötők** páratlanok, kis onyha nyolmasu polttával a legmagassabb áron is elártható. **HASKOTOK**, Gummihártyák stb. mérték szerint készíttotnek. **MAGYAR ORVOSI MŰSZER** Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. Pótos címre és a városi keresztre üzemlünk.

INGYEN
DRAGÁBB, MINT NÁLUHR RENDELT FÉNYKÉP **NAGYTASOK** ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁG KÉPÉT 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CPM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES **OLAJKEP** ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐK MINDENHÖTT FELVÉTELEK. **SYLVIA** MINDEN IRÁNYBAN RÁFÉL FÉNYKÉPHASVÍTÓ ÉS BUDAPEST, VII. RITTENYILLER-0-00 KÜTÖHTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRIS MEMZETHÖZI NÁLLITÁSON DISZKOLEVÉL; KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.